

Aquesta previsió és justa, perquè el trotsquisme, abans de treure la careta i apareixer amb la seva veritable fesomia d'agència internacional nazi d'espies, sabotejadors i provocadors, fou una tendència permanentment contrarevolucionària. Val la pena analitzar-la encara que sigui breument.

En primer terme: preguntem-li a Lenin què era Trotsqui.

En el 1914, Lenin va fer el següent retrat de Trotsqui.

"Trotsqui va ésser fervent "iskrista" en 1901-1903 i Riszanov qualificà el seu paper en el Congrés del 1903 com "garrot de Lenin". A final del 1903, Trotsqui va ésser fervent menxevic, val a dir, que dels "iskristes" va passar-se als "economistes" i proclamà que "existeix un abim entre la vella i la nova "Iskra". En 1904-1905 es separà dels menxevics i pren una posició vacil·lant, col·laborant unes vegades amb Martinov ("economista") i proclamant altres la "revolució permanent", d'un esquerrisme absurd. En el 1906-1907, s'apropà als bolxevics i en la primavera del 1907 es declarà solidari de Rosa Luxemburg. En l'època de la desfeta, després de llargues vacil·lacions "no fraccionalistes", es dirigeix de nou vers la dreta, i a l'agost del 1912, forma un bloc amb els liquidadors. Ara (maig del 1914) torna a apartar-se d'ells, repetint, però, en el fons, les seves mateixes buides idees".

Com a teòric, Lenin ha dit de Trotsqui:

"Mai, en un sol problema seriós del marxisme, no ha tingut Trotsqui opinions fermes, sempre "ha passat per l'esclatxa" de tals o quals divergències saltant d'un camp a l'altre..." "En Trotsqui no hi ha res ideològicament i política definit, perquè la patent de "no fraccionalisme" només significa per a ell patent de plena llibertat per a passar-se d'una fracció a l'altra, i al inrevés... "Molta brillantor i cridoria hi ha en les frases de Trotsqui, però cap contingut".

Més tard, Lenin va completar el retrat de Trotsqui amb les següents paraules aclaparadores:

"Trotsqui es comporta com el més vil arrivista i fraccionalista. Parla molt del Partit, però es condueix pitjor que tots els demés fraccionalistes".

I més tard, encara, ja triomfant la revolució Lenin llançà l'estigma definitiu:

"Judes Trotsqui".

En segon terme: cal aclarir una cínica mentida dels trots---

quistes. Aquests afirmen que amb els processos de Moscou, Stalin va "sacrificar" la vella guàrdia bolxevic, els "camarades de Lenin". Gairebé cap dels condemnats pel delictes d'alta -- traïció a la Pàtria Soviètica estigué en els rengles del Partit Bolxevic abans de la Revolució. Foren líders de grupets emigrats en lluita permanent contra Lenin. El mateix Trotski i el seu grup foren admesos en el Partit Bolxevic per decisió del IV Congrés, poc abans de la Revolució d'octubre.

Què han estat les "tendències" trotsquistes, en les qüestions fonamentals, abans de descobrir-se el trotsquisme com una -- agència internacional nazi d'espies, sabotejadors i provoca-- dors?

Trotski lluità aferrissadament contra la creació del Partit Bolxevic, un partit net d'oportunistes, d'arribistes, d'aventurers, de "dilettants" revolucionaris, el Partit revolucionari de la classe obrera russa, una de les obres capitals de Lenin. D'haver reeixit Trotski, la Revolució d'octubre no s'hauria produït.

Trotski, en oposició a Lenin, pretengué fer una revolució a data fixada públicament, a so de timbals, a base de literatura revolucionària i descomptant la "camaraderia" dels menxevics. D'haver reeixit Trotski, com que la revolució permanent és una falòria, com que en virtut del desenvolupament -- desigual del capitalisme en els diferents pobles i estats "el socialisme no pot triomfar simultàniament en tots els països" (Lenin), com que la revolució no reeixí, en els països europeus centrals i occidentals, a la Unió Soviètica ja faria -- anys que s'hauria restablert el règim capitalista. El nazi-- feixisme no hauria trobat obstacles invencibles en la seva -- marxa per la conquesta del món!

Trotski volgué lliurar l'Exèrcit Roig en formació als professionals de l'exèrcit tsarista, es declarà enemic dels comissaris, afusellà els comunistes de primera línia mentre tingué -- una oportunitat. D'haver reeixit Trotski, els generals Tukachevsky de l'Exèrcit Roig haurien lliurat la Pàtria Socialista a Hitler.

Trotski combaté la línia nacional de Lenin i Stalin, l'article 9 del programa "dels marxistes de Rússia", aprovat l'any 1903, que incorporava el principi d'autodeterminació de les -- nacions, el seu dret inalienable a separar-se, a constituir-- se en Estats independents; a l'organització de la URSS sobre la base del principi d'autodeterminació, la igualtat frater-- nal de totes les nacions que la integressin. D'haver reeixit Trotski, la URSS no existiria i una Rússia més o menys copiada de la Rússia Tsarista, en constant desintegració per la in-- conseqüent aplicació de la doctrina marxista-leninista, hau--

ria ofert a Hitler els Quislings i les cinquenes columnes -- per a vèncer-la en una altra guerra llampec.

Trotsqui fou un enemic implacable de la política agrària del Partit Bolxevic, de la col·lectivització, de l'aliança permanent del proletariat amb la pagesia. Per a Trotsqui la pagesia era inguariblement reaccionària i el que calia era ajudar als kulacs contra els pagesos mitjans i a tots dos contra els jornalers, i posar a tots ells sota el domini del -- proletariat. D'haver reeixit Trotsqui el camp soviètic hauria estat ara un formiguer de Quislings, de cinquena columna una pista asfàltica de Varsovia a Vladisvostok oberta als -- exèrcits d'Hitler.

Trotsqui proposà toçudament el renunciament a la línia d'industrialització de la URSS, de la transformació de la URSS - de país agrari en país industrial. Per a Trotsqui la URSS - havia de continuar éssent un país fonamentalment agrari, productor de matèries primes exportables, en possessió quan més d'una indústria lleugera complementària. D'haver reeixit -- Trotsqui, quina hauria estat la resistència de la URSS davant la gegantina màquina militar d'Hitler?

Per què més? Totes les "tesis" trotsquistes conduïen directament a la contrarevolució, al restabliment del capitalisme a la URSS, a la colonització de la URSS per les potències imperialistes. A la realització plena del pacte que l'any 1935 va signar Trotsqui amb Von Ribbentrop.

Quina raó no tingué Stalin en dir, l'any 1924:

"La missió del Partit Bolxevic és enterrar el trotsquisme, - com a corrent ideològica".

I en afegir en el 1927:

"Contra el Poder Soviètic s'ha format una especie de front - únic que va des de Chamberlain a Trotsqui".

Essent tota la rècula, contrarevolucionària, com no han de coincidir, com no han de pactar, com no han de trobar-se en l'ofensiva conjunta contra la Unió Soviètica, contra els Partits Comunistes?

La situació especial del P.S.U. de C.

Si cada Partit Comunista haurà de fer front a una agreujada ofensiva dels enemics que van d'Hitler, passant per Franco, a Prieto, no dubteu pas, companys, que contra el P.S.U. de C. es desenvoluparan esforços majors. El P.S.U.C. és un partit

d'unitat, és el Partit únic del proletariat de Catalunya. Com a precedent és funest per a tots els antiunitaris, per a tots els enemics del moviment obrer. Com que aquest actua - en la política catalana i espanyola, fa molta nosa a molts - i en farà més el dia del recobriment. Contra el P.S.U. de C. és mobilitzaran els enemics de la unitat obrera, tots els -- arribistes i aventurers que en un P.S.U. de C. afeblit hi -- veuen la possibilitat de viure, que un P.S.U. de C. fort i - en progressió constant hi veuen la nova liquidació definitiva. Contra el P.S.U., lluitaran certs sectors republicans - els quals no poden renunciar a les facilitats i a les compli - citats que trobaren en un moviment obrer dirigit per indivi - dus sense principis, per petits burgesos enrabiats, sense -- conseqüència ni perspectiva revolucionària. Contra el P.S.U. de C., lluitaran la socialdemocràcia espanyola, els buròcra - tes desclassats del moviment obrer espanyol, perquè no renun - ciaran a tenir mal sigui una capelleta a Catalunya, perquè - un sòlid, unit moviment obrer català, pel volum enorme del - proletariat català en el cingunt del proletariat espanyol, - posarà punt final a "escalafons" i "drets passius".

Com podrem fer front a les tasques i els perills?

Primerament, cal establir una severa vigilància revolucionà - ria. L'enemic que per tots els mitjans tracta d'infiltra - se en els nostres rengles, ja ha llançat dues sagetes emmetzina - des. Havent-se dissolt la Internacional Comunista, diuen:

El P.S.U. de C., s'ha d'independitzar del P.C. d'E., res no té a veure amb el P.C. d'E.

No essent secció de la I.C., el P.S.U. de C. s'ha d'incorporar al P.C.E.

Una sageta pels companys catalans fàcils encara a les reac - cions nacionalistes petit burgeses. Una sageta pels companys espanyols que no han enterrat definitivament el "plumero" de Don Clodoaldo. L'objectiu de la grollera maniobra és clar: separar al P.S.U. de C. del P.C.E., fer-los barallar per a - batre'ls per separat en profit i gloria de Franco i la Falan - ge, dels enemics del comunisme i el moviment obrer. Amb la Internacional, els dos Partits Comunistes de l'Estat Espanyol estaven units fraternalment, lluitaven colze a colze contra Franco, la Falange i Hitler. Sense la Internacional la nos - tra unitat fraternal esdevé més forma, més sòlida, si cal - - gués. Amb la Internacional, la pedra de toc de la bolxevit - zació en els rengles del P.S.U. de C. era la comprensió exac - ta que el nostre aliat fonamental i permanent és, no el par - tit francès o anglès, o el xinès, sinó el Partit Comunista - d'Espanya. Sense Internacional aquesta prova per a mesurar

el nostre grau de bolxevització, esdevé més precisa, més sensible. Més units que mai el P.S.U. de C., i el P.C. d'E., continuarem la nostra lluita contra Franco, la Falange, contra els enemics emboscats en el moviment obrer, per la independència d'Espanya, per les reivindicacions nacionals de Catalunya, per una Espanya recobrada sota el signe de la unitat organica política i sindical de la classe obrera. Contra la nostra unitat monolítica, res no hi valdrà companys!

Segonament hem d'aclarir què volem ésser.

Un Partit de "pocs i purs", un Partit d'aquells que acaben - per ésser pocs i no purs? Recordem les paraules del nostre Lenin:

"Aquests tipus (Trotsqui i altres com ell) són característica, en tant que runes de formacions històriques d'ahir, dels temps en els quals el moviment obrer de masses a Rússia (i aquí poseu-hi Catalunya) dormia encara, i qualsevol grupet disposava "d'espai" per presentar-se com a Tendència, com a grup o fracció, en una paraula, com una "potència" que tracta d'unificació amb altres".

Us plau, companys, la perspectiva d'un P.S.U. de C., degenerat en una capelleta, en un sector sense ressó en el moviment obrer, sense suc ni bruc, a la que de tots els esdeveniments, pictós petit col·lectiu de "caps de brot" sense altra aspiració que la d'esdevenir cadascun "cap d'arangada".

Tercerament hem d'aclarir la nostra ideologia.

Volem retornar a la socialdemocràcia, en aliança amb els residus anarcosindicalistes? La socialdemocràcia és un cadaver insepulcra que empudega l'ambient. La socialdemocràcia russa va servir als generals blancs i als exèrcits intervencionistes contra la Revolució d'octubre. La socialdemocràcia alemanya va lliurar-se sense lluitar a uns caporals d'Hitler. La socialdemocràcia anglesa va arribar al poder per a lliurar-lo a Chamberlain. La socialdemocràcia espanyola va ésser la força fonamental de la República i als dos anys i mig, la República va caure en mans dels filofeixistes. La socialdemocràcia francesa va ésser poder a França recolzant-se en el moviment de masses més profund que hagi conegut França, i als pocs mesos inventà el Comitè de No-Intervenció va esdevenir "valet de chambre" de Chamberlain i de les "200 famílies franceses" i mesos després va obrir les portes del poder a Daladier i Bonnet, clamà per la guerra contra la URSS en ajut de la Finlàndia de Mannerheim, votà la destitució anticonstitucional dels diputats comunistes, i els dos terços dels seus diputats -símbols del "cretinisme parlamentari"- votaren el lliurament de la República a Petain, la

"revolució nacional" feixista de Petain, la col.laboració -- amb els alemanys, car, segons la filosofia d'un dels seus -- "grans" líders, "valia més viure hitlerià, que morir francès" La socialdemocràcia finlandesa s'ha aliat amb Hitler en la guerra contra la URSS i les Nacions Unides. La socialdemocràcia sueca controla el govern que ha pactat amb Hitler el pas per territori suec de tropes, armes i municions contra la Unió Soviètica i contra els "germans escandinaus" de Noruega. La socialdemocràcia noruega controla el govern que deixà fer als Quislings que obriren el fiord d'Oslo i el port de Bergen a l'esquadra d'Hitler. La socialdemocràcia danesa en el poder, no disparà un tret contra els nuclis invasors i tot seguit començà la col.laboració amb ells i segueix col.laborant, i així seguirà fent mentre els nazis no se'n cansin. I així a Holanda i a Bèlgica. I així arreu. En tota l'Europa sotmesa són abundosos els Spinasse, els Faure, els De Mann, els anarcosindicalistes Berlin, servidors "abnegats" dels nazis. Què voleu, doncs, companys? Us plau la perspectiva d'un P.S.U. de C. transformat en apèndix del "socialisme" merdificat del Sr. Prieto?

Hem de convertir-nos, per miracle de Sant Jordi, en nacionalistes petit burgesos? prepareu-vos, aleshores, a exaltar el nacionalisme carrinclos de la classe obrera catalana, a provocar, de contra cop, el nacionalisme agressiu de la classe obrera espanyola, a servir un bon plat gratis a la burgesia catalana, a la burgesia espanyola, a les castes tradicionals enemigues sense cura de Catalunya i d'una Espanya progressiva, a celebrar cada any moltes jornades "patriòtiques" ben mudats i florits amb ramells compostos de clavells i ginesta, amb sidral a tot drap. Quins aplecs no fariem! -Després d'això, la comunió arranjaria la resta!- Us plau, companys la perspectiva d'un P.S.U. de C. que canviés la falç i el martell, per Sant Jordi i el Drac?

En quart lloc, quina estructura volem tenir?

Malgrat que Lenin hagi dit que un Partit amb fraccions és -- una unitat exterior i una olla de grills interior, hem de voler un P.S.U. de C. amb fraccions? Tindriem saviassos, per donar i per vendre. Discutiríem fins a perdre l'alè. Ens barallariem sense, però, esgarrapar-nos massa fort, car sempre estariem "entre cavallers"! La classe obrera ens tractaria a puntades de peu, però, això sí, els "enxufes" serien per a nosaltres. I d'haver-hi, l'any de la picor, un imperi seriem a Xauxa. Us plau, companys, la perspectiva d'un P.S.U. de C. degenerat, corromput, traïdor a si mateix, a la classe obrera i al nostre poble, d'un P.S.U. de C. format per solemnes, estantissos, picaplots presidents de Jurats Mixtos?

Pel que toca a l'anarcosindicalisme, no val la pena ni de --

parlar-ne. La tràgica experiència faista ha estat definitiva per a nosaltres, per a la classe obrera catalana, per a tot el nostre poble.

Bé, companys, parlem seriosament!

El Partit Socialista Unificat de Catalunya, és un Partit de masses marxista-leninista, d'estructura centralista democràtica, de disciplina conscient, admesa i no imposada mecànicament, però severa. És el Partit dirigent de la classe obrera catalana, de la lluita del nostre poble contra Franco i Falange, contra el nazifeixisme, un Partit freturós d'assimilar l'experiència del gran Partit de Lenin i Stalin. És el Partit nacional de Catalunya, el Partit que, en arborar cada dia més alta i més consegüentment la bandera de l'internacionalisme proletari, resoldrà, a l'ensem, la reivindicació històrica fonamental proletària i el nostre problema nacional. Un dia, el més gloriós de la història catalana, els partits obrers catalans varen trobar el camí de Lenin. En ell estem, per ell seguirem endavant, ningú no ens treurà. Tenim davant nostre, lluites aferrissades, esforços suprems, pèrdues doloroses de militants benivolguts, però si som durs amb nosaltres mateixos, dialèctics consegüents, bolxevics incorruptibles, en una perspectiva no llunyana arribarem a la fita cobejada, per la voluntat increbantable d'obrers i pagesos, de la menestralia revolucionària i dels intel·lectuals progressius, de la Catalunya autèntica i combatent. Car, el de Lenin, és el Camí de la Victòria!

L'avui i el demà de Catalunya.

Es així, companys, com ens hem de plantejar els problemes d'avui, com he de respondre a aquells que s'inquieten pel demà. Hi ha companys que s'inquieten pel demà, arran de la dissolució de la Internacional Comunista. I es pregunten que farem, què succeirà, si no cal preparar des d'ara una nova forma d'organització internacional. Naturalment, la inquietud és legítima, però no és justa.

Com serà el món de demà, com ens comportarem nosaltres en un món que per ara és una incògnita? Un món tant més incògnita, quant més profunda és la crisi històrica de la humanitat, quan més cert és que la guerra en si mateixa i la victòria militar de les Nacions Unides obren una nova etapa històrica? Però, ja que el problema s'ha plantejat, especulem un xic, si us plau.

Què pot ocórrer demà, què farem nosaltres, demà? Pot ocórrer que la guerra acabi en una pau negociada i que bona part del món vagi pel camí d'un filofeixisme amb careta democràtica, i

aleshores la nostra tasca seria una. Pot ocórrer que la guerra acabi amb la victòria militar de les Nacions Unides -i així serà- i que el món vagi resoltament a una reconstrucció sobre les runes gegantines produïdes pel nazifeixisme, sense, però, oferir-nos una caracterísitca central i aleshores la nostra tasca seria una altra. Pot ocórrer que, malgrat la victòria militar de les Nacions Unides, el món sigui un trenca closques de contradiccions, de règims populars a règims progressius, per la interferència de factors aliens a les nacions en reconstrucció, i aleshores la nostra tasca seria una altra. Pot ocórrer que, malgrat la victòria militar de les Nacions Unides, per la pressió de forces exteriors controlades per elements reaccionaris que haurien fet la guerra malgrat ells mateixos, el món passi per un període indefinit de xocs violents, en cada país, entre reacció i revolució, entre reaccionaris entestats en mantenir el passat amb trajos nous, i els democràtes que no renunciaran mai a una democràcia veritable, sense camuflatges ni emboscats, i aleshores la nostra tasca seria una altra. Pot ocórrer que, malgrat la victòria militar de les Nacions Unides, el món esdevingui momentàniament, per la pressió de les forces exteriors ja esmentades, un mosaic de monarquies conservades i monarquies restaurades, o de directoris militars, (no heu llegit les falornies "apolítiques" del General Giraud?) freturosos de mantenir "l'ordre" d'assegurar la construcció "pacífica", i aleshores la nostra tasca seria una altra. Pot ocórrer que malgrat la bona "voluntat" dels reconstructors a cop d'estaca, dels que viuen en un passat condemnat a mort, els pobles i, especialment, els pobles europeus plens d'experiència, escarmentats d'escoltar paraules boniques i de sofrir fets lletjos, es resolguin a llançar per la borda prejudicis i privilegis, "protectors" i "gent d'ordre", a crear el nou veritable mileni de pau, de progrés de benestar, de llibertat, de democràcia, a organitzar-se en repúbliques socialistes, i aleshores la nostra tasca seria la de trobar una nova forma d'organització internacional del moviment obrer, sinó la forma d'organització internacional dels pobles definitivament alliberats. I, encara, en aquest aiguabarreig de possibilitats, caldria intuir en quin "pot ocórrer" encaixaria Catalunya, per tal de fixar les tasques del P.S.U. de C., les tasques que específicament ens corresponen.

Com veieu, són completament eixorques les especulacions sobre el demà. No hem de malmetre en elles ni un bri de la nostra força. Els comunistes no especulem sobre el demà. Els comunistes assegurem el demà treballant amb la màxima energia, sense reserves ni maniobres, avui, vivint en lluita cada minut de la nostra vida, venint com a guiatges permanents el mètode dialèctic, els interessos polítics vitals del moviment obrer en el seu conjunt, les particularitats de la situació històrica concreta i les tasques que es dedueixen directament

d'aquesta situació. Els comunistes tenim el nostre punt -- d'arribada: volem realitzar el socialisme, pas primer per a construir el comunisme. I això, no és una especulació, sinó una afirmació que tothom pot entendre.

L'avui i el demà de Catalunya, companys, és i serà, essencialment com és avui i com sigui demà el nostre Partit. I no ens podem plantejar el problema d'altra manera.

"Què significa, companys, per l'avui i pel demà de Catalunya, un P.S.U.C. afeblit, corsecat per les fraccions, incapaç d'assimilar el marxisme-leninisme, que abandonés la bandera de l'internacionalisme proletari, un P.S.U.C. oportunista i sense una fe increbantable en la classe obrera i en la continuïtat combativa del nostre poble? En les lluites d'avui significa liquidar l'avantguarda combatent i dirigent del nostre poble contra Franco i Falange, el reforçament de Franco i Falange i el camí lliure d'obstacles per a la realització dels plans de guerra hitleriana, del règim terrorista franquista, una perllongació indefinida del martiri de Catalunya i una disminució substantiva dels factors que han de salvar-la de la destrucció física. Pel demà de Catalunya, significa: la dispersió del moviment obrer, la impossibilitat, per tant, d'aconseguir la Central Sindical Unica, l'aliança permanent amb la pagesia, la incorporació massiva de la menestralia revolucionària i de la intel·lectualitat progressiva al moviment d'autèntica alliberació nacional; el lliurament de la política catalana a arribistes, a demagogs xerraires i aventurers; noves aventures pseudo-revolucionàries, car els obrers catalans no es resignarien a ésser espectadors passius de l'esfondrament general; el triomf de la reacció, després de nous estralls, car el nostre poble, encara que desorientat i enganyat, no es lliuraria mansament; la repetició a casa nostra de la història de la postguerra anterior, car el proletariat català privat de la seva avantguarda revolucionària i dirigent no tindria ni la força ni la clarividència per a impedir-ho; el sotmetiment de la classe obrera a noves i brutals formes d'explotació, l'ajornament indefinit de les realitzacions nacionals de Catalunya.

Què significa, companys, per l'avui i pel demà de Catalunya, un P.S.U.C. fort, monolític, homogeni, marxista-leninista, internacionalista proletari, de disciplina bolxevic, un P.S.U.C. immune a l'oportunisme, lligat a les masses, de fe increbantable en la classe obrera i en la continuïtat combatent del nostre poble? En les lluites d'avui, significa: El reforçament sistemàtic de l'avantguarda combatent i dirigent del nostre poble, l'assoliment de l'aliança de Catalunya, la creació de l'òrgan dirigent dels catalans combatents, la transformació de l'actual resistència activa en guerra popu-

lar, en guerra nacional contra Franco i Falange, contra la -- guerra hitleriana; un cop mortal al règim terrorista franquista, l'escurçament del martiri que sofreix Catalunya, obrir -- tots els camons a les realitzacions obreres i nacionals. Pel demà de Catalunya, significa: la consolidació definitiva de -- la unitat política obrera, la creació ràpida de la Central -- Sindical Unica, l'aliança permanent amb la pagesia, la incorporació als nostres rengles de la menestralia revolucionària, de la intel.lectualitat progressiva, promoure un moviment nacional de profunditat i perspectiva sense parió ni pel volum present ni per la transcendència històrica, en la nostra vida nacional; l'aprofitament de les condicions que existeixen per a crear una Catalunya progressiva, lliure, una democràcia capaç de realitzar el gran principi de Stalin: "El millor capital és l'home"; l'emancipació de la classe obrera en el si -- d'una democràcia autèntica, la materialització de les reivindicacions nacionals de Catalunya.

I això, companys, no són especulacions, sinó afirmacions substantives a l'abast de tothom.

Com farem un Partit fort.

I aquest P.S.U. de C., fort, realització històrica plenament recixida, que defineix la Catalunya d'avui, que definirà la -- Catalunya de demà, l'hem de construir nosaltres, essencial---ment, amb l'ajut invaluable de la classe obrera del nostre po--ble.

Aquest P.S.U. de C., l'aconseguiem esbandint l'oportunisme i el sectarisme, desviacions que ens impossibilitarien per a -- crear el potent moviment de masses que aixafarà, per pròpia -- gravitació, tendències eixorques i fraccions anarquitzants, -- qualsevol rebrot de formacions del passat les quals inevita--blement serien contrarevolucionàries per naturalesa i propo--sits, estudiant sistemàticament els nostres mestres; assimi--lant a fons el marxisme-leninisme, essent en tota situació, -- revolucionaris conseqüents; tenint cadascú l'ambició positiva d'esdevenir quadres dirigents de la classe obrera i del nos--tre poble, obrint els nostres rengles, amb generositat i sense concessions oportunistes ni ganyotes sectàries, a obrers i pagesos, a menestrals i intel.lectuals, a tots els catalans -- que per la seva formació i condició, per la seva comprensió -- dels problemes actuals i futurs de Catalunya, tinguin el co--ratge de voler acompanyar-nos en la feixuga lluita per a la -- realització de les nostres tasques i dels nostres principis; éssent, per damunt de tot, l'avantguarda combatent del nostre poble, l'avantguarda marxista-leninista de la classe obrera -- catalana; realitzant, per tant, sense dubtes ni vacil.lacions les tasques assenyalades en la resolució del nostre C.C. La -- lluita perseverant, la lluita infatigable, companys, és el -- nostre clima de salut. El nostre Partit treballa, combat, fo

namentalment, a Catalunya. La Direcció del nostre Partit a Catalunya, lligada amb nosaltres, dirigeix no solament els companys escampats arreu de la nostra terra, sinó també a milers i milers de catalans d'altres ideologies i sense partit, a milers i milers de patriotes que han trobat en ella responsabilitat i conseqüència, la satisfacció dels seus anhels revolucionaris, reivindicatius, nacionals. Els nostres militants, a Catalunya, a les presons, als camps de concentració i batallons de treballs forçats, a les fàbriques i en el conjunt de la vida catalana, són els primers en el sacrifici i en la iniciativa, en la continuïtat combatent. Els nostres militants, a Catalunya, són sabotejadors, franc-tiradors, guerrillers exemplars, organitzadors i propa-gandistes, els animadors enèrgics i conseqüents del Front Nacional Combatent, del front dels pobles hispànics contra l'enemic comú: Franco i Falange, contra un perill comú: la guerra hitleriana. Es allí, a Catalunya, i no en l'emigració, en combats diaris i sagnants, i no amb xerrades de cafè, on es forgen amb sang i sofrències incomptables, indescriptibles, el poderós P.S.U.C. que volem, la unitat orgànica de la classe obrera en el si del nostre Partit i d'una Central Sindical Unica, l'aliança permanent obrera i pagesa l'aliança catalana combatent, la fraternitat combatent de tots els pobles hispànics. Es des de Catalunya, fonamentalment, que nosaltres hem de contribuir a la derrota total del nazifeixisme i del seu àpendix falangista, a la derrota dels muniquesos i agents hitlerians els quals no podent guanyar la guerra manio-bren per a guanyar la pau a la conquesta d'un règim popular que faci possible i sense ingerències exteriors la lliure organització de la nostra vida futura, l'exacta aplicació a Catalunya, a Espanya, de la Carta de l'Atlàntic, l'estricta compliment del Pacte d'Aliança Anglo-Soviètica. Els emigrats, companys, hem d'ajudar amb tot el que som i valem a la lluita del nostre poble, amb homes i diners, amb directives polítiques i comprensió del nostre deure, organitzant l'Aliança Catalana Combatent, la qual en aixecar el Continent Americà contra els assassins del règim terrorista de Franco i Falange, en augmentar les possibilitats d'ajut, acceleraria a Catalunya, la unitat orgànica de combat, el desfermament de la guerra nacional, l'anihilament aquest any dels nostres bestials i comuns enemics. En compliment d'aquest deure sagrat, altra vegada cridem a Esquerra Republicana, a Acció Democràtica, a Estat Català, a la Unió de Rabassaires, a la U.G.T., a les C. Regional del Treball, a les Joventuts S.U., Llibertaries i Nacionalistes, a la unitat combatent, a crear amb rapidesa l'Aliança Catalana. Res no s'oposa a aquesta unitat. Res no justificarà un nou ajornament. Per Catalunya, unim-nos!

Cal comprendre, però, companys, definitivament, que mai no aconseguirem un P.S.U.C. capaç de respondre a la seva clara missió històrica, sense una direcció forta, respectada, pres

tigiada, que compti amb l'ajut constant, no regatejat, dels militants. Aprenem de la Tàctica dels nostres enemics! -- L'ofensiva dels nostres enemics es concentra contra la direcció. Naturalment, que podrien tèmner d'un P.S.U.C. decapitat? Han pretés establir diferències en la Direcció: que si Joan és millor que Pere i altres coses per l'estil. Maniobra estúpida, perquè la direcció és un bloc homogeni, de treball col·lectiu, de responsabilitat col·lectiva. Ara, - aprofitant la dissolució de la Internacional Comunista xerrotegen sobre la il·legalitat d'una Direcció "nomenada" per la Internacional. Maniobra més estúpida encara, perquè -- l'actual Direcció no ha estat nomenada per la Internacional Comunista. L'actual C.C. depurat és el mateix que va elegir la primera Conferència Nacional del Partit a Barcelona l'any 1937. En les circumstàncies actuals d'emigració i il·legalitat, s'ha substituït, d'acord amb la Internacional Comunista, el Comitè Executiu per un Secretariat de tres a cinc membres les facultats i les responsabilitats del qual són majors per la raó senzilla que un C.C. dispers no està en condicions de funcionar amb la plenitud dels períodes -- normals. La Internacional, la qual va discutir amb nosaltres l'organització convenient en temps d'emigració i il·legalitat i la qual ens va ajudar amb la seva enorme experiència, es limità a ratificar el Secretariat de 3 que varem -- presentar. I el Secretariat, fent us de les seves atribucions i amb plena responsabilitat i tenint en compte les necessitats del treball, va completar fins a cinc el nombre dels seus membres amb la incorporació dels companys Colomer i Moix. Aquesta és, companys, la Direcció del Partit, plenament legal, plenament responsable.

Contra maniobres de tota mena de l'enemic que ens envolta, per la salut del Partit, per la victòria de la classe obrera i del nostre poble, formem el quadre entorn el nostre Comitè Central!

El nostre inexhaurible agraïment a la Internacional Comunista.

Companys! La Internacional Comunista ha estat dissolta. Des d'ara la responsabilitat total de la lluita serà nostra. Es segur que sabrem fer front a aquesta immensa responsabilitat, que sabrem respondre a la confiança que ha posat en nosaltres la Internacional Comunista en dissoldre's. Aquesta confiança en nosaltres mateixos, aquesta acceptació conscient d'una responsabilitat tan acrescuda, són els fruits -- preuats de la pròpia Internacional. Sense la Internacional Comunista, sense el seu ajut constant, els seus consells valuosíssims, la seva experiència de la qual n'hem extret els millors mètodes de treball i les millors formes d'organització, que ens han permès salvar esculls que tants naufragis

provocaren en altres indrets i partits, què seria de nosaltres, què seria del P.S.U.C.? Empesos per una gran ambició històrica, vàrem unificar-nos vàrem crear el P.S.U. de C. En iniciar una tasca tant agosarada ningú no pot dubtar que anàvem a les palpentes i que la nostra marxa esdevingué ferma i accelerada quan la Internacional Comunista ens obrí els seus braços fraternals. Sóm fills de la Internacional Comunista! S'ha dissolt la Internacional, però el nostre agraïment vers ella és inexhaurible i en el fons del nostre ésser serà, per a sempre més, reverenciada! Mai no podrem oblidar, mai no podrà oblidar la classe obrera, el nostre poble, els guies genials de la Internacional Comunista, els nostres venerats amics i mestres, el company Dimitrov, el company Manuilsky, el company Ercoli, la companya Dolores, i aquell bon company Pedro, treballador infatigable, bolxevic exemplar, el qual ens acompanyà en les hores difícils de la nostra lluita, de la construcció del Partit únic del proletariat català!

Companys! La Internacional Comunista, en dissoldre's ens ha legat aquest manament:

"El Presidium del Comitè Executiu de la Internacional Comunista, exhorta a tots els Partits Comunistes a concentrar -- les seves forces per a recolzar, per tots els mitjans, la -- participació activa en la guerra alliberadora dels pobles i Estats, de la coalició antihitleriana, a fi d'accelerar la -- desfeta de l'enemic mortal dels treballadors : el feixista -- alemany i els seus aliats i vassalls".

Amb tota l'ànima, prometem complir aquest manament sagrat!
Companys!

Gloria a la Internacional Comunista!

Visca la lluita heroica de Catalunya, de tots els pobles hispànics!

Visca el Partit Socialista Unificat, Partit únic del proletariat català, Partit Nacional de Catalunya!

CATALUNYA EN LA LLUITA CONTRA FRANCO I LA FALANGE.

Article de Joan Comorera publicat a "Nuestra Bandera" Mèxic, novembre del 1943.

Els dies de Franco i la seva Falange d'assassins s'enfosqueixan. Res ni ningú podrà impedir que la mà justiciera dels pobles hispànics caigui implacable sobre el cap dels traïdors que vengueren Espanya a Hitler, que l'han desangnat per a servir la causa del nazifeixisme, dels enemics de la humanitat. Res ni ningú podrà salvar el règim franquista de la mort ignominiosa que l'espera.

Aquesta agonia del règim terrorista franquista és la conseqüència primera de la guerra victoriosa que desenrotllen les Nacions Unides, en l'avantguarda, el mil vegades heroic Exèrcit Roig, contra el bàrbar nazifeixisme, i de la lluita infatigable dels pobles hispànics, derrotats en el camp de batalla per la confabulació sinistre de poderoses forces internacionals, però mai vençuts.

Aquesta és, ara, la situació internacional.

En la Conferència de Moscu s'ha consolidat la unitat combatent de les Nacions Unides. Molotov i Cordell Hull, en representació de la U.R.S.S., Anglaterra i EE.UU., han destruït les maniobres divisionistes d'Hitler i dels seus agents reaccionaris que encara operen en el si de les Nacions Unides. Arribaren a acords definitius d'Altíssima transcendència. L'aplicació d'aquests acords ha començat ja.

En primer terme, a Moscu s'acordaren els plans político-militars per accelerar el fi de la guerra, i posar punt final a la maniobra hitleriana de perllongar-la, amb el propòsit de forçar la sortida d'una pau negociada. Això vol dir que en un plaç no molt llunyà serà obert a Europa el veritable segon front. Això vol dir que és de la Unió Soviètica i del seu Exèrcit Roig, l'òrgan oficial del qual, "ESTRELLA ROJA", digué ja abans de la Conferència de Moscu:

"... A l'Exèrcit Roig no li interessien les conversacions entre aquest antic col.laborador de Chamberlain (es refereix a Sir Samuel Hoare, ambaixador d'Anglaterra davant el traïdor Franco) i el botxi d'Espanya, afirmem que ni un sol dels soldats i oficials de l'Exèrcit Soviètic, acceptarà mai que en una Europa de la qual el totalitarisme hagi estat expulsat, el règim franquista sigui considerat com una expressió de la voluntat del poble espanyol. En l'Europa de la post-guerra no tindran cabuda conxorxes de cap mena. És precís que se'n convencin els Ducs d'Alba, els Franco i els importants residus de la trepa muniquesa que existeixen encara als Estats -

Units i a Anglaterra..."

La Conferència de Moscu, exaltada per les aclaparadores i -- ininterrompudes victòries de l'Exèrcit Roig, pels terribles bombardeigs de les forces aèries aliades, per les batalles -- dels exèrcits anglo-americanos en el Mediterrani i a Itàlia, ha destroçat la moral combatent dels satèl.lits d'Hitler. -- Finlàndia, Hongria, Romania, Bulgària van reduint la seva -- participació en la batalla i estan freturosos d'escapar a la sort que la traïció dels seus governants els ha reservat. El quisling Franco vol enganyar Anglaterra i Estats Units, amb la suposada retirada de la Divisió Blava, ha enterrat el seu orgull "imperial" per a explicar que s'equivocà al felicitar al quisling Laurel de les Filipines, per afirmar que la seva "no bel.ligerància" és ara "neutralitat vigilant", que la se -- va Falange és un producte espanyol que, quan més, "coinci--- deix" amb el nazisme i el feixisme. Tots ells es miren amb espant en el mirall de Mussolini, el bufó sangnant caigut -- amb la màxima ignominia. Cauran de la mateixa manera i amb ells Hitler i els seus bandits nacional-socialistes sense es -- perança de perdó, caçats per les baionetes aliades i pels -- seus propis pobles torturats tan aviat com la gran guerra de coalició es posi en marxa amb l'apertura del segon front.

Aquesta és, ara, la situació interior.

El front de Franco i de la seva Falange va desfent-se. El -- sòlid bloc que preparà la traïció a la República, que feu la guerra als pobles hispànics, que sostingué el règim terroris -- ta franquista sense vacil.lacions ni trencaments interiors -- en el període de la "invencibilitat" de l'exèrcit hitlerià, de la "victòria indiscutible" de l'Eix, està esberlat. Nu -- clis aristocràtics, generals de l'exèrcit, jerarques de l'es -- glésia, grans terratinents, financers, els monarquics de les dues branques, nuclis de l'alta burgesia, tots ells units -- uns a la Falange Nacional Sindicalista i altres recolzant-la foren les forces fonamentals del règim terrorista franquista. L'apartament de grans nuclis d'aquestes forces de Franco i -- Falange és ja un fet incontrovertible. Aquest allunyament -- s'accentua acceleradament a mesura que s'apropa la victòria de les Nacions Unides i que la lluita del nostre poble puja a etapa més elevada. Es llei permanent que les rates fugin dels vaixells que naufraguen. Aquest és el cas del règim -- terrorista franquista.

Per a defensar, consolidar, en alló possible, estendre els seus interessos de casta i de classe, aquestes forces fona -- mentals del règim es convertiren en agents de la conspiració internacional contra la República espanyola, contra Espanya. Sostingueren el règim terrorista franquista, aprovaren la -- "no bel.ligerància" és a dir, la guerra de Franco contra les

Nacions Unides, aplaudiren a la Divisió Blava en els primers mesos d'euforia nazifeixista. Tingueren la convicció íntima de que acertaren el seu camí. D'això que tancaren els ulls i el cor davant la monstruosa repressió de Franco i la Falange, davant els centenars de milers d'espanyols assassinats, davant les tortures indescriptibles de les presons i camps de concentració, davant les mesures del règim que assegurava el lliurament d'Espanya a Hitler.

Una realitat contrària als seus plans i ambicions, els ha despertat de sobte, desagradablement. La victòria "indiscutible" es convertí en "dubtosa". I ben aviat en derrota -- inevitable. I a la llum d'aquesta realitat, veieren amb altres ulls l'estructura, els mètodes, la perspectiva, l'esdevenidor que els ofereix el règim terrorista franquista. Començaren a comprendre que l'ocupació de Tanger, primera pedra de l'imperi, fou una aventura perillosa; que els crits de la xusma falangista per Gibraltar, segona pedra de l'imperi, eren intolerablement provocadors, que les balandronades del Consell de la Hispanitat, tercera part de l'imperi, no conduïen a res; que la tramesa de la Divisió Blava a la Unió Soviètica, comprometia massa a Espanya davant les Nacions Unides; que el lliurament de queviures i d'obrers a Alemanya, quan a Espanya el poble es moria de fam i quan -- les indústries patien per l'escassetat de mà d'obra qualificada, era un abus i un error polític, que segurament s'havia fusellat a massa gent, que ja era hora de que el règim de Franco no fusellés, que allò millor seria acabar amb la vergonya dels camps de concentració, de les presons, dels batallons de treball forçat, que un règim la base de sustentació del qual és el terror permanent, no és tolerable, no és estable; que, efectivament, la Falange és un conglomerat -- d'assassins i aventurers, de descastats que han fet d'Espanya el paradís de l'estraperlo i de l'arbitrarietat; que -- els seus negocis anaven malament, que la pesseta perd el -- seu valor, que les garanties econòmiques d'estabilitat en -- el present i en l'esdevenidor immediat desapareixien una a una, perquè el règim terrorista franquista transformà l'economia espanyola en humil apèndix de l'economia hitleriana, del suposat i sangnant "nou ordre". Començaren a comprendre fets i veritats elementals que el seu hermètic egoisme els portà a negar o a ignorar. I han arribat a aquesta convicció íntima i ferma: que no deuen lligar la seva sort a la del règim terrorista de Franco, que deuen abandonar, a tota costa, el vaixell franquista abans del naufragi, a -- temps.

Aquestes forces que foren el sosteniment del règim terrorista franquista ara tracten d'aprofitar l'enorme descontentament del poble. Volen utilitzar el poble, recolzar-se en ell -- per a donar l'empenta a Franco i a la seva Falange d'assas-

ssins. Però posen un preu, com després veurem, que el poble no ha de pagar. Malgrat tot, la soldadura del bloc inicial i trencat a troços, és ja impossible. Amb Franco i Falange aquestes forces penedides saben que ho perdrien tot, que sense Franco i Falange, si no tot, quelcom, i no poc, podran salvar. I en definitiva això és allò que resolrà la seva posició final, no de perpetuació del seu domini sobre el poble, tota vegada que avui l'únic camí que tenen si no volen enfonsar-se amb Franco és recolzar el poble, que ha sofert -- allò inimaginable i que té dret a assegurar l'esdevenidor -- contra un retorn ofensiu dels seus botxins.

Aquest és, ara, el deure dels catalans.

Les forces conservadores que s'aparten del règim terrorista franquista colen aprofitar la resistència del poble a la restauració de la Monarquia borbònica. Especulant amb els sofriments indescriptibles del poble presenten la restauració de la Monarquia com una espècie de panacea universal. Amb la monarquia, diuen, s'asseguraria la reconciliació espanyola, desapareixeria l'espectre del desordre vejatiu, sortirien en llibertat tots els presos, retornarien els desterrats.

Contra aquestes accentuades maniobres monàrquiques, recolzades pels sectors més reaccionaris de certs països, pels mateixos sectors que han sabotejat la guerra contra Hitler, que han treballat i treballen per a posar fi a la guerra amb una pau negociada, la nostra posició dels pobles hispànics, no pot ésser més clara. Diguérem en la conferència donada a Mèxic en el febrer del 1943:

"...La monarquia ha mort a Espanya. Es aquest un fet sobre el qual ningú pot ja insistir. Amb la bandera de la restauració monàrquica és possible que els muniquesos aconseguixin o pretenguin la reconciliació de Franco i del Duc d'Alba l'exaltació momentània de certs requetès, de certs generals, de certs financers i industrials, de certs bisbes, però amb això no s'aconseguiria més que posar una camisa nova sobre la vella i bruta de sang del franquisme, del règim esclau -- del nazifeixisme. El poble seguiria enfront, continuant la seva heroica lluita".

Això val avui com ahir. Els catalans deven denunciar amb la màxima energia aquestes maniobres monàrquiques.

La restauració monàrquica no significa pacificació. A un període breu d'aparent benevolença seguiria, inevitablement, un altre més llarg d'horrible repressió. Perquè el poble, víctima d'un engany més, s'adrecaria en massa i el nou règim per a sostenir-se i consolidar-se, faria us de totes les ar-

mes i recursos. I l'arma i el recurs millors de tot règim - antipopular és sempre el terror.

Si els catalans avui, cegats pel sentimentalisme, per un -- fals raonament de que "tot és bo si acabem amb Franco i Fa-- lange", ens aveníssim a la maniobra, donéssim el nostre re-- colzament als conspiradors monàrquics, ens lliurariem a --- aquells que ens traïren. Qui governaria en una monàrquia -- restaurada? Els Ventosa i Calvell de Catalunya i d'Espanya, els representants de les velles-oligarquies. Fonamentalment els mateixos homes i els mateixos interessos que recolzaren a Franco, que subvencionaren a Falange, que admeteren el ter-- ror franquista mentre el cregueren útil als seus interessos.

Amb la restauració monàrquica no serien satisfetes les jus-- tes demandes de justícia del conjunt dels pobles hispànics - contra els seus botxins, ni les mínimes reivindicacions d'u-- na ciutadania conscient, d'un proletariat arribat a la seva majoria d'edat, d'uns pagesos que no volen més ésser carn es-- clava d'aristòcrates i terratinents i de cacics. El parasi-- tisme financer rejuenit amb el canvi de règim, enfortit amb la reconstrucció del seu bloc, avui esquerdat, ofegaria les aspiracions liberals, progressives, de la petita burgesia i també de certs sectors de la burgesia que foren i són fidels a la República, que admetin com útils i necessàries les trans-- formacions político-econòmiques en el si d'una democràcia vi-- va. La decadència d'Espanya s'accentuaria, arribaria a les seves etapes finals amb ritme accelerat.

Amb la restauració monàrquica, què podriem esperar els cata-- lans? El nostre concepte d'Espanya -convivència fraternal - de pobles lliures i iguals en drets-, no és un passatemps li-- terari per a literats. La nostra voluntat de llibertat com a poble, la nostra voluntat de forjar una poderosa Federació de pobles lliures, són consubstancials amb la nostra raó d'és-- ser i de viure. Mai abandonarem aquestes aspiracions a una Catalunya lliure, a una Espanya fraternal, neta de la lepra ideològica habsburguiana i borbònica. En qualsevol condició política de demà seguirem el nostre combat, com ho feren -- abans, com ho fem avui sota el terror inigualable de Franco i de Falange. I és evident que d'ésser restaurada, la Monàr-- quia, avui, com la d'abans, voldria ofegar en sang qualsevol manifestació exterior del sentiment nacional de Catalunya, - qualsevol entesa de Catalunya amb els demés pobles hispànics per a crear la nova Espanya fraternal.

Per a tots ha d'ésser ben clar que en les condicions de la - guerra mundial, de la lluita contra Franco i Falange i de -- l'aguditzada sensibilitat política de Catalunya i a tot Es-- panya, la restauració monàrquica ens arrossegaria, fatalment a una altra guerra, tal vegada més dura, més sangnant, que - la del 1936 al 1939.

Si la situació fos una altra, a Espanya i en el món, si el règim terrorista franquista s'hagués consolidat i si la mediatització apaivagadora internacional no hagués estat aturada per la Conferència de Moscu, si la perspectiva històrica no presentés al poble un altre dilema que la perllongació indefinida del seu dolor sota els pistolers franquistes o una solució política de transició, tal vegada seria just propiciar la sortida del mal menor -que en cap cas podria ésser, però, la restauració monàrquica-, amb l'esperança de trobar després noves oportunitats per avançar més. Però no és aquest el dilema que es planteja al poble català, als pobles hispànics. El règim de Franco i de Falange està condemnat. Caurà, podrit pels seus propis crims, de totes maneres, molt aviat, si sabem llançar-nos a l'ofensiva definitiva contra ell. Per consegüent, l'establiment d'un règim suposadament transitori no és necessari.

Estem segurs de que el poble comprén quina és la plenitud de la seva força, quina serà la realitat del seu poder, si continua el seu combat sense vacil·lacions ni desviacions. Els que han de comprendre-ho d'una bona vegada, són les forces reaccionàries i conservadores que foren el punt de recolzament fonamental de Franco i Falange i que volen ara, freturo-sament, desprendre's d'ells. No són aquestes forces reaccionàries i conservadores les que han de demanar garanties al poble qui està en el dret i en l'obligació d'exigir-les si volen ésser tinguts en compte en el nou règim polític que, malgrat tot, serà organitzat. No és el poble el que ha d'ésser perdonat són elles les que per la seva conducta d'avui i de demà, han d'esperar i demanar el perdó del poble. No és el poble el que ha d'ésser dirigit per aquestes tasques i classes que l'han enfonsat en la catastrofe present. El poble mateix resoldrà els problemes d'Espanya, equilibrant drets i interessos en un règim polític democràtic i en la mesura en que els elements reaccionaris i conservadors admetin honradament, aquest dret inalienable.

Això no implica, ni molt menys, que el poble, freturós de justícia vulgui excloure aquestes forces o identificar-les amb Franco i els seus assassins de Falange. Cal dir, però, que no és tolerable que ningú pretengui sorprendre el poble, anul·lar el dret que té a organitzar la seva pròpia vida, amb un fet consumat. I un fet consumat, i de la pitjor espècie, seria avui la restauració monàrquica.

El dret dels pobles hispànics a decidir democràticament el seu règim polític i econòmic, està garantitzat per la Conferència de Moscu i, en l'avantguarda de la democràcia mundial per l'incontrastable poder de la Unió Soviètica i del seu gloriós Exèrcit Roig. Tots els pobles víctimes del nazifeixisme compten amb aquesta garantia. I si cabessin diferen-

ciacions, Espanya ocuparia sempre el primer lloc en el pensament i en la voluntat d'aquells que dirigeixen la guerra i la guanyen per a bé de la humanitat avançada i progressiva. Perquè Espanya ha estat la primera víctima europea de la -- conspiració internacional nazifeixista, perquè Espanya ha estat privada del règim democràtic, de la República, que voluntàriament es donà, per la força de les armes nazifeixistes. Contra aquest dret atenten pèrfidament aquells que a Espanya i fora d'ella treballen per a imposar, per damunt i contra la voluntat dels pobles hispànics, una restauració sorpresiva, a estil gangsterià, dels borbons.

Fa ja temps que venim demanant, incansablement, la unitat nacional de combat contra Franco i Falange. Però la línia d'unitat nacional no suposa claudicació, el lliurament del poble a sectors peneditos. Significa, ben clarament, que el poble en el seu conjunt i al seu cap la seva avantguarda combatent, la classe obrera, prengui la direcció de la lluita i cridi al seu costat per a combatre a tots els catalans honrats, patriotes, i també a aquells que per error de càlcul o de perspectiva, recolzaren a Franco i anhelan ara pagar el deute contret amb Catalunya i amb Espanya. La línia d'unitat nacional combatent no pot ni ha d'ésser interpretada d'altre manera.

Però és una línia política que devem realitzar a tota costa i d'acord amb un programa just que la faci possible i ràpida. Aquest programa just que permet la unitat combatent de tots els catalans patriotes, la unitat fraternal i combatent de tots els pobles hispànics contra l'enemic comú, fa més de -- dos anys que el formulem. Contra les maniobres de la reacció internacional i de la reacció interior que pretenen burlar el nostre dret amb la restauració traïdora de la monarquia, devem intensificar la nostra lluita, devem crear els òrgans unitaris de direcció d'aquesta lluita, que ha de posar en -- pràctica, combatent a mort contra el règim terrorista franquista, el següent programa:

- 1 - Trencar tots els lligams d'Espanya amb els països de -- l'Eix.
- 2 - Expulsar de l'aparell de l'Estat, de l'exèrcit en primer terme, a tots els falangistes.
- 3 - Càstic implacable de tots els assassins del poble.
- 4 - Alliberament dels presos i retorn a Espanya, sense exclusió ni perill, dels emigrats forçosos.
- 5 - Restabliment de la llibertat de premsa i associació.

- 6 - Reconstruir el país, assegurant pa, treball i llibertat a tots els espanyols.
- 7 - Preparar les condicions per a que els pobles hispànics elegeixin democràticament l'assemblea Constituent que haurà d'elaborar una constitució que garantitzi la independència, la llibertat i la prosperitat del país.

Aquest és el camí del deure patriòtic per a tots els catalans. Si el seguim fins a la fi, res ni ningú podrà arrabassar-nos la victòria ni sorprendre'ns amb fets consumats atentatoris a la voluntat popular.

Res ni ningú podrà impedir que per la seva lliure voluntat els pobles hispànics proclamïn la seva nova República, més justa i més sòlida que la del 1931.

Catalans, complim amb el màxim fervor el nostre deure de patriotes!

ELS ENEMICS DE LA UNITAT
COMBATENT DELS CATALANS
PER

JOAN COMORERA
Secretari General del P.S.U. de Catalunya

Conferència pronunciada per Joan Comorera, Secretari General del Partit Socialista Unificat de Catalunya, al Casal Català de Mèxic el dia 18 de Desembre del 1943.

Companyes, Companys, amics:

Ens acostem a la fi. La derrota militar del nazi-feixisme no és ja més que un problema de temps. La derrota de l'apèndix nazi-feixista, el règim terrorista de Franco i Falange, pot i ha de produir-se abans de la caiguda vertical de Hitler.

Res ni ningú, companys i amics, no pot salvar el règim terrorista franquista. La sang vessada a dolls li arriba ja a la gorja i l'ofega.

En l'etapa final de la nostra lluita contra el règim terrorista franquista, el poble català, els pobles hispànics, estrenyen els rengles, marxen a l'assalt darrer fraternalment units per un mateix pensament polític, per una mateixa voluntat humana: anihilar Franco i Falange, restablir una República que serà en relació a la del 1931, el que aquesta fou en relació a la monarquia.

A l'exili, però, estem, si fa o no fa, com si comencéssim, no com si acabéssim: desunits, sords a la crida angoixada de Catalunya.

Fet aclaparador, crim imperdonable!

Què ens separa? Qui ens separa?

Perquè, companys, i amics, no s'ha realitzat a l'exili la unitat combatent dels catalans, dels pobles hispànics?

Cal trobar una resposta a aquesta pregunta, pel bé de tots i per a informació i lliçó del nostre poble. Una resposta objectiva, però dura i crua.

ELS TREBALLS DEL P. S. U. de C. PER LA UNITAT

La guerra a mort contra el nazi-feixisme començà el 21 de juny del 1941. No és aquesta una afirmació arbitrària o secundària. És una veritat transcendental, comprovada a la llum dels fets i de l'experiència. Els qui no l'admetin o comprenguin, no copsaran mai la raó profunda de la caiguda vertical de l'occident europeu, àdhuc de França, la conquesta fulminant de tants estats i nacions per Hitler, del perquè en aquell període, les batalles foren més polítiques que militars. No copsaran mai que la característica no anti-feixista d'aquella guerra—en el curs de la qual es feren frenètics esforços per a retornar a Múnic, maniobres de "gran envergadura per a obtenir, en nom de la defensa contra el comunisme, un canvi de fronts" com ens digué Carles Pi i Sunyer en el report del gener del 1940—ha influenciat malestrugament el procés de l'actual guerra, l'ha allargassat indegudament, està a l'arrel mateixa de les dificultats que han impedit la unitat combatent dels catalans, dels pobles hispànics.

El Partit Socialista Unificat de Catalunya, partit de com-

batents i no d'emigrats, partit que mai no ha perdut el lligam orgànic amb el poble i que ha treballat sempre tenint en compte els factors internacionals que, inevitablement, reforcen o afebleixen els nostres enemics i la situació interior al nostre país, va tocar a sometent per la immediata unitat combatent dels catalans. No ens va deturar cap consideració d'ordre negatiu; tampoc no ens varem deixar impressionar per les dificultats ben previsible. Manifestament, havia arribat l'hora del Front Mundial dels Pobles, del Front Nacional de cada país, de la mobilització integral de tots els pobles i de tots els homes amants de la llibertat contra el monstruós nazi-feixisme, els seus aliats i còmplices.

En el Manifest d'agost del 1941, varem proposar a Esquerra Republicana, Acció Catalana, Unió Democràtica, Estat Català, a la U. G. T., a la C. N. T., a la Unió de Rabassaires, a les Joventuts combatents anti-franquistes, fos la que fos la seva ideologia política o religiosa, la constitució de l'Aliança Nacional de Catalunya. Varem proposar un programa d'estricta legalitat republicana i estatutària: Constitució del 1931, Estatut interior, lleis promulgades fins a l'acabament de la guerra, govern i Corts, de la República, Govern i Parlament de Catalunya, exercici lliure, a l'endemà de la victòria, del dret inalienable d'auto-determinació. Varem proposar la unitat nacional de lluita, la unitat fraternal dels pobles hispànics contra l'enemic comú: Franco i Falange, la mobilització combatent al costat del bloc que més tard havia d'anomenar-se Nacions Unides. Varem afirmar que l'Aliança havia de constituir-se de cara al país, desentenent-se de les picabaralles de l'exili, amb la voluntat increbantable d'organitzar i dirigir la lluita del nostre poble contra Franco i Falange. Varem demanar que la resistència passiva s'elevés a resistència activa, mitjançant la incrementació del sabotatge, la formació dels primers nuclis de guerrillers, la liquidació física dels traïdors, l'organització a fons de la solidaritat envers els combatents i els seus familiars i les víctimes del construós terror franquista. Varem afirmar que només la lluita intransigent, inflexible, podria justificar i prestigiar la rehabilitació dels òrgans constitucionals i estatutaris. Varem cridar l'atenció dels homes i del partits que es troben a la nostra dreta, sobre els perills d'un revisionisme constitucional i estatutari que obriria una incògnita la solució de la qual, segurament, no els plauria. Varem esforçar-nos per a fer comprendre a tothom que abans que tot i per damunt de tot i per grans que fossin les concessions que ens haguéssim de fer els uns als altres, hi havia una sola qüestió prèvia a resoldre: l'anihilament de Franco i Falange, posar hi el més aviat millor a l'insoportable martiri de Catalunya.

A Catalunya, la nostra línia va ésser discutida, compresa i aprovada, amb la intensitat i volum que les circumstàncies d'aquell temps permeteren. Tenim les proves documentals de les discussions que es produïren arreu i especialment, a la presó de Barcelona, centre nerviós, aleshores més que ara, de Catalunya, i de les resolucions favorables i molt emotives que prengueren els militants de tots els partits i organitzacions.

A l'exili, però, no vàrem reeixir.

El Sr. Carles Pi i Sunyer, es va treure de la manega el Consell Nacional de Catalunya, suara enterrat pietosament i es llençà pels camins de l'aventurisme polític. Sentint-se sobradament revolucionari—com es va sentir reaccionari el gener del 1940—ens va qualificar d'extranacionals entestats en recusar als morts de la guerra: la Constitució i l'Estatut.

El Sr. Andreu i Abelló, l'únic membre del Directori d'Esquerra que aleshores hi havia a Mèxic, ens va dir, amb gest heroic, que era un soldat del Consell Nacional de Londres, que no volia saber res del espanyols, que mai no donaria la mà als "assassins" de la C. N. T.—a d'altres els deia que mai no la donaria als "assassins" comunistes—i es posà a fabricar peça a peça, ajudat per l'illustre patrici i coratjós canadenec Sr. Tomàs i Piera, la Comunitat Catalana, catedral del sindicalisme més xiroi, degenerada ara en refugi de trotsquistes, fajets i altres desferres de l'emigració.

Estat Català ens va dir que no havent acceptat el règim estatutari mal podria acceptar un govern estatutari i ens va proposar la constitució immediata d'un exèrcit català el qual, sota el patronatge dels "cercles" que "protegien" al Consell Nacional de Catalunya, reconquistaria i independitzaria al seu degut temps, Catalunya. I s'en anà a la Comunitat a col·laborar amb el Sr. Andreu i Abelló a la tasca, que aleshores li interessava bojament, de destruir Esquerra Republicana.

Acció Catalana, no ens digué res. No existia.

Poderem constituir una aliança amb la C. N. T., la U. G. T., la Unió de Rabassaires. Aliança, però, que, gairebé a l'endemà de la signatura del pacte, fou atacada de paràlisis infantil, per raons que ara no ens interessa discutir.

Vàrem trobar-nos en una situació estrafalària. A nosaltres la Constitució i l'Estatut no ens plauen. Anem moltíssim més enllà, tant socialment com nacional. Si algú podia manifestar-se amb reserves, en quant al reconeixement del règim constitucional i estatutari, erem nosaltres. Malgrat això, ens vezerem forçats a fer-nos una mentalitat republicana per a convèncer els "republicans" i suposars nacionalistes catalans, de l'error que cometien donant per morts la Constitució i l'Estatut. La tercera part de la Conferència que vàrem donar el mes de febrer del 1942 té aquest caràcter. Tot fou endabades.

Vàrem comprovar una realitat punyent: els senyor amb els quals parlàvem o ens escrivíem, estaven totalment d'esquena al país. Desconeixien per complet la situació de Catalunya, el sentiment i el manament dels catalans que a Catalunya s'enfrontaven amb els pistolers de Falange. I el que era pitjor: no els interessava conèixer-los. Tot el seu temps, tota la seva energia la malgastaven llurant memorial als porters de cancelleries, la preocupació màxima de les quals era la d'aconterar Franco, intrigant ací, intrigant allà, muntant patums de Berga. I quan els recordàvem els sofriments de Catalunya, que el nostre deure no era el d'especular sobre un demà incert, sinó el d'ajudar amb la sang i la vida els nos-

tres heroics combatents, servir al país i no servir-nos d'ell, mobilitzar a fons el continent contra el règim terrorista de Franco i Falange, ens contestaven: els vostres arguments "sentimentals" no valen res!

En el camp de la política espanyola, la situació no era millor. Malgrat l'èxit inicial de la Unió Democràtica Espanyola, no s'assolí la unitat combatent dels pobles hispànics. Si, en veritat, el conjunt de la massa republicana exiliada s'anava manifestant per la unitat, els dirigents dels diferents nuclis d'opinió s'oposaven més els uns als altres. Per a uns, la única legalitat era el Govern Negrin. Per a altres, la única legalitat eren les Corts de la República. Ni el uns ni el altres, passant el temps, acceptaren la tesi exposada perseverantment per nosaltres en un esforç per a sortir de l'«impasse» en el qual ens trobàvem: la limitació forçosa en quant a les facultats legals dels òrgans constitucionals, la precarietat d'unes facultats exercides fora del país, la impossibilitat, l'absurd de reivindicar cadascú la plena representació legal republicana i la niciesa d'esgotar temps i energies en crisi i contracrisi, en intrigues parlamentàries o governamentals: la necessitat d'una entesa política previa al funcionament dels òrgans constitucionals: que, substantivament, la legalitat suprema, inexhaurible, és indivisible del règim, de la República i no d'òrgans i lleis que el temps corseca. Molt menys, acceptaren la prioritat absoluta de la lluita de cara al país, al servei del país, i per damunt d'interpretacions mecàniques de textos constitucionals, de lleis escrites que l'ús i els desús momifiquen, de governs i de parlaments els quals, en no tenir altra justificació que la legalitat l'origen no revitalitzada per una participació activa, dirigent, en la guerra a mort, contra Franco i Falange, entrebanquen més que no ens serveixen.

Mentre l'emigració s'esgotava en batalles verbals, a cops de tetràlies espontànies unes i altres subsidiades, es produïren en el país fets de capital importància.

Quan vàrem proposar, companys i amics, l'Aliança Nacional damunt la base programàtica esmentada, el règim de Franco i Falange era sòlid. Les forces fonamentals del règim: l'exèrcit, l'aristocràcia, la clerecia, els terratinents, els financers, la burgesia representada pels Ventosa i Calvell, els monàrquics de les dues branques, adhuc les masses catòliques, formaven entorn de Franco un bloc sense esclotxes. Franco, per a major solidesa seva, no tenia responsabilitat directa i personal, en la direcció de Falange. La masa popular, aclaparada per la derrota militar i per un terror de proporcions monstruoses s'oposava al règim sense gosar emprar, però, les formes superiors de lluita. Davant aquesta realitat, fou completament just que maldéssim per la mobilització del poble català, dels pobles hispànics, entorn de la República i de l'Estatut, dels seus òrgans constitucionals, de tota la legalitat republicana i estatutària, que ens esforcéssim per a crear enfront del sòlid bloc franquista un fortíssim bloc popular.

Evidentment, avui podem ben bé afirmar que l'emigració republicana va perdre aquella oportunitat d'ésser útil al poble català, als pobles hispànics.

El bloc franquista, però, no era increbantable. Les esclertes estaven ja sota la pintura negra-roja de Falange. La solidesa del bloc franquista depenia de la creença ferma en l'axiomàtica victòria militar de l'Eix. S'esberlà el bloc franquista en el moment mateix d'estavellarse la màquina militar hitleriana davant Moscú, de sofrir la Divisió Biava la primera sagnant derrota en el front soviètic. Les esclertes s'aprofundiren quan el Japó agredí els EE. UU., i Hitler els hi declarà la guerra, en formarse el bloc gloriós de les Nacions Unides. La primera victoriosa ofensiva hivernal soviètica, les victòries angleses a l'Àfrica i als oceans, l'evident impotència de Hitler per a vèncer en termini breu, i abans que els EE. UU. poguessin mobilitzar els seus immensos recursos i que la Unió Soviètica es refés industrialment de les pèrdues sofertes: provocaren la crisi del règim franquista. *La mort de la guerra llampic hitleriana determinà la ruptura del bloc franquista.*

Avui és un fet innegable, acceptat a Espanya i en el món sencer, que el règim franquista no ha pogut superar la crisi iniciada a les darreries de l'any 1941. Contràriament, ha arribat ara al seu clímax.

Paral·lelament al procés d'agudització de la crisi del règim franquista, rebíem del país, dels nostres companys, informacions que alhora ens atorgaven i ens alarmaven. Ens atorgaven, car palesaven una major violència en la lluita, esmentaven les primeres victòries populars, subratllaven l'ingrés de nous sectors catalans als rengles combatents. Ens alarmaven perquè els nostres companys, trobant estreta, donada la nova situació, la línia política d'agost, queien en desviacions *perilloses*.

Permeteu-me ara, companys i amics, un incís.

Nosaltres no forjem la nostra línia de cara a l'emigració. La nostra preocupació permanent és el país mateix. Estem constantment, malgrat la llunyania i les dificultats de comunicació i econòmiques que ella ens imposa, amb tota l'ànima, a Catalunya. Seguim, amb la màxima cura, els corrents d'opinió que al país es produeixen i la poderosa influència que davant d'ells tenen els canvis en la situació internacional, per tal de trobar en tot moment el camí just, de donar als nostres companys, al poble català, les orientacions, les directrius polítiques i d'organització més favorables.

La nostra llei permanent, companys i amics, no són les intrigues, les pica-baralles, les ambicions oposades i sovint eixorques de personatges i personatges, molts dels quals no retornaran pas al país —i faran bé!— de l'exili. La nostra llei permanent és la lluita sense defallències ni concessions en el país mateix. No pretenem servir-nos del país, imposar vanitosament els nostres capricis o les nostres rancúnies al país. Pretenem ésser útils al país, ajudar-lo amb directrius clares i posant al seu servei quadres dirigents experimentats, capaçs de màxim heroïsmes, quadres del tremp d'acer del nostre Girabau! Pensem i actuem d'aquesta manera, perquè no

esperem ni volem que la llibertat de Catalunya, el recobriment de la República, ens caiguin del cel. Ja en la conferència de setembre del 1940 vàrem dir:

"El camí de l'alliberament de Catalunya no passa per les Conselleries imperialistes, passa per Catalunya, pels camps de concentració de França, per les terres americanes que han recollit nuclis petits o grans de combatents catalans y espanyols. No és el camí dels diplomàtics de secà. És el camí dels lluitadors. No és el camí dels pidolaires. És el camí dels qui a Catalunya i fora de Catalunya no han deixat d'ésser combatents".

Cal tenir en compte, companys i amics, aquesta essencial característica nostra, car, sovint la mentalitat emigrada de bons patriotes no compren la mentalitat combatent i s'entesta en posar en primer pla qüestions i normes polítiques molt superades en el país.

I passem endavant!

Quina era, companys i amics, la situació en el país, durant el primer període de la crisi franquista? La característica fonamental fou: ruptura amb Falange, no amb Franco. Pels sectors que iniciaven l'oposició al règim Falange esdevingué una púrria d'aventurers i assassins, i Franco era una bona persona mal aconsellada, gairebé un presoner de Serrano Suñer. Calia, deien, alliberar Franco de Serrano Suñer i del seus falangistas, proclamar una monarquia de la qual Franco fos un Mussolini traduït a l'espanyol. Calia, afegien, posar fi, poc a poc, al règim de terror, crear un clima de convivència, de conciliació, d'oblit, de veritable unitat nacional. La campanya dels oposicionistes, en el primer rengle del quals es trobava el sector burgès català dirigit pel Sr. Ventosa i Calvell, va prendre tal volum que el propi Franco es veié forçat a apaivagar-los, a anar a Montserrat i a prometre, agenollat davant la Moreneta, un eixamplament del règim, una possible i no llunyana restauració monàrquica i va impressionar tant els companys que formen la Delegació del Partit a Barcelona que ens veierem obligats a cridar-los-hi l'atenció en una carta oberta datada el mes de juny del 1942. En ella els dèiem a aquests companys, recollint i rectificanc els seus errors:

"No podem ésser oportunistes, no hem d'ésser sectaris. Seriem oportunistes i ben ingenus, si no parléssim del restabliment de la legalitat republicana amb els monàrquics. Seriem sectaris si ens entretinguéssim en petit Comitè o en converses de fàbrica en imaginar una segona volta, en crear Comitès clandestins i inoperants i d'esquerrisme infantil. Amb el nostre oportunisme no enganyariem els monàrquics. Amb el nostre sectarisme no eixamplariem la nostra influència en el moviment obrer... Cauriem, encara, en un error pitjor si l'oportunisme ens duqués a discriminar entre Franco i Serrano

Suñer, en fer el joc als tètols elements que simulen recolzar Franco contra Serrano Suñer, que ens volen fer creure que Franco és més bo que Serrano Suñer... El règim franquista és un tot i amb ell no hi caben conciliacions parcials, separació de responsabilitats pels monstruosos crims comesos. L'hem de combatre i anihilar en bloc".

Les informacions del país, les vacil·lacions dels nostres companys a l'aplicar la línia política, els canvis essencials de la situació produïts per la inicial ruptura del bloc franquista, varen ésser per a nosaltres senyals suficients. Vàrem veure amb tota claretat que la línia d'agost havia ja acomplert la seva missió, que estava ja superada. *En la nova situació no se'ns imposava ja la necessitat d'oposar un bloc popular al bloc sòlid franquista. Se'ns ofería la possibilitat d'aprofundir la ruptura del bloc franquista, d'engroixir el bloc de lluita anti-franquista, d'isolar a Franco i Falange, de precipitar el seu extermini.* No vàrem vacil·lar. I sense desconèixer, ni subestimar les dificultats que d'antuvi tindriem a l'exili, vàrem trametre al país, vàrem popularitzar a l'exili, el Manifest del primer d'octubre del 1942. En aquest Manifest, el P. S. U. de C., explica la seva línia política, línia d'unitat combatent. Proposàvem i proposem un Front, una Aliança Catalana de caràcter més àmpli que l'anterior, amb un programa absolutament combatent per tal de ferir mortalment Franco i Falange, de fer front als perills suprems que ens amenaçaven i en amenacen: *la guerra total contra les Nacions Unides i la restauració monàrquica.* Volíem i volem incorporar a la massa popular republicana, combatent de sempre, els sectors d'oposició, els milions de pagesos i menestrals, de petit burgesos, burgesos i àdhuc obrers de mentalitat endarrerida, de catòlics i requetés, de monàrquics i "neutres", els milions de joves que no foren guanyats pel "Front de la Joventut", malgrat els esforços de Falange, que sobtadament quedaren en llibertat, sense patrons normatius, en produir-se i en fer-se definitiva la ruptura del bloc franquista. Volíem i volem que tots els catalans, honrats, que tots els espanyols honrats, amb l'excepció intransigent dels assassins falangistes, lluitin colze a colze, es llancin en massa contra el règim franquista per la independència d'Espanya, per la llibertat de Catalunya, pel restabliment de la legalitat republicana que el poble lliurement es donà el 14 d'abril del 1931, pel dret inalienable dels pobles hispànics a resoldre per si mateixos, a l'endemà de l'extermini de Franco i Falange, el règim futur. *No volíem ni volem, que la gran massa d'oposició que fou suport de les dretes i dels republicans oportunistes abans de la guerra i carn de canó de Franco durant la guerra servis de punt d'estintolament, de massa de maniobra dels reaccionaris que fugint del vaixell en naufragi de Franco, conspiren per a imposar-nos, per sorpresa i amb l'ajut de determinats sectors internacionals, el fet consumat d'una restauració monàrquica.*

La justesa d'aquesta línia política es copsa fàcilment en analitzar la situació del país.

A l'estiu del 1942, la crisi del règim franquista, per un instant, s'alleugerí una mica, no es resoigué, però, a favor de Franco. La reacció internacional sabotejà i impedí el segon front a l'Europa occidental, prop dels centres vitals d'Alemanya. L'exèrcit hitlerià, lliure de preocupació a l'occident, es llençà en massa contra l'Exèrcit Roig i inicià la marxa, que els famosos "tècnics" i "experts" donaren per incontenible, cap el Càucàs i el Volga a l'alçada de Stalingrad, per girar-se cap el nord i prendre Moscú per la retaguarda. A l'Àfrica, unes poques divisions alemanyes reforçant l'exèrcit de Mussolini derrotaren l'exèrcit anglès i se situaren a les portes d'Alexandria. Els famosos "tècnics" i "experts" donaren per segur l'enllaç dels exèrcits hitlerians de l'Àfrica i del Càucàs, més enllà del Canal de Suez, l'enllaç amb els exèrcits japonesos en algun lloc de la Índia. En una paraula: donaven per segura la victòria militar de l'Eix. En aquelles hores de revifada eufòria nazi-feixista, Franco i Falange es preparaven freturosament per a realitzar la part que Hitler els manà: el bloqueig de Gibraltar, la presa de possessió del Nord d'Àfrica, mesures indispensables per a expulsar els anglesos de la Mediterrània, per a controlar militarment el continent africà, per amenaçar amb la invasió al continent americà. *Quan els arxius de Franco i de Hitler puguin ésser revisats es veurà que mai Espanya no va estar tant a prop de la catàstrofe definitiva com en aquells moments.* Les mesures militars de Franco però, provocaren gran indignació en el país, una intensificació molt aguditzada de la lluita activa popular, una més violent ruptura del bloc que li era necessari per a seguir endavant en els seus plans. I Franco es veié obligat a apaivagar a l'opinió pública, a donar-li una falsa sensació de seguretat, acomiadant Serrano Suñer, odiat universalment i seguint els consells de la Gestapo, a parlar pel seu compte i "expontàniament" de la imminent restauració monàrquica.

La revifada eufòria nazi-feixista no fou llarga. L'ofensiva alemanya va fracassar. L'Exèrcit Roig prengué la iniciativa, anihilà el sisè exèrcit hitlerià a Stalingrad, foragità els bandits nazis fins més enllà de les posicions des de les quals iniciaren la batalla, la "darrera" batalla. L'exèrcit anglès derrotà a l'italo-alemany a l'Alamein. Els exèrcits anglo-nord-americans expulsaren d'Àfrica a alemanys i italians, amb la col·laboració d'un poderós exèrcit francès reorganitzat. Els aliats envairen Sicília, mentre a Roma, Mussolini, traït pels seus més segurs lacais, era destituït. Els aliats envairen, després Itàlia, obligant a Hitler a mantenir un front nou amb forces pròpies, no podent fiar-se de l'exèrcit italià en descomposició, ni espremer més energies d'un Mussolini convertit en desferra humana. A Iugoslàvia, l'heroic exèrcit d'Alliberació Nacional comandat pel gloriós Tito, imposà un altre front a Hitler, nodrit per forces pròpies i croates, búlgares i pel traïdor Mijhailovitx. I a la Unió Soviètica l'Exèrcit Roig, després de deturar en sec l'ofensiva d'estiu hitleriana, va desfermar la contraofensiva victoriosa que encara continua, que no dona respir als bandits nazis, que alliberarà tota la terra soviètica.

que farà conèixer als alemanys els horrors de la guerra en el seu mateix territori.

Les nombroses victòries de les Nacions Unides han tingut a Espanya un ressó profundíssim. Franco i Falange, feren el que poderen per ajudar el seu amo Hitler. Varen concentrar 250.000 homes al Rif, la qual cosa va ajornar uns mesos la batalla de Tuníssia. Varen mobilitzar lleves per a tenir a la mà un exèrcit d'un milió d'homes. Varen concentrar gairebé tot l'exèrcit a Andalusia, amenaçant la plaça de Gibraltar i a Galícia, camí històric d'invasió des del nord pels anglesos. Quan les mesures militars perderen urgència, donada la impotència militar de Hitler per a desenvolupar els plans convinguts, Franco agità la bandera de la pau negociada, demanà la humanització de la guerra, llençà la famosa teoria de la "guerra empatada", a l'hora que els vaixells espanyols proveïen de combustible els submarins alemanys delataven als pirates hitlerians la ruta dels convois aliats, que les bases atlàntiques servien de refugi als submarins de Hitler, que el centre d'espionatge de La Línia donava compte a Hitler del moviment marítim entorn de Gibraltar, que multiplicava la tramesa de queviures, de matèries primes, de combustible, de material de guerra a Alemanya, que reforçava la Divisió Blava declarant-la unitat regular de l'exèrcit espanyol.

En aquelles hores negres del règim franquista, una ofensiva a fons coordinada, sobre la base d'un programa combatent d'unitat, hauria tingut grans possibilitats de recedir. Franco i Falange es trobaven isolats i identificats. La vella maniobra de salvar Franco i condemnar Falange, no podia repetir-se, car des de la caiguda de Serrano Suñer Franco prengué la direcció personal de Falange. Les forces que formaven el bloc franquista, espaordides pels errors comesos, pels crims compartits, per l'evidència del desastre que patiran els aliats i còmplices de Hitler, s'acostaven a la massa popular, als sectors més actius, penedides, humils. La rebel·lió va ésser general. Els sabotatges al Port de Barcelona, a les fàbriques de guerra i ferrocarrils catalans, a les mines d'Astúries, a Madrid, als "stocks" alemanys de queviures, combustibles i matèries primes, augmentaren enormement. La mobilització de lleves fou sabotejada amb èxit. Milers i milers de joves catalans s'amagaren o anaren a la muntanya, defugint el servei militar. A Nabarra, regió que va ésser baluard franquista i la joventut de la qual fou la força de xoc de l'exèrcit franquista, pobles sencers es sublevarèn. I des del Pirineu a Astúries i Galícia, des d'Extremadura a les muntanyes andaluses, els nuclis guerrillers engroixiren en gran mesura. Els uniformes de Falange desaparegueren dels carrers. Les dones, a les cuques, apallissaven a qualsevol sospitós de falangisme. A cada nova victòria aliada, els catalans es vestien de festa, se saludaven alegrement, coneixent-se o no, sense amagar els seus sentiments, sense temer els pistolers falangistes, inlgrat la presència de les formacions hitlerianes a la frontera pirinenca. L'hora de la gran ofensiva havia arribat. No va ésser desfermada, no per manca de voluntat combatent, d'unitat combatent, en el

nostre poble, sinó per l'absència d'una direcció unida, orgànica, de la lluita. Direcció unida, orgànica, no assolible amb l'eficiència necessària sense la col·laboració directa dels sectors més responsables i de major personalitat en el país, de l'emigració republicana.

Evidentment, l'emigració republicana va perdre una segura oportunitat d'ésser útil al poble català, als pobles hispànics.

Es clar, companys i amics, que el règim franquista no ha superat la crisi. Aquesta crisi és ja insoluble. Podriem ben dir que es sosté per la força de la inèrcia, pels globus d'oxigen que li aplica la reacció internacional, per la criminal desunió de les forces republicanes. *Peró, si que s'ha operat un reagrupament de forces que en el període immediat anterior no existia, reagrupament que ens exigeix més esforç i sacrifici.* Les forces reaccionàries, conservadores, separades del règim, ja s'han recobrat en bona part. Han trobat el seu camí. S'han organitzat i treballen amb gran energia per a salvar-se del naufragi, per a imposar-se de nou al poble català, als pobles hispànics, emprant noves formes, posant-se noves caretes.

No ha desaparegut, companys i amics, el perill d'ésser arrossegats a la guerra total contra les Nacions Unides. Mentre Franco i Falange estiguin en el poder, aquest perill és permanent. No han renunciat ni poden renunciar a donar tot el seu suport a Hitler, car no ignoren que la sort de Hitler serà fatalment la seva, a no ésser que, com en el cas de Mussolini, posin amb les seves despulles una fita més en el camí de mort del nazi-feixisme. Però avui, companys i amics, sense afluir en res la lluita contra el perill de la guerra hitleriana, cal que tinguem present el nou perill que ens amenaça, tant greu i potser més imminent que el primer: *el perill del fet consumat.*

Franco i Falange, s'esforcen per apaivagar els aliats perduts. Seguint consells del seus padrins en el camp de la reacció internacional i del agents de la Gestapo, afirmen que el falangisme és un moviment "espanyol", que té, sense voler-les, certes "coincidències" amb el nazisme i el feixisme; es proclamen campions de la "civilització cristiana" contra el bàrbar bolxevisme; reforcen la farsa sagnant d'unes amnisties que imposen als amnistiats una vida més dura que la soferta a les presons. Però, empesos per la força dels seus llaços indisolubles amb Hitler, ensenyen de tant en tant la seva veritable cara en felicitar al quisling Laurel de les Filipines, en pactar amb Mussolini, en assaltar la seu del Comitè Francès a Madrid, el sots-consolat anglès a Saragossa. No hi fa res que el generalíssim "imperial", el mateix titella que, imitant Mussolini, s'engolia d'una mossada Africa i Amèrica, s'humilii després, demani perdó als governs anglès i nordamericà. Aquestes aparents contradiccions palesen, clarament, el com a d'un règim corromput fins el moll dels ossos. A ningú no enganya. I menys que a ningú, als seus ex-aliats interiors.

Pels militars i clergues, pels aristòcrates i terratinents, pels burgesos i financers, pel conjunt de les castes feudals i plutòcrates, la situació no pot ésser més clara. *L'Espanya fran-*

quista està en guerra amb la Unió Soviètica. En fracassar les maniobres muniqueses per a trencar el bloc de les Nacions Unides, en refermar-se en les conferències de Moscou i Teheran la unitat increbantable de la Unió Soviètica, Anglaterra i Estats Units, la bel.ligerància franquista esdevindrà finalment un problema mortal pel règim i els seus còmplices. Car consolidada l'aliança de les tres més grans potències del món, en la guerra i en la pau, inevitablement l'agressor d'una d'elles serà tingut per enemic de totes tres, per bé que en un període transitori és desenvolupin tractes i maniobres contradictòries. Les forces reaccionàries, conservadores oposicionistes, copsen, amb esfereïment, aquesta realitat i pressenten que res no la canviarà. Els aventurers de la "Divisió Blava" han mort soldats soviètics, han violat dones soviètiques, han assassinat vells i infants soviètics, han saquejat llars soviètiques, han cremat pobles soviètics. I aquest compte serà cobrat amb la sang i la vida del règim terrorista franquista, encara que a darrera hora sigui retirada la Divisió Blava.

No ignoren que "Estrella Roja", òrgan oficial de l'Exèrcit Roig, digué ja abans de la Conferència de Moscou:

"A l'Exèrcit Roig no li interessen les converses entre aquest antic col.laborador de Chamberlain (Samuel Hoare) i el botxí d'Espanya. Afirmem que ni un sol dels soldats i oficials de l'exèrcit soviètic, acceptaran mai que en una Europa en la qual el totalitarisme hagi estat esbandit, el règim franquista sigui considerat com una expressió de la voluntat del poble espanyol. En l'Europa de la post-guerra no hi tindran cabuda ni les componendes ni les fatxenderies. Cal que es convengin d'aixó els ducs d'Alba, els Franco i els importants residus de la trepa muniquesa que existeixen encara als Estats Units i a Anglaterra".

Copsen, clarament, els sectors oposicionistes que, tard o d'hora, la fórmula de la "rendició incondicional" serà aplicada a Franco i Falange. Saben també que en la Conferència de Moscou i Teheran s'ha pres l'acord ferm d'arrencar les darreres arrels de feixisme a Europa, de fer complir en tots els pobles europeus la Carta de l'Atlàntic, d'assegurar a cada poble europeu un règim democràtic lliurement decidit per la massa popular. I no dubten pas que també aquests acords són la mort a breu termini del règim franquista.

Quina altra conclusió poden treure'n, coneixent com coneixen l'estat d'opinió del moviment obrer anglès, reflectida en les següents declaracions recollides per la periodista Freda Kirchoway, i publicades el 23 d'octubre prop-passat per la revista "The Nation", no comunista:

"Els obrers anglesos sospiten que pot haver-hi una venda gegantina de la gent corrent arreu d'Europa. I els països que més de prop vigilen són Rússia i Espanya. Tenen un sentiment especialment fort envers aquest dos països, car els consideren una mena de pedra de toc. Confio en que no marxa-

reu d'aquí amb la idea que únicament els comunistes senten aixó, car no és veritat. Aquesta és una actitud general. *Si el govern tracta de vendre Rússia o Espanya, podeu tenir la regueta que hi haurà lluita*".

Pressenten clarament els sectors oposicionistes que el poble català, els pobles hispànics, una vegada liquidat el règim franquista, restablerta la llibertat i la democràcia, elegiran per immensa majoria una República democràtica, profundament renovadora de l'estructura política, econòmica i nacionals d'Espanya. I forcejen desesperadament per a salvar-se del naufragi franquista, *per impossibilitat l'expressió de la llura voluntat popular*.

S'han reagrupat i formen un bloc sòlid. Els treballs en pro de la restauració monàrquica, no són ja maniobres arcaïques de Franco, com va ocórrer en el curs del 1942. La restauració monàrquica és ara l'expressió definitiva de l'oposició anti-franquista dels sectors reaccionaris, anti-populars també. Cometrem un error gravíssim si menyspreem aquest perill. La maniobra és greu a l'interior del país, perquè especula amb la desesperació popular que vol acabar com més aviat millor amb el malson del règim terrorista-franquista, perquè es recolza en els ressorts sentimentals d'una amnistia general, del retorn dels exiliats, de liquidació del terror, perquè alça la bandera d'una restauració econòmica, d'una neutralitat favorable a les Nacions Unides, d'unes precàries llibertats. La maniobra és greu, a l'exterior, perquè compta amb l'ajust decidit de molt poderosos sectors internacionals, la característica dels quals veurem després. Hem d'estimar la maniobra monàrquica, la maniobra del fet consumat, en tot el seu valor, car, companys i amics, el seu reeiximent no significaria pau i llibertat, prosperitat econòmica i democràcia, amnistia i retorn dels exiliats, renovació política, econòmica i nacional, sinó el començament fatal d'una guerra civil notrida substantivament pels mateixos interessos internacionals que intervingueren en l'anterior. Car, companys i amics, la restauració monàrquica seria un franquisme sense Franco, un falangisme sense Falange. Com diuen els castellans: "los mismos perros con diferentes collares".

Què hem de fer companys i amics, per anihilar Franco i Falange, destruir la maniobra monàrquica del fet consumat, salvar Catalunya, salvar Espanya d'una segona guerra, restablir la República democràtica?

A l'exili hi ha dos grans corrents d'opinió. Per a uns, i amb aquests estem nosaltres, en primer pla hi ha la unitat combatent a l'interior del país. Per altres, en primer pla hi ha la unitat possible o les baralles eixorques de l'emigració. Pels primers, cal unir-se a l'exili entorn d'un programa actual de lluita, un programa que sigui bandera de combat a Catalunya, a Espanya: *unir-se per a servir el país*. Pels segons cal unir-se per tal de crear una òrgan polític que administrará la victòria, per a rebre de les Nacions Unides victorioses, en plata d'argent, Espanya i la República: *unir-se per a servir-se del país*. Pels primers la unitat de l'emigració serà útil si ajuda la uni-

tat de Catalunya, si és feta amb el propòsit d'acostar-se al país i col·laborar amb els combatents a la creació de la unitat orgànica combatent, d'organitzar i dirigir l'assalt darrer contra el règim terrorista franquista. Pels segons, la unitat de l'emigració és una finalitat en si mateixa, i la qual s'ha d'assolir sense referir-se, ni de prop ni de lluny, a la situació del país, a la voluntat i a les necessitats dels combatents.

El segon corrent d'opinió reivindica l'estricta legalitat republicana simbolitzant-la en la Constitució i els Estatuts o en els òrgans constitucionals. Anquilosada en el terreny de la legalitat freda, mecànica, aquesta corrent d'unitat simbòlica entorn d'uns símbols no dinàmics, es divideix en dos. Per a uns, la suprema i única legalitat constitucional es el Dr. Negrin o el govern Negrin. Per a altres, la suprema i única legalitat constitucional són les Corts de la República. *L'experiència ens ha demostrat que les dues tendències són irreconciliables.*

Quin és el millor camí, companys i amics?

Cal reconèixer el govern Negrin? Cal reunir les Corts i reconèixer el Govern que elles elegixin? Cal que el possible govern sorgeixi com una necessitat vital en el curs de la lluita mateixa, un govern en el qual hi estiguin representats els combatents de dins i fora el país? Ens cal un govern artificial fet d'esquena al país i, possiblement, contra la voluntat del país, o un govern nascut en el país mateix, fruit de la lluita del país, per la llibertat? *Hem d'ésser combatents o plaça de mercat de juristes que mai no es posaran d'acord, car el desacord és en ells una necessitat vital?*

Per a resoldre aquest problema, el qual és tot el problema dels exiliats, cal tenir en compte la línia de combat en el país, la línia fonamental actual de les Nacions Unides.

A Espanya no es parla de la Constitució, a Catalunya no es parla de l'Estatut. Ni a Espanya ni a Catalunya es parla, per tant, de governs i de parlaments que en quatre anys i escriu de sofriments indescriptibles, de terror mai no vist, no han dit una paraula, no han fet un gest que revitalitzi la seva legitimitat d'origen. A Espanya i a Catalunya es parla i es lluita aferrissadament per la República. Aquesta és una realitat més que comprovada pel miler d'informacions que hem rebut del país, pels documents que ens han tramés els companys dirigents de Barcelona. No vol dir això que a Espanya no interessi el caràcter de la República; vol dir que el poble està plenament convençut que la República a reconquerir no serà inferior, sinó superior a la del 1931. No vol dir això que Catalunya hagi perdut l'amor a les seves llibertats; vol dir que havent assolit una maduresa elevada la consciència nacional catalana, el règim autònic a reconquerir no serà inferior, sinó superior al de 1932. Segurs de la pròpia força i de l'esdevenidor polític, el poble català, els pobles hispànics, concentren totes les seves energies en la lluita contra Franco i Falange, contra les maniobres del fet consumat. I deixen pel demà, el que són problemes del demà.

Les conferències de Moscu i Teherán, han definit la línia

política de les Nacions Unides. No han parlat de lleis passades. Han parlat de la lluita dels pobles i del restabliment d'una democràcia del tipus volgut per la majoria del poble en cada país. Han dit a Àustria: seràs independent, però lluita ara per la teva independència contra l'agressor nazi. No li han pas dit: lluita per la Constitució que esquinçà el sinistre Dollfuss, Quisling de Mussolini i del Vaticà. Han dit a Alemanya: desfes-te de Hitler, lluita per la teva pròpia llibertat, car la teva lluita serà tinguda en compte el dia de la pau, car amb la lluita podràs refer l'Estat alemany democràtic que no pretenem disoldre. No li han dit pas: lluita per la constitució de Weimar que Hitler i la seva trepa de nazis trepitjaren. I arreu del món, els austríacs lliures i els alemanys lliures organitzats no parlen de la Constitució de Viena, de la Constitució de Weimar: parlen de la independència d'Àustria, del front únic contra Hitler, del restabliment d'una república el contingut de la qual els pobles austríac i alemany resoldran en el seu dia. I és lògic que sigui així, car la legalitat suprema, perenne, és el règim, i la legalitat relativa, secundària, canviàble, són les lleis del règim. I moltíssim més ara, companys i amics, car pot ningú afirmar que la cara de l'Europa del 1944 serà la mateixa que la del 1930-31? La fesomia de l'Europa ressorgida de tant profunda catàstrofe és una incògnita. Però aquesta incògnita no es resoldrà mirant el passat, sinó l'esdevenidor.

En les conferències de Moscó i de Teheran no s'ha parlat de governs la legitimitat d'origen dels quals no es discuteix, l'eficàcia dels quals avui tothom discuteix. Es que nosaltres, companys i amics, hem d'ésser cecs i sords als signes i a les veus del nostre temps? Els governs de Polònia, de Iugoslàvia, de Grècia, de Bèlgica, d'Itàlia ocupada pels aliats són legítims. A més són governs reconeguts per les Nacions Unides. I ara són governs en agonía. A Iugoslàvia, en territori alliberat per l'exèrcit nacional i els guerrillers, s'ha constituït un govern d'unió nacional, de tendència republicana i federal contra el govern d'unió nacional, de tendència republicana i federal contra el govern "legítim" del rei Pere, imperialista, feudal, clerical. A Grècia, els representants dels poderosos nuclis guerrillers han assabentat al rei Jordi i al seu "legítim" govern que el poble grec no vol saber res d'ells, que el poble grec vol retornar a una república que ells assassinaren. A Polònia els combatents obeeixen les ordres del Comitè Nacional d'Alliberació resident a Moscó i estan freturosos de rebre no les divisions del govern d'antisemites, antisoviètics, filofeixistes, imperialistes, latifundistes, resident a El Cairo, sinó les heroiques divisions que lluiten colze a colze amb l'exèrcit Roig contra els exèrcit hitlerians. I així els altres. De tots els governs en exili, el més sòlid és el txecoslovac. Cosa justa, perquè és l'únic govern d'unió nacional —en ell el Partit Comunista hi té tres representants— perquè és l'únic govern que organitza la lluita a l'interior del país, que ha estat capaç d'organitzar una divisió txeca, la qual, com les poloneses, lluita al front soviètic contra l'enemic comú. França no té encara

govern, té un Comitè el qual "governa" un enorme territori. Però aquest Comitè presidit per De Gaulle és el veritable govern de França i tard o d'hora serà reconegut com a tal govern per les Nacions Unides, car la seva legitimitat és la lluita a l'interior i l'exterior, el seu suport la unitat nacional combatent dels francesos. *I és lògic i necessari que sigui així, companys i amics, perquè en una democràcia, no existeixen legitimitats vitalícies, legitimitats segrestades. En una democràcia emmanillada, la suprema legalitat és el poble en armes i les legitimitats d'origen o es revitalitzen jorn a jorn amb la conducta, amb l'encert en la direcció de la lluita, o desapareixen.*

Y és ara, precisament, companys i amics, quan els governs de legitimitat d'origen indiscutible, reconeguts per les Nacions Unides, poderosos en recursos materials i humans, cauen per no haver comprès la llei suprema del nostre temps, que hem de jugar nosaltres a governs i a parlaments que res no diuen al país, perquè res no han fet per a renovar la confiança que en algun temps tingué en ells? Val la pena que meditem aquestes paraules de "Izvestia": "La Unió Soviètica s'oposa a que els governs exiliats dels països ocupats —i Espanya està ocupada per Franco— retornin com a tals sense el consentiment de llurs pobles".

O aquestes altres de "News Chronicle" de Londres, òrgan liberal, expressió d'un criteri compartit per la premsa conservadora i laborista: "Quina classe d'Europa anem a crear si continuem jugant amb els governs exiliats fantasmes? La nostra política ha d'ésser fidel al principi de que els pobles escolleixin lliurement el seu propi govern, si voiem servir la confiança dels milions que a Europe lluiten per a ésser lliures".

Contra la legalitat estantissa del passat, els pobles en armes forgen amb la seva sang la nova legalitat. Siguem dignes de Catalunya, passem tots als rengles dels combatents!

Desitgem ferventment la unitat combatent dels exiliats. Però res ni ningú no ens farà afeblir la línia d'unitat combatent a Catalunya i als pobles hispànics, ni molt menys canviar-la pels bizantinismes de l'exili. *No considerem morts la Constitució i l'Estatut. Es cert que són i seran legals mentre el poble català, els pobles hispànics no estiguin en condicions de reedificar-los, esmenar-los, capgirar-los. Si el reconeixement simbòlic de la Constitució i de l'Estatut és considerat com a indispensable per a realitzar la unitat combatent catalana a l'exili, no ens refusarem a discutir-ho. Si que ens refusen categòricament a discutir el problema dels òrgans constitucionals, perquè l'experiència ha palesat prou que a l'exili són bandera de divisió, no de unitat, que a l'interior del país no són bandera de combat, que en el camp internacional el que compta no són els governs o parlaments ressecats per la inactivitat o l'èixorca política de comitè, sinó els òrgans d'unitat política que dirigeixen efectivament la lluita armada contra el nazifeixisme-falangisme. Discutirem tant com es vulgui discutir. Forgem, però, depressa, un òrgan d'unitat combatent absolutament resolt a apropar-se al país, a anar al país a la primera*

avinentesa, a posar-se humilment a les ordres del nostre heroic poble. Catalunya és mereix això i molt més!

Sobre aquests problemes vitals hem discutit amb els partits i organitzacions catalans. L'èxit ha estat relatiu.

La Unió General de Treballadors, la Unió de Rabassaires i la Joventut Socialista Unificada, accepten plenament la nostra línia.

Hem discutit moltes vegades amb el Sr. Santaló, sense trobar més que paraules belles i fets negatius. Ens proposà el Sr. Santaló que recolzèssim el seu pla: constituir un consell semblant al que feu Lluís Companys a França, sense nosaltres i un Consell "tècnic" "potser" amb nosaltres. A l'objecció nostra que una unitat sense nosaltres fatalment seria una unitat contra nosaltres, que el P.S.U.C. no estava disposat a ésser carn de canó "tècnica", va respondre el Sr. Santaló que tinguéssim paciència, que el temps esborrava records i rancúnies i que, "possiblement", més endavant tot podria arranjar-se. Gràcies Sr. Santaló! Nosaltres no som uns bons nois, no som ni serem mai parents pobres de ningú!

Hem discutit amb un destacat dirigent d'Acció Catalana. Primer ens digué que no podiem parlar d'unitat perquè el partit no existia i tampoc consideraven convenient organitzar-lo, car tenien un bon camp d'operacions a la Comunitat. Empès per la discussió, acabà per fer-nos aquesta confessió meravellosa: "No farem la unitat amb vosaltres, perquè el P.S.U.C. ens fa por i perquè vos també ens feu por". La línia del pànic no és, precisament, una bona línia política.

Hem discutit amb dirigents d'Estat Català. Aquests àmics, però, han preferit arreplegar els catalans d'Amèrica separats ja fa temps de Catalunya i organitzar amb ells un moviment "independentista" francament reaccionari. I des que han trobat una fórmula diferencial explosiva, s'han fet fonedissos. Ara són "catalans catalans" i menyspreuen els que ens diem catalans a seques. Un tartamut se'n diria tres vegades i no per això ser'a més català que nosaltres.

La C.N.T. catalana era encara partidària de la famosa assemblea consultiva de patums proposada per la C.N.T. espanyola i en la qual, és clar, caldria admetre una majoria cenequista. *Mentre i tant, companys i amics, el martiri de Catalunya no té fi ni compte!*

LA POSICIO DEL COMITE EXECUTIU D'ESQUERRA REPUBLICANA DE CATALUNYA

Malgrat tot, és ben cert, companys i amics, que la línia d'unitat combatent ha guanyat molt terreny a l'exili. En són la prova febaent la constitució d'aquest Casal, la formació a Xile del Front Nacional Català de lluita amb representacions directes del Partit Socialista Unificat de Catalunya, Esquerra Republicana, Acció Catalana, Estat Català, Unió Democràtica, U.G.T., C.N.T., i Unió de Rabassaires, l'esfondrament arreu del Continent de les anti-unitàries i aventureres Comunitats, la creixent cordialitat dels nostres companys amb els

vells centres i antics residents, el volum d'aportacions aconseguides pel nostre fons de treball a Catalunya. Tot ens feia suposar que augmentant el ritme de treball prompte arribaríem a conclusions positives.

Sobtadament, però, companys i amics, el Comitè Executiu d'Esquerra Republicana de Catalunya, va publicar a "La Humanitat"—número 5, data d'octubre 15 prop-passat—una carta política adreçada al Sr. Santaló, el contingut de la qual vàrem jutjar molt greu. El criteri polític oficial d'Esquerra Republicana és definit de la següent manera, en els paràgrafs més característics:

"II.—En quant a la unitat dels catalans creu el Consell que no ha de fer altra cosa que ratificar la posició expressada pel President de Catalunya, Sr. Lluís Companys, en el moment d'acabar-se la nostra guerra i després amplament reiterada en totes les ocasions en que han fet sentir la seva veu els organismes del partit, en el sentit que aquesta unió compregui tots els catalans republicans, liberals i demòcrates.

III.—El Consell considera d'urgent necessitat procedir per part vostra —i en mèrits de la Delegació esmentada— a la constitució immediata de l'organisme convenient representatiu de Catalunya a l'exili, amb la base d'unio política abans assenyalada...

V.—El Consell d'Esquerra Republicana de Catalunya, ratifica la seva política d'adhesió a les Nacions que lluiten contra les potències de l'Eix i els seus aliats, d'acord amb el propi criteri i amb la posició assenyalada pel President Companys en els moments d'iniciar-se la lluita a Europa".

Davant la indiscutible gravetat política d'aquest document, decidirem visitar el Sr. Santaló. Confesso que vàrem visitar-lo un xic esperançats, car en el mateix número de "La Humanitat" hi llegírem un article seu, del qual transcrivim el següent paragraf:

"Infadigable home d'acció —és un article dedicat a Lluís Companys—, convençut que tota conquesta en l'ordre individual i col·lectiu és filla de l'esforç pròpi i que l'eficàcia d'aquest depen de la polarització assenyada de la voluntat vers un fi concret, el coneixiem prou per a saber que llençaria als quatre vents l'imperatiu d'unir-nos generosament *tots els catalans*. Per Catalunya i per la llibertat, unim-nos!"

La fonamental contradicció política entre els dos documents no pot ésser més evident.

Visitarem el Sr Santaló, jo, pel P.S.U.C., i el company Moix, per la U.G.T. Vàrem fer-li avinent:

1.—Que consideràvem el document d'Esquerra Republicana de Catalunya, com anti-comunista, anti-soviètic i per tant, anti-obrer i reaccionari.

2.—Que la unió proposada no era altra cosa que segellar

la unió d'aquells que ja estaven units contra la unitat combatent dels catalans: una fracció d'Esquerra i una fracció d'Acció Catalana. La unitat del Sr. Andreu Abelló, conegut instrument del Sr. Prieto en la política catalana, i el Sr. Bosch Gimpera excellent home de ciència que sempre troba la cova pre-històrica on amagar-se quan la casa crema.

3.—Que consideràvem una infàmia la pretensió de fer de Companys la bandera de la reacció catalana.

4.—Que si ell considerava "imperativa" la unió generosa de "tots els catalans", estàvem a la seva disposició per a realitzar-la amb la màxima rapidesa possible.

El senyor Santaló ens va contestar llargament. A judici seu "desorbitàvem" la qüestió, car el document d'Esquerra no deia allò que nosaltres interpretàvem. No pas convençuts vàrem dir-li que ens satisfaria haver-lo interpretat equivocadament. I vàrem proposar-li per tal d'arribar a una conclusió definitiva, que convoqués a una reunió conjunta, presidida per ell, el Comitè Executiu d'Esquerra i el Secretariat del P.S.U. de C. Va acceptar la proposició el Sr. Santaló i de comú acord fixàrem coma data màxima per a resoldre-la el 20 del propassat mes.

Visitàrem el Sr. Santaló el dia 20 de novembre. I ens va comunicar que no hi havia res a fer, que les coses anaven molt malament, que es trobava decebut i desmoralitzat. Conclusió: El Comitè Executiu d'Esquerra no va voler discutir amb nosaltres. Després sabrem —el Sr. Santaló ho sabia i el seu silenci entorn del nou problema anti-unitari creat no fou pas correcte— que horas abans de la conversa amb ell, el Sr. Andreu i Abelló signave el pacte constitutiu de la Junta d'Alliberació no d'Espanya, sinó del Sr. Prieto.

Malhauradament la interpretació que ferem del document d'Esquerra era justa.

LA JUNTA D'ALLIBERAMENT DEL SR. PRIETO

Altrament, per si fes falta, la constitució sorpresiva de la Junta D'Alliberació no d'Espanya, sinó del Sr. Prieto, n'és la prova definitiva.

La Junta s'ha constituït sota el signe anti-unitari, anti-comunista, anti-soviètic, anti-obrer, reaccionari del Sr. Prieto. Pocs dies abans el Sr. Prieto va publicar a "Excelsior", aquesta frase reveladora: "Como que Franco i Falange caerán solos, no hace falta que nos unamos". De sobte li entrà la febre "unitària". Per què? Perquè el clima de la unitat ens feia preveure un resultat prompte i positiu. Per a realitzar aquesta criminal maniobra a Prieto li calia un instrument i el trobà tot seguit en el Sr. Andreu i Abelló, cosa natural, car, companys o amics, les complicitats crematístiques forcen les afinitats polítiques.

Pretendre el retorn a l'Espanya del 1930, l'any del pacte de Sant Sebastià, és reaccionari. Primer, perquè ara hem de derrotar Franco i Falange, un règim feixista que no ha estat una imposició d'una monarquia corrompuda, sinó la conse-

qüència d'una derrota momentània de la República democràtica i popular. Segon, perquè intenta esborrar l'experiència fecundíssima en sentit progressiu del període d'1931-39. Aquest pànic a la presència històrica per a moltes generacions de la guerra és, explicable en el Sr. Prieto que feu tot el que va poder per a fer-nos-la perdre. No ho és tant en el Srs. Martínez Barrio i Albornoz. Es recoïza aquesta tesi reaccionària en una afirmació falsa, en dir: "El mismo espíritu de fraternal coincidencia que unió a estos partidos dentro del Comité revolucionario de 1930", car el P.S.O.E. —una mínima fracció del qual representa el Sr. Prieto— no va anar a Sant Sebastià i les altres fraccions de partits signants s'organitzaren després del pacte, i un d'ells, Unió Republicana, no aparegué fins el 1934.

Esmentar el 3 de setembre del 1939, com a data símbol dels seus afanys i simpaties "democràtiques" revela una actitud francament antisoviètica i antiespanyola. Es la data dels muniquesos Chamberlain-Halifax, Daladier-Bonnet, dels governs anglès i francès que ens varen sacrificar per amor a Hitler, per odi a la Unió Soviètica. Es la data dels polítics líders de la reacció mundial, els quals anaren a una guerra que no volien en fracassar la guerra que de tants anys prepararen que no feren una guerra antifeixista sinó una guerra defensiva amb l'esperança d'arribar a una entesa amb Hitler, de provocar —com ens digué Carles Pi i Sunyer en el gener del 1940— "un canvi de fronts" contra la Unió Soviètica. Esmentar el 3 de setembre del 1939, fill directe de Múnic i no la conferència de Moscó, celebrada uns dies abans del pacte Prieto-Andreu, veritable contra-Múnic, gloriosa reivindicació històrica dels pobles lliures, democràtics, veritable sentència de mort contra el nazi-feixisme, subratlla definitivament l'antisovietisme de la "Junta d'Alliberació" del Sr. Prieto.

L'anticomunisme de la Junta, el seu antiobrerisme, són innegables. L'exclusió del Partit Comunista d'Espanya, al qual "ni siquiera se le requirió" com assenyalà a "Excelsior" el Sr. P. Vergara, secretari particular del Sr. Prieto, del Partit Federal, del P.S.U. de C., de la C.N.T., U.G.T: ho proven de sobtes Si aixó no fos prou, tenim l'exclusió del Partit Nacionalista Basc. Aquest no va ésser exclós únicament perquè va demanar el reconeixement de la nacionalitat basca. Fou exclós a més, perquè proposà la Constitució d'un organisme format pel President de les Corts, el President del Govern, els presidents d'Euzkadi i de la Generalitat de Catalunya, el President del Tribunal de Garanties Constitucionals i pel representants dels partits que no tenen, "como el comunista" —diu textualment la proposició del Sr. Monzón— cap alt càrrec de la República.

Constituida la Junta, els senyors Martínez Barrio i Albornoz, els quals volem suponer víctimes d'una maniobra bruta del Sr. Prieto, i, per tant, del Sr. Andreu i Abelló, s'esforçaren per apaivagar a uns i a altres. Esfereïts davant la reacció violent de l'emigració contra la maniobra antiunitària, anunciaren una immediata declaració oficial. Aquesta declaració no

s'ha fet per part de la Junta, però l'ha feta el Sr. Prieto. En el discurs darrer, el Sr. Prieto no solament afirma que "jamás" s'unirà amb els comunistes contra Franco i Falange. Es va fer seva la consigna de Hitler i Franco en sostenir que "Rússia quiere dominar el mundo". Dir aixó després de la Conferència de Moscú, en el moment mateix de la conferència de Teheran, palesa ben clarament que el Sr. Prieto i, per tant, el Sr. Andreu i Abelló, són, sense embuts, *vulgars instruments de la reacció internacional, dels aliats de Hitler i Franco a l'interior de les Nacions Unides*.

Momentàniament, el Sr. Prieto, i, per tant, el Sr. Andreu i Abelló, han aconseguit alló que volien: augmentar la descomposició dels partits socialista i republicans, obstaculitzar encara més la unitat combatent al servei del país en l'emigració. El Sr. Carles Pi i Sunyer ha aixecat de nou bandera de rebel·lió, posant-se al front d'unes Comunitats que no són alló que ell es creu. Els militants autèntics d'Esquerra Republicana de Catalunya han manifestat clarament la seva opinió contrària. El Sr. Peypoc, secretari general d'Acció Catalana, ha desautoritzat públicament al Sr. Bosch Gimpera, signant del pacte. A Unión Republicana s'han expressat clares disidències. A la fracció d'Izquierda Republicana, arrossegada per la maniobra del Sr. Prieto, el desori és profund. Han declarat la seva desaprovació contundent dos dels seus homes més representatius: el Srs. Giral i Ruiz Funes. Fins i tot, en els rengles de la fracció del Sr. Prieto s'han escoltat veus contràries, d'aquells que encara no s'han desclassat completament.

La constitució de la Junta d'Alliberació no d'Espanya, sinó del Sr. Prieto, ha tingut, però, una cosa bona: la de mobilitzar contra ella la immensa majoria de l'emigració arreu del Continent. Reacció que demostra una vegada més la voluntat unitària de l'emigració, la responsabilitat criminal del Sr. Prieto. La Junta, però, ha tingut algunes adhesions. S'han adherit a la Junta els quatre buròcrates desclassats que anomenen U.G.T. a una tertúlia de desertors i immorals i els trotsquistes. S'ha adherit a la Junta la F.A.I. cosa lògica car el revolucionari en un faiet acaba on comença el botigueret de barri. I finalment s'ha adherit a la Junta "Omnia", òrgan dels feixistes mexicans, en el número de desembre 9 del qual hem llegit aquests titulars a tota pàgina: "Pronto se verá que la buena fé de Stalin es algo que el comunismo elude y prohíbe —sensacional "grito a tiempo"— lo ha dado Indalecio Prieto al denunciar la última consigna comunista de adueñarse del mundo".

A la llum dels fets podem deduir que la carta del Comitè Executiu d'Esquerra Republicana al Sr. Santaló, va ésser el començament de la maniobra antiunitària, anticomunista, anti-soviètica, antiobrera, reaccionària, del Sr. Prieto. Podem arribar a la conclusió que l'Esquerra Republicana de Catalunya, sota la direcció del reaccionari i antiesquerrà i anticatalà Sr. Andreu i Abelló, és un trist instrument del Sr. Prieto, el polític espanyol més centralista, més enemic de les llibertats de Catalunya, l'home que parla de la "España de sus amores" amb el pensament i el sentiment d'un Royo Villanova qualsevol.

EL FONS DE LA QÜESTIO

Des del punt de vista anecdòtic, tant la carta del Comitè Executiu d'Esquerra Republicana de Catalunya, com la Junta d'Alliberació no d'Espanya, sinó del Sr. Prieto, són ben poca cosa. Sabem que l'actual Comitè Executiu és sumament discutible com a representació legal, que és seguit i obeït, únicament, per un nucli petit d'Esquerra format per una quantitat catalans que mai no s'adonen de res i per altres, més nombrosos, estòmacs agraits. Sabem que la Junta està formada per un grup del P.S.O.E. — dels quatre grups coneguts en que està dividit el P.S.O.E., tres estan resoltament contra el Sr. Prieto i la Junta—, per un grup d'Izquierda Republicana, per un grup d'Unió Republicana, per un grupet d'Esquerra Republicana, per una fracció gairebé unipersonal d'Acció Catalana. Tot plegat, un combregar de pobre!

Però des del punt de vista dels propòsits del Sr. Prieto i, per tant, del Sr. Andreu i Abelló, i de la perspectiva històrica immediata, la constitució de la Junta és un perill greu. *Anàlitzant a fons el problema hi trobarem els ferments d'una guerra-civil, substantivament els mateixos que conté la maniobra reaccionària del fet consumat, de la restauració monàrquica.*

Es molt difícil arribar a conclusions concretes discutint amb el Sr. Santaló. Malgrat aquesta dificultat varem treure la conclusió, en el curs de la darrera entrevista, següent: els individus antiesquerra que dirigeixen l'Esquerra no volen unir-se amb nosaltres en un front de lluita comú contra Franco i Falange, perquè en raó de la nostra ideologia no som un partit autènticament nacional. O com ens va dir una vegada el Sr. Carles Pi i Sunyer, els comunistes catalans som extra-nacionals, i les nostres idees són exòtiques.

Veritablement és aquesta la raó fonamental que impedeix la unitat combatent dels catalans? O no és més que una cortina de fum?

Avui la terra és una unitat. Tots els habitants de la terra som internacionalistes, cadascú a la seva manera. No existeix una idea francesa, o anglesa, o catalana. Les idees són universals. No existeix un interès exclusiu francès, o anglès, o català. Els interessos i les lluites que les contradiccions internes i les ideologies oposades imposen són universals. On existeix el "català català", la *rara avis* d'un català isolat del món? Els catòlics són internacionals. Els màsons són internacionals. El "nacionalista" o "ultra-nacionalista" que defensava en el nostre país els dividends dels grans trusts, és internacional i de la pitjor espècie. *Els Srs. Andreu i Abelló, que defensen no una posició catalana en la política espanyola, sinó una posició imperialista espanyola en la política catalana, són internacionals.* Els nacionalistes, els separatistes més honestos, lliuen el demà de Catalunya no a l'esforç del poble català, sinó a la influència hegemònica dels anglosaxons. No trobareu un català que senti, en grau major o menor la inquietut del nostre temps, que no segueixi les alternatives de la guerra mundial amb passió tensa, per les ideologies en xoc i per la

seva íntima connexió amb l'endemà immediat de Catalunya. Cadascú, d'acord amb la pròpia ideologia, analitza els corrents interiors que sorgeixen en el vast camp de les Nacions Unides i cadascú vol engroixir aquell que li sembla més benèfica per a la reconstrucció democràtica de Catalunya. Tots aquests catalans seríem "extra-nacionals", empastifats de "idees, exòtiques". No resta més, a disposició dels Srs. Andreu i Abelló, que la massa "neutra", els catalans del "man, caca i non". Encara que, ben garvellat, aquests tampoc poden ésser-ne, car són, la reproducció catalana d'un tipus també universal. "Deixeu-me sol" vé a dir el Sr. Andreu i Abelló, com els "toreros" castissos. Evidentment, cal complaure'ls!

Aquests "republicans, liberals, i demòcrates" del Sr. Andreu i Abelló, no poden ajuntar-se amb nosaltres, perquè el P.S.U.C., no és un partit nacional català, sinó un "apèndix del Partit Comunista d'Espanya". Saben bé que menteixen. Saben prou bé que el P.S.U.C. és un partit nacional, completament independent, un partit creat a Catalunya per forces catalanes i responent a necessitats històriques catalanes. Saben que la constitució del P.S.U.C., partit polític únic de la classe obrera catalana, va posar el proletariat català a l'avantguarda del proletariat en el món capitalista, per palesar una superior maduresa política. No ignoren que el P.S.U.C. va ésser admès com a secció catalana per la Internacional Comunista, que per primera vegada la Internacional Comunista acceptà dues seccions d'un mateix Estat, que per primera vegada un organisme internacional reconegué i reivindicà la personalitat nacional de Catalunya. No ignoren que, en virtut d'això i també del treball del P.S.U.C. durant la guerra i després de la guerra, a l'exili i a l'interior del país, som un partit nacional que ha donat a Catalunya serveis de valor inestimable. No ignoren tampoc que sense nosaltres no hi pot haver una política de reconquesta de Catalunya, de reconstrucció de Catalunya. Naturalment, som i seguirem éssent, un part marxista-leninista-stalinista, d'organització centralista democràtica, de disciplina conscient però severa, un partit que aixeca ben alta la bandera de l'internacionalisme proletari. Som un partit nacional català lligat al Partit Comunista espanyol per llaços ideològics, per amor fraternal, per la comú aspiració a un mateix punt d'arribada: l'emancipació integral de la classe obrera, la solució definitiva dels problemes nacionals hispànics. El nostre aliat permanent en la política general espanyola, és el Partit Comunista d'Espanya, com els aliats permanents d'Esquerra Republicana —i ens referim a l'Esquerra autèntica— són els partits republicans espanyols d'igual o semblant ideologia político-social.

Afegeixen "aquesta republicana, liberals i demòcrates" del Sr. Andreu i Abelló, que no som un partit "autènticament" català, perquè defensem per damunt de tot la Unió Soviètica, perquè obeïm cegament les ordres que ens dóna "cada dia el company Stalin". Podeu ben creure, companys i amics, que no tenim fil directe amb el company Stalin! Evidentment la primera afirmació sí que és certa. Posem per damunt de tot la defensa, la consolidació, el desenvolupament progressiu de la

Unió Soviètica cap el comunisme, perquè aquesta és la millor defensa que podem fer de Catalunya, perquè és així que assegurarem l'esdevenidor lliure i gloriós de Catalunya, perquè només així es pot resoldre, dialècticament, la vida de Catalunya. La victòria de la reacció internacional suposaria, inevitablement, el sacrifici de Catalunya en tant que nació en lluita per la seva llibertat. La vigoria increchantable de la Unió Soviètica ha fet impossible la victòria de la reacció internacional. Amb el triomf de la Unió Soviètica, de les Nacions Unides, en part o totalment deslliurades del malson reaccionari, tots els camins de victòria s'obren davant Catalunya. Més encara, companys i amics: la defensa de la Unió Soviètica hauria d'esser la llei suprema no solament dels comunistes catalans, sinó també dels honrats nacionalistes catalans. Car la Unió Soviètica és l'únic país, en el món d'ara i en la història, que ha resolt de manera justa, constitucional, els problemes nacionals. Repasseu breument la Constitució Soviètica, edició oficial d'enquany. L'article 13 diu: "La Unió de Repúbliques Socialistes Soviètiques és un estat *federal*, constituït sobre la base de la *unió voluntària* de les Repúbliques socialistes soviètiques". Igual en drets i no en deures, perquè segons la teoria staliniana de les nacionalistats, les nacions més desenvolupades econòmicament, de major cultura, tenen el *deure* d'ajudar a les més endarrerides, a les més incultes. L'article 15 diu: "La sobirania de les Repúbliques federades només resta limitada en els termes indicats en l'article 14 de la Constitució de la URSS. Fora d'ella, cada República federada *exercix el poder de l'Estat d'una manera independent*. La URSS protegeix els drets de *sobirania* de les Repúbliques federades". És la realització plena de la teoria nacional que assenyalava no la quantitat dels serveis, sinó la total "intensitat" en l'exercici dels serveis propis. L'article 17 diu: "Cada República federada conserva el dret a *separar-se lliurement* de la URSS". Per a mesurar la transcendència d'aquest principi constitucional, soviètic, recordarem que nosaltres no hem pogut aconseguir que els partits espanyols, a excepció del Comunista, diguin "nacionalidades" en lloc de "regiones". L'article 121 determina que els ciutadans de la URSS tenen el dret d'esser instruïts, a les escoles, en la seva *llengua materna*. L'article 123 diu: "Tota restricció directa o indirecta dels drets, o, inversament, establiment de privilegis, directes o indirectes, pels ciutadans per raó de *raça* o *nacionalitat* a la qual pertanyen, el mateix que tota prèdica d'exclusivisme racial o *nacional* o d'odi i menyspreu racial o *nacional*, són castigats per la llei". I, finalment, l'article 129, el contingut del qual no trobareu pas en cap constitució liberal burgesa, diu: "La URSS concedeix el dret d'asil als lluitadors estrangers perseguits per defensar els interessos dels treballadors, per les seves activitats científiques o per *la seva lluita per l'alliberament nacional*". No és ben cert, companys i amics, que tot nacionalista català hauria de defensar, per damunt de tot, el país que ha estat capaç de donar-se aquesta constitució model·lica?

No, companys i amics, no és per liberalisme o republica-

nisme, per amor a la democràcia, per nacionalisme o catalanisme que aquests senyors Andreu i Abelló sabotegen la unitat combatent dels catalans, la unitat combatent amb els comunistes catalans. Les seves objeccions són cortines de fum, falòrnies grolleres. No volen anar amb nosaltres, precisament perquè aspirem a construir una Catalunya socialista primer, comunista després, una Catalunya sense classes, sense explotació de l'home per l'home, una Catalunya en la qual cadascú doni a la col·lectivitat segons la seva capacitat i obtingui d'ella "segons el seu treball", en la primera etapa i "segons les seves necessitats" en l'etapa superior comunista. Davant la possibilitat d'una Catalunya socialista, no ja comunista, es declaren anti-catalans. O como va afirmar un d'ells i molt "distingit": "abans que una Catalunya comunista, prefereixo una Catalunya feixista". Un dia de crisi política, Cambó va plantejar un dilema just i el va resoldre de manera hipòcrita: "República? Monarquia? Catalunya!". Calia resoldre'l així: "República? Monarquia? Caixa forta de la burgesia catalana". En els mateixos termes es planteja el problema actual pels senyors Andreu i Abelló, sempre ben disposat a colpir Catalunya per l'esquena.

Entrem més a fons en aquest problema, companys i amics. Un patriotisme sa ens exigeix treure la careta als hipòcrites i desfer-la en mil bocins!

LA LINIA GENERAL REACCIONARIA

Som actors i testimonis, companys i amics, d'un canvi de civilització. Aquesta és la llei permanent del procés històric actual. El qui no compregui això, res no comprendrà de les profundíssimes complexitats que caracteritzen la guerra present, com varem caracteritzar el període anterior i en el qual la nostra guerra fou el capítol culminant. Vagi aquesta afirmació per endavant i per advertiment de tots els qui volen fer-se la il·lusió que la nostra guerra i el règim terrorista franquista són "un mal entès", com ens digué Carles Pi i Sunyer i repeteix ara el Sr. Andreu i Abelló, i un "episodi" que consent l'oblit i el pastisseig polític vuitcentista.

Les forces condemnades a desaparèixer en terminis més llargs o més curts, segons sigui la condició político-econòmica de cada país, lluiten aferrissadament contra les forces progressives, contra la humanitat avançada que vol a tot preu, treure's la camisa de força de l'imperialisme, del capitalisme monopolista, del parasitari capitalisme financer. La reacció internacional, nucli poderós i representatiu de la civilització condemnada històricament a mort, va imposar el "cordó sanitari" entorn a la Unió Soviètica en formació, va alimentar la guerra civil i la guerra intervencionista i la guerra polonesa contra la Unió Soviètica, recent nascuda; va infantar Mussolini, Pilsudsky, Horthy, Mannerheim, Hitler, Franco; va sacrificar Abissínia, Espanya, Albània, Àustria, Txecoslovàquia, va pactar l'aliança de Múnic, causa veritable de la guerra actual; ha lliurat Noruega, Dinamarca, Holanda, Bèlgica, França, Grè-

cia i Iugoslàvia, amb batalles més polítiques que militars, a Hitler; ha sabotejat i saboteja la guerra en recerca angoixada de la pau negociada amb Hitler, d'una pau que li permetès refer el bloc mundial de guerra contra la Unió Soviètica; ha protegit i protegèix el botxí del poble català, dels pobles hispànics, al règim terrorista franquista.

Què és o que suposa des del punt de vista nacional català, la reacció internacional, el muniquisme?

Els muniquesos han sabotejat el segon front. Han allargassat indegudament la guerra. Milers i milers de noies catalanes prostituïdes, milers i milers de catalans torturats o morts a les presons, als camps de concentració, als batallons de treball forçat, milers i milers d'homes i de dones catalanes depauperats per l'angoixosa misèria, milers i milers d'infants catalans, tuberculitzats: heus ací, companys i amics, el preu que Catalunya paga per cada any més de guerra. *Catalunya no perdonarà mai el mals catalans que han sabotejat la nostra unitat combatent, per a servir els interessos bruts de la reacció internacional!*

Els muniquesos protegeixen el govern polonès dels "panis", hereu del renegat Pilsudsky i del feixista coronel Beck, que preten reconstruir la Polònia imperialista d'abans de la guerra. La Polònia de Pilsudsky va ésser la filla predilecta de Clemenceau, l'home del "cordó sanitari". Les fronteres fixades després de la guerra russo-polonesa no respongueren al principi de les nacionalitats ni tan sols a les previstes pel President Wilson i els seus delegats a la conferència de la pau. Foren fronteres militars que la URSS, esgotada militarment i econòmica, es veié obligada a acceptar. La Ucraïna i Rússia Blanca varen ésser trossejades i els ucranians i blancs russos incorporats a la Polònia imperial esdevingueren esclaus. Els senyors de Varsòvia es repartiren les terres ucranianes i blanc-russes a graç i a plaer, crearen immensos latifundis, es feren propietaris de la terra i de les ànimes, com en els pitjors temps del tsarisme. Els senyors de Varsòvia prohibiren l'ús de les llengües ucraniana i blanc-russa a les escoles, a les oficines públiques. Els senyors de Varsòvia tancaren les universitats i les escoles tècniques superiors a ucranians, blanc-russos i jueus. Els senyors de Varsòvia mutilaren Lituània, compartiren amb Hitler la glòria de l'atacament contra Txecoslovàquia. Els senyors de Varsòvia s'aliaren a Hitler i serviren, a l'enxems, els plans de sabotatge a la seguretat col·lectiva, a la pau indivisible, dels Chamberlain-Daladier. Els senyors de Varsòvia, somniaven en ésser l'avantguarda en l'atac contra la Unió Soviètica. Crearen un estat en descomposició, de mals subjectes emplomellats. Aquella Polònia era definida així pels homes liberals del món sencer: "Presó de pobles". *Com poden defensar la llibertat a Catalunya els catalans que recolzen, per a servir els interessos bruts de la reacció internacional, els botxins d'altres pobles?*

Els muniquesos profegeixen el rei Pere de Iugoslàvia i el seu govern de filo-feixistes i reaccionaris, al traïdor general Mihailovitch. Calumniem el moviment d'alliberació iugoslava.

l'exèrcit d'alliberació, els guerrillers. El rei Père, és el símbol d'una Sèrvia imperialista que s'imposà a croates i eslovens, a montenegrins i macedonians, a totes les petites nacionalitats que del jou de la monarquia Habsburguesa, passaren al jou de la monarquia sèrvia. En la Iugoslàvia del rei Père, si revisqués, les brutals castes feudals sèrvies, els latifundistes, els militars, els alts clergues de l'església ortodoxa, aprimirien novament les moltes nacionalitats que formen l'estat. *Com poden defensar la llibertat de Catalunya els catalans que recolzen, per servir els interessos bruts de la reacció internacional, la ressurecció d'un estat imperialista?*

Els muniquesos han lluitat i lluiten contra el moviment d'alliberació nacional francesa, contra el General De Gaulle i la unitat combatent dels francesos. Contra De Gaulle i una França lliure aixecaren al compte de Paris primer i tot seguit a un Darlan. Mort Darlan, es recolzaren en els Peyrouton i en els Boissons i en els Flandin. Empresonats aquests traidors pels francesos combatents imposaren al General Giraud, les manifestacions i la conducta filo-feixista del qual els foren extremadament agradoses. Esbandit el General Giraud de la co-Presidència del Comitè Nacional Francès titllen a De Gaulle de "nacional-socialista" i s'apropen a Petaïn per a conjuminar amb ell una farisaica reconstrucció de la "democràcia francesa". Batuts d'una a altra trinxera han reeixit en l'absurda política d'atorgar major categoria de govern al feixista i emmetxinador d'abissinis general Badoglio que el Comitè Nacional Francès. També seran expulsats d'aquesta darrera trinxera. No es donaran, però, per vençuts. *Com poden defensar la llibertat de Catalunya els catalans que recolzen, per servir els interessos bruts de la reacció internacional, aquells que pretenen fer de França una mena de semi-colònia tiranitzada pels hereus de Petaïn-Laval?*

Els muniquesos han remenat cel i terra per assegurar la continuïtat de la casa de Savoia. Han aixecat la bandera d'un Darlan italià, el general Badoglio, el militar que aconsellà a Mussolini l'atac per l'esquena a la França anorreada l'any 1940. Són ells els responsables de l'absurd militar històric que ha de resoldre l'exèrcit anglo-americà: conquistar Itàlia de Sud a Nord. Absurd, car ningú no ignora que el propi Annibal per atacar Roma va organitzar l'exèrcit a Cartagena, va passar els Pirineus i després els Alps per a atacar de Nord a Sud, pels camins naturals històrics d'invasió. Ells són els responsables de la tàctica que oferí als alemanys temps suficient per a prendre possessió de la major i millor part d'Itàlia, de les regions on viu, treballa i lluita la massa italiana més conscient, més anti-feixista, més avançada. *Com poden defensar la llibertat de Catalunya els catalans que recolzen, per servir els interessos bruts de la reacció internacional, una política que pretèn imposar al poble italià un nou servatge?*

Els muniquesos guillotinaren la República Espanyola, i guillotinaren, per tant, la Catalunya Autònoma, l'inici feliç del nostre definitiu recobriment nacional. Derrotada la República han donat tot el seu suport al règim terrorista franquista, ens

han perseguit a nosaltres, republicans catalans i republicans espanyols, com si fóssim gossos rabiosos. Davant la crisi del règim terrorista franquista, especulen amb tres solucions possibles; la restauració manàrquica, un directori militar, una "democràcia" dirigida pels seus més recents instruments en el nostre camp. Sabotejaran tota solució popular, democràtica. *Com poden defensar la llibertat de Catalunya els catalans que recolzen, per servir els interessos bruts de la reacció internacional, als qui pretenen perllongar per generacions l'esclavatge polític, cultural, econòmic del nostre poble?*

Stal'in, companys i amics, en el discurs del 7 de novembre del 1942, va dir que el programa de la coalició anglo-soviètico-americana, havia d'esser:

"La supressió de tots els exclussivismes de raça; igualtat de drets entre les nacions sense violar el seu territori; alliberació de les nacions esclavitzades i restabliment dels seus drets sobirans; dret de cada nació a organitzar-se segons la seva voluntat; ajut econòmic a les nacions damnificades i col·laboració amb elles per a fer-les assolir el benestar econòmic; restabliment de les llibertats democràtiques; extermini del règim hitlerià".

Aquests principis, substantivament concordants amb els de la Carta de l'Atlàntic i els del pacte de l'aliança anglo-soviètica, han estat ratificats per la conferència de Moscó. *El principi medular del programa de les Nacions Unides és, indiscutiblement, aquest: assegurar a cada país plena llibertat per a organitzar-se, democràticament, sense coaccions estrangeres, sense la mediatització de factors interiors anti-democràtics i reforçats per interessos inconfessables estrangers.* Aquesta és, companys i amics, la base fonamental de les Nacions Unides.

Es inevitable, per tant, que la línia fonamental dels munitiquesos sigui, essencialment, impedir que els pobles puguin manifestar-se, organitzar-se lliurement. A l'obtenció d'aquest objectiu suprem tendeixen totes les seves maniobres. La pau negociada, per la consecució de la qual han sabotejat el segon front, han allargassat la guerra, no es proposava altra cosa en la primera etapa. El darlanisme, el badoglisme, el petainisme, la gara gara al règim terrorista franquista, tenen la mateixa finalitat. La imposició de l'Amgot a Sicília, al sud d'Itàlia, ha estat ja la primera aplicació pràctica de la línia política reaccionària. Es ja un fet comprovat que l'Amgot ha llurat la policia, la justícia, l'administració municipal de Sicília, del sud d'Itàlia, als feixistes de Mussolini, prèvia una grollera promesa de penediment. Es ja un fet comprovat que l'Amgot no té més perseverant preocupació que la d'entorpir els moviments del front nacional d'Alliberació constituït pels partits populars italians, àdhuc el comunista, que la d'esperonar el ridícul partit Blau format darrerament amb les desferres mussolinesques i el programa únic del qual no és altre que recolzar la ignominiosa casa de Savoia.

El munitiquisme ha sofert cops duríssims. La unitat increbantable de la Unió Soviètica, Anglaterra i Estats Units, segellada a Moscó i Teheran ha anorreat la maniobra de la

pau negociada. El compromís solemniat d'arrancar totes les arrels feixistes d'Europa, siguin on siguin, ha enterrat el darlanisme. La seguretat absoluta que les Nacions Unides lliuraran fins aconseguir la rendició incondicional de l'Alemanya nazi i dels seus aliats i còmplices, ha aixecat a altíssim nivell la moral combatent dels pobles. La formació de la Comissió Mediterrània, ha colpit mortalment l'Amgot. Els pobles saben ara que si lluiten, que si no es deixen paralytzar per maniobres suspects, seran lliures, veritablement, definitivament lliures.

Peró, companys i amics, la reacció internacional és àgil, és, a la seva manera, dialèctica. No es dona per vençuda, no se'n donarà mai mentre no ho sigui de debó per la humanitat avançada i progressiva. I a cada derrota reacciona per trobar noves formes de lluita que serveixin per a la realització del seus propòsits. I, avui, és evident que la fórmula del nou darlanisme de la reacció internacional és aquest: *trobar en cada país instruments de tradició democràtica, amb careta democràtica o nacionalista, que semblin la confusió en el poble, que impedeixin la unitat combatent del poble, que donin una aparença democràtica a la reacció que s'oposarà un dia a la lliure voluntat popular.*

Aquest és, companys i amics, el paper del Sr. Prieto i, per tant, del Sr. Andreu i Abelló, la significació veritable de la Junta d'Alliberació no d'Espanya, sinó del Sr. Prieto.

Quan s'ha constituït la Junta anti-unitària? Després de la conferència de Moscó. Quan el Sr. Prieto ha ratificat la seva posició antisoviètica, s'ha fet seu l'argument hitlerian de que "Russia aspira a la dominació mundial"? Després de la conferència de Teheran. Quan el Sr. Prieto ha ratificat el seu anti-comunisme? Després que totes les forces polítiques responsables a l'exili, s'havien declarat disposades a pactar amb els comunistes, a marxar junt amb els comunistes en la lluita contra Franco i Falange, contra la guerra hitleriana, contra el fet consumat: la restauració monàrquica. Quan a França es constitueix el Comitè Nacional amb els comunistes, a Itàlia el front d'Alliberació amb els comunistes, a Iugoslàvia l'Assemblea i el Govern amb els comunistes, a Grècia el Front Combatent Republicà amb els comunistes, a Polònia el Front Nacional amb els comunistes, a Moscó i a Londres el Comitè de l'Alemanya lliure amb els comunistes, el Sr. Prieto aixeca amb més cridoria que mai la bandera de lluita no contra Franco i Falange, sinó contra els comunistes. A qui serveixen Prieto i, per tant, el Sr. Andreu i Abelló? A Espanya o a la reacció internacional? Es ben clar que Prieto vol ésser un Noske espanyol. Per a major claretat, cal comprendre que el Sr. Prieto no és un cas isolat. El Sr. Prieto és un dels molts que s'ofereixen a treballar al servei de la reacció internacional. Els Tanner a Finlàndia, els De Mann a Bèlgica, els Faure i Spinasse a França, els Stampfer, Max Brauer, Sigfried Marck i Albert Grzebinzky, alemanys refugiats als Estats Units, tots fruits corromputs de l'antiga social-democràcia, combatent com el Sr. Prieto no a Hitler, no a Petain, no als nazis i el seus

aliats i còmplices, combaten aferrissadament la Unió Soviètica, els comunistes. Tots ells, com el Sr. Prieto, s'ofereixen per a governar, es vanten d'ésser els únics capaços d'assegurar "l'ordre" en els països convulsionats de l'Europa post-bèl·lica. *El Sr. Prieto no és altra cosa que la reserva espanyola de la reacció internacional.*

No es tracta, companys i amics, de coincidències. El Sr. Prieto i, per tant, el Sr. Andreu i Abelló, saben el que volen, saben on van. En les nostres mans està l'aturar-los. El Sr. Andreu i Abelló, no és catalanista, no és nacionalista. El catalanisme, el nacionalisme, no són més que caretes. *El Sr. Andreu i Abelló, és senzillament, un reaccionari, un enemic de Catalunya i d'una Espanya lliure, renouada.*

Entrem, encara, més a fons en aquest transcendental problema.

— Què és avui la nació? On va la nació?

— Què seria la nació amb la victòria de la reacció internacional?

Què serà la nació amb la victòria de les Nacions Unides? En vigílies de la Revolució Francesa compartien el poder i els privilegis de la monarquia absoluta, l'aristocràcia i el clergat. Els estats eren patrimonis familiars, feudals. Els exèrcits eren mercenaris i l'oficialitat un clos tancat aristocràtic. El patriotisme no era nacional. Casaments, divorcis, morts, baralles reials o d'hereus reials, estenien o retallaven els estats. Els factors constitutius d'una nació existien, però la nació viva, organitzada, actuant, no. En un procés de segles va anar-se forjant una nova classe. Dels gremis, dels menestrals medievals varen sorgir els banquers, els comerciants, els manufacturadors: la futura burgesia. L'increment progressiu econòmic del "tercer estat" va crear en ell la consciència política de classe, la qual s'articulà i s'expandí en una nova filosofia, en una nova interpretació de la història, en una actitud rebel davant el poder polític. L'enciclopedisme va ésser el fruit gloriós de la maduresa econòmica i, per tant, política d'una classe subjecta i conscient de la seva força i dels seus drets. La Revolució Francesa, va ésser la conseqüència inevitable. La monarquia, l'aristocràcia, el clergat no resignant-se a la pèrdua del poder polític fugiren a l'estranger, provocaren la guerra dels mercenaris estrangers, contra França, envairen la pàtria i la saquejaren, traïren la pàtria per a salvar el seus interessos de carta. En traïr la pàtria, perderen el gaudi de l'Estat. I el procés obert per la Revolució Francesa, va arribar inexorablement a la seva conclusió. La burgesia s'emparà del poder polític, desenvolpà el seu poder econòmic, creà les Nacions i els Estats que hem heretat.

Creacions de la burgesia victoriosa, la idea nacional i la realitat nacional han sofert els canvis que aquella ha sofert. Les nacions foren sobiranes mentre la burgesia fou un factor de progrés. Les nacions perderen sobirania, quan la burgesia deixà d'ésser un factor de progrés. La idea nacional i la realitat nacional són trambalsades a fons avui, perquè en la etapa superior capitalista, l'imperialisme és un factor d'opressió, de

regressió, de cataclismes socials, polítics i econòmics inhumans. L'adveniment de l'imperialisme, del capital monopolista, del capital financer progressivament parassitari, ofegà la lliure competència, doctrina fonamental de la burgesia revolucionària, progressiva, convertí les nacions sobiranes en nacions mediatitzades, les nacions independents en nacions dependents. Cap Estat, cap Nació, no gaudeix avui de plena sobirania, de plena independència. Els febles perquè són febles. Els forts, els imperialistes, perquè la seva vida interior i exterior és condicionada per les exigències imperials o financeres. Veiem dos exemples característics. La República espanyola no va poder posar fi al monopoli nordamericà dels telèfons, un dels negocis més bruts de Primo de Rivera i una de les aspiracions més pregonas del poble i dels dirigents republicans: la sobirania espanyola va ésser mediatitzada per l'omnipotent finança nordamericana. A França cada vegada que el poble imposava un govern d'esquerres, la finança internacional, especulant amb el franc, provocava la crisi i imposava un govern reaccionari. Així acabaren el famós cartell d'esquerres del 1924 i el Front Popular del 1935. La reacció internacional ha guillotinat la nació burgesa, li ha imposat un internacionalisme espuri: l'internacionalisme dels trusts, dels cartells i de la gran finança.

Peró, companys i amics, una nova idea nacional, una nova realitat nacional sorgeixen. L'imperialisme, el capital monopolista, el capitalisme financer, han traït la pàtria. Múnic és el monument de la traïció. I a l'escalf de la traïció, els pobles han pres la direcció del seus afers, basteixen una nova nació, la seva nació. *I damunt les runes de la nació burgesa tancada, xenòfoba, agressora, mediatitzada ja per la gran finança internacional, alimentada per l'odi a altres pobles, vivint uns atípics permanentts, esgotadors, és construeix la nació popular, la nació igual a les altres nacions, la nació federada.* Aquest procés que assegura la germanor internacional, la fi de les guerres, prendrà la volada darrera amb la victòria de les Nacions Unides, serà sotmès a violents i sanguinants sacsejades si la reacció internacional, usdefruïdadora d'un poder polític internacional adhuc contrari als interessos de cada burgesia nacional, podés sabotejar la pau com ha sabotejat la guerra.

I des d'aquest nou angle, companys i amics, hem d'arribar a les mateixes conclusions. És evident que el separatisme estricte, tradicional, és un anacronisme. És evident que la solució definitiva del problema nacional no està en mans de la burgesia, sinó del poble. És evident que ultra les necessitats comunes de lluita contra l'enemic comú, els pobles hispànics han de marxar units fraternalment, car la llei històrica present no els porta a la separació, sinó a la federació. *Es evident que els seguidors de la reacció internacional, com el senyor Andreu i Abelló, treballen no per la llibertat de Catalunya sinó pel sotmetiment de Catalunya a noves tiranies.*

L'enfrontament de les dues línies oposades, la reaccionària i la progressiva, creen, companys i amics, condicions d'altres guerres civils en el curs de l'actual guerra mundial i per a després d'ella. Cal acceptar la realitat amb serenitat i corat-

ge. Hi ha guerra civil a Grècia i a Iugoslàvia. Hi ha guerra civil a Itàlia i a França. *Hi haurà guerra civil a Catalunya, a Espanya, sinó som capaços de comprendre i anorrear les maniobres de la reacció internacional, sinó tenim el valor patriòtic de treure les caretes als agents de la reacció internacional, d'isolar-los implacablement.*

LA INEVITABLE UNITAT COMBATENT DEL CATALANS

Sabem bé que el Sr. Andreu i Abelló, advocat dels propietaris contra els rabassaires, sabotejador de Llei de Contractes de Conreu, el diputat que es vanta de no haver votat per a President a Companys, humil aspirant a nuvi de madame Amgot, erà ben poca cosa a Catalunya, sembla ésser quelcom ara perquè ha remenat diners de la República com no ho hauria fet amb diners personals, que si torna a Catalunya —possibilitat llunyana— serà encara menys del que va ésser. No és la conducta del Sr. Andreu i Abelló, el motiu de la nostra alarma. És la que en definitiva prengui l'Esquerreta Republicana de Catalunya.

Es ben cert, companys i amics, que la immensa majoria dels catalans és republicana, nacional, progressiva. No és tan cert, però, que la simple presència d'un estat d'opinió neutralitzi la perspectiva d'una possible lluita futura. Enfront del poble català hi ha una minoria petita en nombre, poderosa en mitjans econòmics. Formen aquesta minoria els "isidristes" de sempre, el sector de la burgesia catalana representada avui pel Sr. Ventosa i Calvell. Per experiència sabem que quan el poble forma un bloc, la minoria reaccionària catalana, isolada, privada de punt d'estintolament, de camp de maniobra, és fàcilment vençuda, renuncia a la batalla de coacció, de violència. Així va ocórrer el 1931. Així va ocórrer el 1936. Però, quan aquesta minoria catalana pot enfonsar tascons en les escaletes del bloc popular, la seva conducta canvia: es torna insolent, agressiva, resolta a emprar tots els mitjans per aprofitar al màxim la nova situació creada. Així va ocórrer el 1933. Així va ocórrer el 1935. Així va ocórrer en el període conspiratiu dels generals traïdors, en el curs de la guerra i en el primer període de terror franquista.

Ningú no pot dubtar del camí a seguir avui, si veritablement volem accelerar la caiguda del règim terrorista franquista, esvaïr definitivament els perills de la guerra hitleriana, salvar Catalunya del cop gravíssim del fet consumat, d'una sorpresiva restauració monàrquica, dels horrors d'una guerra civil. Aquest camí, companys i amics, és el de la unitat combatent dels catalans, aplegar sota la mateixa bandera de combat els obrers, els pagesos, els menestrals, els àmplis sectors de la burgesia liberal, a tots els catalans honrats i patriotes. Hem de refer el bloc invencible que assegurarà la victòria de Catalunya els 1931, 1932, 1936, que assegurarà a Catalunya la victòria contra el franquisme assassí, que assegurarà a Catalunya la més gran de les victòries cobejables: una recon-

trucció pacífica, de ritme accelerat, progressiva.

Sense la participació directa, entusiasta, d'Esquerra Republicana de Catalunya, aquesta unitat combatent dels catalans, unitat nacional, no és possible. Cal, doncs, que els autèntics militants d'Esquerra es plantegin amb serenitat i patriotisme, el problema a resoldre i la seva responsabilitat històrica.

L'Esquerra oficial ha signat un pacte antiunitari, anticomunista, antisoviètic, antiobrer, reaccionari i, per consegüent, anticatalà. Amb aquesta signatura l'Esquerra oficial ha renegat de Macià, de Companys, dels principis bàsics d'Esquerra, de la seva tradició popular, catalana i republicana. Si l'actitud de l'Esquerra oficial prevalgués, la massa catalana que ha estat interpretada per ella, en renegaria. *Seria el suïcidi d'Esquerra Republicana de Catalunya.*

Qui era, què feu el President Macià? Durant l'exili la preocupació capital de Macià, fou una aliança combatent amb la que aleshores era la força obrera majoritària de Catalunya: la C.N.T. Retornat al país, Macià no trencà els seus compromisos amb la C.N.T.: els refermà. Proclamada la República, Macià formà un veritable govern d'unió nacional, amb la representació directa de tots els partits catalans populars i de la U.G.T. La C.N.T. no hi tingué representació per decisió pròpia. Macià, gran polític i gran patriota, copsà clarament que només la ferma unitat catalana aconseguiria la primera gran victòria nacional de Catalunya. Més encara. Macià, quan preparava el cop de Prats de Molló, va anar a Moscou a demanar l'ajut de la Internacional Comunista. Genial visió política la de Macià, car comprengué que els aliats permanents, consegüents dels pobles oprimits són la classe obrera del país opressor, i el moviment obrer internacional! El President Macià fou un revolucionari, un veritable patriota!

Qui era, què feu el President Companys? Deixeble volgut de Layret, Companys va estar lligat tota la seva vida combatent amb el moviment obrer. Lluís Companys va intuir clarament que sense la plena incorporació de la classe obrera al moviment nacional, mai Catalunya no assoliria les seves llibertats, mai no les consolidaria. En esdevenir President de la Generalitat, Companys formà un govern d'unió nacional. En esclatar la sublevació militar, Companys treballà ferverosament per a formar un govern de gran coalició nacional amb totes les forces polítiques, obrers i pageses de Catalunya. Aquesta unitat la mantingué amb fermesa, malgrat les manobres contràries, tot el curs de la guerra. A l'exili, Lluís Companys, mal aconsellat, aclaparat per la tragèdia del nostre poble i per dissorts familiars, cometé, al nostre entendre, l'error de disoldre el Govern de la Generalitat, perdé per un moment la perspectiva històrica en esclatar la guerra general a Europa. Però aquests errors ni mil més que n'hagués comès, autoritzarien ningú a qualificar-lo d'anticomunista, d'antisoviètic, d'antiobrer, de reaccionari. Té raó el Sr. Santaló quan afirma que si Companys visqués diria amb la seva veu forta, amurada d'emoció: *"Catalans tots, unim-nos!"*. Si Companys hagués

estat entre nosaltres faria ja molt temps que la unitat combatent del catalans seria una realitat. Si Companys visqués seria altra volta, sense reserves, el Companys que signà la carta adreçada a Stalin, carta que jo vaig tenir l'honor de portar-li amb motiu del viatge oficial que vàreig fer a la Unió Soviètica el gener del 1938. És inútil que avui els renegats, els traïdors, els instruments del Sr. Prieto i de la reacció internacional, pretenguin fer de Companys la bandera de la reacció catalana! Perquè el President Lluís Companys, fou un revolucionari, un veritable patriota!

Què ha estat, què és l'Esquerra? Creació dels dos grans presidents de Catalunya, Macià y Companys, l'Esquerra ha estat i és el que ells foren: un partit revolucionari, veritablement patriota! L'Esquerra guanyà la primera autèntica victòria política nacional de Catalunya: l'Estatut. L'Esquerra, en la política general espanyola, sostingué la política d'aliança amb les forces progressives, populars espanyoles, convençuda que un triomf de la reacció enfonsaria de nou Catalunya en la derrota. L'Esquerra practicà sense grans defallències la política de reformes socials. L'Esquerra és el partit de la Llei de Contractes de Conreu. L'Esquerra és un partit popular, progressiu, un partit de reformes socials sense ultranassar, però, les fronteres capitalistes, car no és un partit marxista i molt menys leninista-stalinista. *En les condicions actual de la lluita, en las condicions previsibles de la reconstrucció de Catalunya l'Esquerra és l'aliada natural del Partit Socialista Unificat de Catalunya. Mircu-ho com ho volgueu. Dialècticament és així.*

Cal retornar al bon camí, companys i amics. Cal guanyar el temps perdut.

Cal retornar-hi fraternalment, amb els ulls ben oberts, resoltos a acceptar les realitats objectives, a rebutjar miratjes del passat, a tancar la porta a errors transcendents d'apreciació política. Companys i amics, la Catalunya del 1944 no serà pas la Catalunya del 1931. Revivim una fecunda experiència històrica. La Catalunya del 1923 era essencialment menestrada, petit burgesa. El conjunt de la pagesia, la classe obrera atuída encara per la punyent experiència demagògica del lerrouisme no intervenien en la vida política catalana. 15.000 vots guanyaven la majoria a Barcelona. La Catalunya del 1931 va ésser ja nacional. La pagesia, la classe obrera s'incorporaren en massa a la vida política catalana. I 135.000 vots perderen les majories a Barcelona. Aquest salt prodigiós és el fruit dels moviments interns que es produïren en la consciència catalana en els 7 anys de dictadura militar i els quals trastornaren a fons tots els factors coneguts polítics, provocaren un desplaçament fenomenal de forces polítiques, un insospitat —peis mateixos que n'havien de resultar beneficiaris— profundíssim canvi en la correlació de forces polítiques. Recordem que Macià, tot just constituïda l'Esquerra, convençut de la derrota que l'esperava, va demanar humilment 3 llocs de consellers municipals en la candidatura d'Acció Catalana. Recordem que els dirigents d'Acció Catalana, absolutament con-

vençuts de la victòria, reberen Macià amb menyspreu —el qualificaren de "vell boig", com qualificaven Lluís Companys de "demagog lerrouxista" — i rebutjaren la proposició. Dies després, vingué l'allau. Perquè, companys i amics, es cristallitzà entorn de Macià el prodigiós desvetllament polític de Catalunya, d'un Macià que abans de la dictadura no era més que el diputat de Borges Blanques? Perquè Macià esdevingué, per la seva lluita, pel seu infadigable peregrinatge arreu del món, el símbol de la lluita del poble català contra Primo de Rivera, per la llibertat nacional, perquè Macià esdevingué, per la seva aliança amb el moviment obrer català, pels seus contactes amb el moviment obrer i popular internacional, per les seves afirmacions político-socials, el símbol dels anhels progressius, avançats, de Catalunya.

No, companys i amics. La Catalunya del 1944 no serà pas la Catalunya del 1931. La Catalunya del 1931 fou la del *redreçament nacional i progressiu*. Els canvis interns en la consciència catalana que s'han anat produint en el curs de la guerra i de la monstruosa repressió franquista, són, indiscutiblement, moltíssim més profunds, car immensament més sagrant és el dolor de Catalunya. El redreçament nacional i progressiu es cristallitzà en Macià, l'home símbol. El *redreçament nacional i social* cristallitzarà en una polarització d'opinions. Monsenyor Spellman, el bisbe ianqui que ha elogiat el "cristianisme" de Franco, va passar per Barcelona i va arribar a aquesta conclusió: "A Barcelona únicament existeixen prop de 250.000 comunistes, dels quals no més 50.000 es troben relativament bé, car els demés passen les de Caïn per anar tirant". Abans s'hauria dit: "A Barcelona existeixen 250.000 anarquistes". *El redreçament nacional i social de Catalunya es produirà sota el signe de la maduresa política de la classe obrera catalana*. És inútil, companys i amics, que es pretengui desconèixer la realitat. La política de l'austriac mai no ha estat bona. Podrien reunir —se els partits i els grups de tota mena a l'exili i declarar solemniament que el P.S.U.C. no existetix. Ben por mal faria això al P.S.U.C. Car el P.S.U.C. no és a l'exili, sinó a Catalunya. I allí el retrobarem més poderós que mai, trempat per 8 anys de lluita infadigable y heròica, per la sang dels seus innombrables màrtirs, cristallització gloriosa de la maduresa política del proletariat català. *Per això, companys i amics, la unitat combatent d'Esquerra Republicana de Catalunya, partit progressiu i representant de les masses populars i avançades que no tenen una consciència de classe i el Partit Socialista Unificat de Catalunya, partit únic de la classe obrera catalana, és decisiva avui en la lluita contra Franco i Falange, contra la guerra hitleriana, contra la restauració monàrquica, contra el reviscolament dels reaccionaris catalans dirigits pel Sr. Ventosa i Calvell, i demà per la reconstrucció pacífica, fecunda, ràpida, de Catalunya. Units, oberts els rengles de la unitat combatent a tot el moviment obrer i pagès, crearem un bloc invencible. Desunits, reforçarem Franco i Falange, allargassarem el martiri insoporable de Catalunya, accentuarem els perills sempre presents de la guerra hitleriana, facilitarem la maniobra del fet consumat.*

de la restauració monàrquica, sembrarem les llavors d'una guerra civil

Unim-nos!...

En la darrera informació rebuda aquests dies dels companys de Barcelona se'ns assabenta que en el mes de setembre proppassat s'ha repartit, essencialment pels comerços i fàbriques, un manifest signat per militants de gairebé tots els partits i organitzacions i per catalans patriots sense partit, anunciant la constitució immediata del "Front Unic Català", amb la doble consigna de lluitar units contra Franco i Falange. d'assegurar units la reconstrucció pacífica de Catalunya.

Unim-nos, catalans! Catalunya ho mana!

I no dubteu pas, companys i amics; Catalunya no perdonarà mai els enemics de la unitat combatent dels catalans!

DOCUMENTS DE LA GUERRA PATRIOTICA DE LA UNIO SOVIETICA

Conferencia dels dirigents de les tres potències alia- des: Unió Soviètica, Estats Units y Gran Bretanya, en Teheran

Des del dia 28 de novembre fins el 1er. de desembre del 1943, ha tingut lloc a Teheran, la Conferència del dirigents de les tres potències aliades: President del Consell de Comissaris del Poble de la Unió de les Repúbliques Soviètiques Socialistes, Mariscal Josep Stalin; President dels Estats Units d'Amèrica, Franklin Delano Roosevelt i Primer Ministre de la Gran Bretanya, Winston Churchill.

Participaren també en els treballs de la Conferència, per la Unió Soviètica: el Comissari del Poble d'Assumptes Estrangers, Viacheslav Molotov i el Mariscal Climent Voroshilov. Pels Estats Units: l'ajudant especial del President, senyor Harry Hopkins, l'Ambaixador dels Estats Units en la Unió Soviètica, senyor Averell Harriman, el Cap de l'Estat Major de l'Exèrcit dels Estats Units, General George Marshall, el Comandant en Cap de la Marina dels Estats Units, Almirall Ernest J. King; el Cap de l'Estat Major de les Forces Aèries Militars dels Estats Units General Henry H. Arnold; el Cap de Suministres de l'Exèrcit dels Estats Units, General Summerwell, el Cap de l'Estat Major Presidencial, Almirall William D. Leahy; el Cap de la Missió Militar Nordamericana a la Unió de les Repúbliques Soviètiques Socialistes, General John R. Dean.

Per la Gran Bretanya: el Ministre d'Assumptes Exteriors Anthony Eden; l'Ambaixador de la Gran Bretanya en la Unió Soviètica, Sir Archibald Clark Kerr, el Cap de l'Estat Major Imperial, General Sir Allan Brook, el Mariscal de Camp Sir John Dill; el Primer Lord de l'Almirallat, Almirall de la Flota, Sir Andrew Brown Cunningham; el Cap de l'Estat Major de les Forces Aèries Militars de la Gran Bretanya, Mariscal Cap d'Aviació, Sir Charles Portal; el Cap de l'Estat Major del Ministre de la Defensa, General Sir Mastings Ismay; el Cap de la Missió Militar Britànica en la Unió de les Repúbliques Soviètiques Socialistes, General Giffard Martell.

La Conferència aprovà la declaració sobre l'acció conjunta en la guerra contra Alemanya i sobre la col·laboració de les tres potències en la post-guerra. També aprovà la declaració sobre Iran.

DECLARACIO DE LES TRES POTENCIES

NOSALTRES, el President dels Estats Units d'Amèrica, el Primer Ministre de la Gran Bretanya i el Primer Ministre

de la Unió Soviètica, ens reunim durant els darrers quatre dies en aquesta, la Capital del nostre aliat, Iran, per a donar forma i confirmar la nostra comú línia de conducta i la nostra política.

Expressem la nostra decisió que els nostres països treballaran de bon acord, tant en la guerra com en la pau que haurà de seguir.

Pel que fa a la guerra, els representants dels nostres estats majors militars, han participat en les nostres deliberacions de la taula rodona i hem concertat els nostres plans per a la destrucció de les forces armades alemanyes. Hem arribat a un complot acord en allò referent al volum i als terminis de les operacions que seràn empreses des de l'Est, l'Oest i el Sud. L'entesa comú a que hem arribat aquí, garantitza que la victòria serà nostra.

En quant a la pau, estem segurs que la nostra concòrdia haurà de fer-la estable. Reconeixem íntegrament la suprema responsabilitat que descansa damunt nosaltres i damunt de totes les Nacions Unides, per a concertar una pau que rebí l'aprovació de la immensa majoria dels pobles del món i aconseguíxi treure el terror de la guerra durant moltes generacions.

Junt amb els nostres consellers diplomàtics, hem estudiat els problemes del futur. Cercàrem la cooperació i l'activa participació de totes les nacions, grans i petites els pobles de les quals estan dedicat en cos i ànima, com ho estan els de les nostres nacions, a l'eliminació de la tirania, de l'esclavitud, de l'opressió i de la intolerància. Els hi donarem la benvinguda quan tinguin a bé ingressar en la família de les nacions democràtiques del món.

No hi ha poder en el món, capaç d'impedir-nos que trosejem els exèrcits alemanys en terra, els seus submarins en el mar, i les seves indústries bèl·liques des de l'aire. Els nostres atacs seràn implacables i augmentaran en violència.

En acabar aquestes amistoses deliberacions, esperem amb plena confiança, el dia en el qual tots els pobles del món puguin viure una vida de llibertat, fora del perill de la tirania i d'acord amb els seus desitjos i amb la seva pròpia consciència.

Vinim aquí amb grans esperances i resolució. Marxem com a veritables amics, en l'esperit i en els propòsits.

Signat a Teheran el 1er. de desembre del 1943.

Roosevelt, Stalin, Churchill.

DECLARACIÓ DE LES TRES POTENCIES SOBRE IRAN

El President dels Estats Units d'Amèrica, el Primer Ministre de la Unió de les Repúbliques Socialistes i el Primer Ministre del Regne Unit, després d'haver consultat entre ells i amb el Primer Ministre d'Iran, volen aclarir el comú acord dels seus tres governs en les seves relacions amb Iran.

Els governs dels Estats Units d'Amèrica, de la Unió de

les Repúbliques Soviètiques Socialistes i del Regne Unit, reconeixen l'ajut que Iran ha donat per a la prossecució de la guerra contra l'enemic comú, especialment facilitant el transport dels proveïments de l'estranger per a la Unió Soviètica. Els tres governs es donen compte que la guerra ha provocat a Iran dificultats econòmiques especials, i estan d'acord en seguir posant a disposició del govern d'Iran, l'ajut econòmic que sigui possible, tenint en compte les grans exigències de les seves operacions militars en tot el món així com l'escassetat mundial de mitjans de transport, matèries primes i proveïments per al consum de la població civil.

Pel que fa al període de la post-guerra, els governs dels Estats Units d'Amèrica, de la Unió Soviètica i del Regne Unit, estan d'acord amb el govern d'Iran en que qualsevol problema econòmic al qual l'Iran hagi de fer front en acabar-se les hostilitats, haurà de rebre plena atenció, juntament amb els dels altres membres de les Nacions Unides, en les conferències o organitzacions internacionals que es convoquen o creïn per a tractar els assumptes econòmics internacionals.

Els governs dels Estats Units, la Unió Soviètica i el Regne Unit, estan units al d'Iran en el seu desig de conservar la independència, la sobirania i la integritat territorial d'Iran. Compten amb la participació d'Iran, juntament amb la de totes les demés nacions amants de la pau, per l'establiment d'una pau, seguretat i prosperitat internacionals després de la guerra, d'acord amb els principis de la Carta de l'Atlàntic a la qual els quatre governs estan adherits.

A Teheran, el 29 de novembre, el primer Ministre de la Gran Bretanya, Winston Churchill, feu lliurament al President del Consell dels Comissaris del Poble de la Unió de les Repúbliques Soviètiques Socialistes, Mariscal Josep Stalin, de l'espasa d'honor, obsequi del Rei de la Gran Bretanya, Jordi VI, als habitants de Stalingrad, en honor de l'heròica defensa de la ciutat. Assistiren a l'acte de lliurament, el President dels Estats Units Franklin Delano Roosevelt, el Comissari del Poble d'Assumptes Exteriors de la Unió Soviètica, Viacheslav Molotov, el Mariscal Climent Voroshilov, el Ministre d'Assumptes Exteriors de la Gran Bretanya, Anthony Eden, l'Ambaixador de la Gran Bretanya a la Unió Soviètica Sir Archibald Craik Kerr, el Mariscal de Camp, Sir John Dill, el Primer Lord de l'Almirallat, Almirall de la Flota Sir Allan Cunningham, el Cap de l'Estat Major de les forces aèries militars de la Gran Bretanya Mariscal Cap d'Aviació Sir Charles Portal, el Cap de l'Estat Major del Ministre de la Defensa de la Gran Bretanya, General Sir Hastings Ismay, el General Cap de la Missió Militar de la Gran Bretanya a la Unió Soviètica, Giffard Martell, l'ajudant especial del President dels Estats Units, Harry Hopkins, el Cap de l'Estat Major de l'Exèrcit dels Estats Units, Gral. Jordi Marshall i altres. Churchill i Stalin pronunciaren breus discursos. La guàrdia d'honor es componia de destacaments de l'Exèrcit Roig i de les tropes britàniques. L'orquestra militar tocà els himnes nacionals de la

Unió de les Repúbliques Soviètiques Socialistes i de la Gran Bretanya.

El primer de desembre, el President del Consell de Comissaris del Poble de la Unió Soviètica, Mariscal Josep Stalin, feu una visita al Shah d'Iran, Mohamed Reza Pehlevi, en el seu Palau de Teheran. La conversació amb el Shah fou amistosa i cordial i durà més d'una hora. A aquesta entrevista assistiren també el Comissari del Poble d'Assumptes Exteriors de la Unió Soviètica, Viacheslav Molotov, i l'Encarregat de Negocis de la Unió Soviètica a l'Iran, Maximov.

El primer de desembre, el President del Consell de Comissaris del Poble de la Unió Soviètica, Mariscal Stalin, rebe a l'Ambaixada Soviètica de Teheran, la visita del President del Consell de Ministres d'Iran Soheilli. A aquesta entrevista hi assistiren també el Comissari del Poble d'assumptes Exteriors de la Unió Soviètica, Viacheslav Molotov, el Ministre d'Assumptes Exteriors d'Iran, Saed, i l'Encarregat de Negocis de la Unió Soviètica a Iran, Maximov.

El 27 de novembre, el Comissari del Poble d'Assumptes Exteriors de la Unió Soviètica, Viacheslav Molotov, visità el Ministeri d'Assumptes Exteriors d'Iran, on tingué una conversació amb el President del Consell de Ministres d'Iran, Soheilli i amb el Ministre d'Assumptes Exteriors, Saed. A aquesta conversació hi assistí l'Encarregat de Negocis de la Unió Soviètica a Iran, Maximov.

El 30 de novembre en l'edifici de la Legació Britànica a Teheran, tingué lloc un dinar solemne en honor de l'aniversari del Primer Ministre de la Gran Bretanya, Winston Churchill, que feia 69 anys. Junt amb el President dels Estats Units, Franklin Delano Roosevelt i el President del Consell de Comissaris del Poble de la Unió Soviètica, Mariscal Stalin, assistiren al dinar els demés participants de la Conferència celebrada a Teheran, així com el personal de la Legació Britànica a Teheran i altres convidats, entre els quals es trobaven els fills del primer Ministre Britànic, la senyora Sarah Victor Oliven i Capità R. Churchill i el fill del President Roosevelt, Coronel E. Roosevelt.

Segons la costum anglesa, es servi el típic pastís d'aniversari, amb 69 espelmes. Hi assistiren el Comissari del Poble d'Assumptes Exteriors de la Unió Soviètica, Viacheslav Molotov i el Mariscal Climent Voroshilov. El dinar es desenrotllà en un ambient amistós, Stalin i Roosevelt felicitaren calorosament a Churchill, desitjant-li molta salut.

PREU:
50 CENTAUS

2

Editat per la Comissió de Propaganda de la
Delegació del C. C. del Partit Socialista Unifi-
cat de Catalunya a Mexic.

Pensament Polític
de Joan Comorera

1944 - 1957

Volum IX.

Joan COMORERA

La gran lluita dels
pagesos catalans

Text de la conferència pronunciada a M^o
Mèxic, el 1944, reproduït per Edicions
Lluita. Tolosa de Llenguadoc, 1945.

Arxiu Comorera-Massip. CEHI. Facul-
tat de Geografia i Història. Univer-
sitat de Barcelona.

La gran lluita dels pagesos catalans

El règim terrorista del traïdor Franco i la seva Falange ha destroçat el camp català. L'ha despoblat de braços joves. Ha robat la terra a desenes de milers de famílies camperoles que la fecundaren amb llur dolor i amb llur suor durant generacions. Ha avorreat el sistema sindical cooperatiu forjat peça per peça pels nostres camperols, el qual els proporcionà un alt nivell de vida, i els convertí en combatents abuegats d'un règim lliure democràtic que els oferia, en ràpida evolució, la perspectiva de formes superiors de treball i de producció. Ha deturat, per bé que no anul·lat, per sempre, el procés de redistribució de la terra, punt de partida per a fer de cada família camperola catalana una unitat econòmica, pròspera i feliç. Ha dissolt les institucions catalanes, les quals corresponien de manera suficient, per bé que no completa en definitiva, a les característiques essencials del nostre camp, per les quals els nostres camperols lluitaren sense descans convençuts de crear amb elles l'instrument precís per a realitzar llurs centenàries aspiracions. Ha pretès matar llur esperit, llur substància històrica prohibint l'idioma i les danses que ells conservaren purs en les cantúries d'opressió i d'oprobri austríaques i borbòniques, imposant-los usos i costums estranys amb la pistola dels falangistes, suprimint llurs lliures municipis, posant a cada poble un jerarca falangista importat o extret dels baixos fons dels catalans traïdors.

El règim terrorista franquista ha desolat el camp català. No hi ha família camperola catalana sense dol. Desenes de milers de camperols, pares, fills, germans, moriren gloriosament al camp de batalla defensant la República i les llibertats de Catalunya. Milers de camperols catalans, vells, dones, infants, moriren destroçats per les bombes de l'aviació nazi-feixista germano-italiana a Lleida, a Balaguer, a les Borges Blanques, a Tàrraga, a Cervera, a Artosa de Segre, a Tortosa, a Reus, a Tarragona, a Figueres i a tants altres pobles i ciutats. Milers de camperols catalans, joves combatents del front militar, vells combatents del front polític i econòmic, poblaren els atroços camps de concentració de França, els batallons de treball esclau manats pels repugnants agents de Vichy i de Hitler, les files de desterrats dispersos per tres continents. Desenes de milers de camperols catalans, herois de les memorables batalles polítiques per la República i per les llibertats de Catalunya, han estat assassinats pels pistolers falangistes enfurits fins al paroxisme per llur doble odi a la democràcia i a la nostra terra. Desenes de milers de camperols catalans, castigats per llur dignitat d'homes lliures i llur

amor a la terra que els veié néixer, arrosseguen una vida miserable a les presons, als camps de concentració i als batallons de treball, lluny de llur Catalunya, lluny de llurs familiars, exposats sempre a les reaccions sàdiques de llurs guardians falangistes, a les reaccions de llur pànic de bandits que presenten la proximitat, la ineluctabilitat de la justícia popular. Milers i milers de noies catalanes, perduda la llar, allunyades d'ella per la misèria, han estat prostituïdes, són joves vides sacrificades pels que qualificant-se de defensors del catolicisme, de la civilització cristiana, escarneixen amb llurs actes, amb llurs crims, els principis morals fonamentals i vells com el món: són carn de plaer de llurs botxins. Milers i milers d'infants catalans, orfes de guerra o per la bestial repressió franquista, sofreixen per a major mal l'escarni del tutelatge «pedagògic» dels assassins falangistes. La sang i les llàgrimes han xopat els camps catalans!

El règim terrorista franquista ha arruïnat el camp català, abans ubèrrim, orgull de Catalunya i dels pobles hispànics. Desaparegué el mercat lliure. Es perdé l'emulació tècnica alimentada, pels organismes democràtics del Govern de la Generalitat. El constant augment de producció i de qualitat ha caigut en col·lapse, perquè tota millora al camp serviria únicament per a engrairar els miserables requisadors de Falange i els bandits nazis alemanys. La vella fraternitat del camp i la ciutat, consolidada per ideals comuns d'elevació humana i pel normal intercanvi de productes, sofreix una crisi provocada amb fins sinistres per la Falange, crisi que a tota costa ha d'ésser tallada puix que beneficia exclusivament l'enemic comú. La valoració justa dels productes que hom aconsegueix mitjançant una col·laboració intel·ligent dels sindicats agraris, cooperatives de consum i el Govern de la Generalitat, és cosa del passat; el present és l'arbitrarietat, la imposició sistemàtica i violenta de les bandes falangistes. Els camperols han de llurar llurs collites a preus de taxa, preus fixats amb balca per a donar més sobrepuig als negocis bruts estraperlistes. El camperol no obté a preu de taxa res d'allò que necessita per a treballar la seva terra, per a sostenir la seva llar. Els adobs, quan n'hi ha, els preparats contra les plagues, les eines, els articles de menjar i de vestir, els estris domèstics, el tabac, tot, absolutament tot, cal adquirir-ho al mercat negre els usdefruitadors del qual són els grans magnats del règim franquista. Són clients forçosos del mercat negre, víctimes propiciatòries de l'estraperlista d'alta categoria, perquè els racionaments oficials són insuficients i, sovint, inexistents. Els camperols produeixen blat i mengen, poc pa i dolent; produeixen oli i mengen sense greix; produeixen vi i beuen combinats químics o res; produeixen, en conjunt, el necessari per a una vida decent i llur nivell de vida ha caigut com mai abans. *Damunt l'economia agrària catalana ha baixat l'espèc nàrol de llagostes falangistes. Llagostes que es mengen els fruits i xuclen la saba mateixa de la terra.*

Això ha fet el règim terrorista franquista a la nostra terra.

Contra això han lluitat i lluiten, amb violència creixent, els camperols catalans.

Els nostres camperols lluiten a mort contra el règim terrorista franquista, pel mal enorme que han sofert. Lluiten també per allò que perderen per culpa d'aquell, per allò que els ha arrabassat amb els seus mètodes de mort i de tortura.

Sota la Monarquia els sectors més avançats del camp català, els rabassaires de Barcelona circumscriptió, els petits propietaris, arrendadors, mitgers i parcers del Segrià, l'Urgell i les Garrigues, del Priorat i del Baix Ebre, del camp de Tarragonà i de l'Alt Empordà i altres comarques catalanes, els jornalers del pla de Barcelona i del Maresme, lluraren grans batalles contra els propietaris rendistes i per la República i les llibertats de Catalunya. A les nostres comarques la flama democràtica, republicana, catalana, no s'extingí mai malgrat l'esterilitat palesa dels líders republicans que, una vegada i una altra, obtingueren una renovació de confiança. Promptes a l'acció i al sacrifici, aquests camperols s'oposaren a la reacció clerical-carlina, defensaren la primera República, foren l'avantguarda del profund moviment de Solidaritat Catalana, prongueren les armes en 1909 i en 1917, foren, amb la classe obrera, el punt de suport i la reserva humana per als homes, els partits i les organitzacions que s'oposaven a la corrompuda monarquia i predicaven un nou ideal de progrés, de llibertat i democràcia. Però, malgrat la perseverança en els combats, aconseguiren poc o no aconseguiren res. Algunes lleis mesquines que ells saberen aprofitar, interpretant-les a llur manera per a posar els fonaments de llur poderosa organització sindical cooperativa. Algunes victòries parcials sobre els cacics locals. Res més. Els contractes lleonins de «rabassa morta», de «mitgeria», i els arrendaments amb dos terços de pagament en espècie o en diners o amb diners i espècie, el feudalisme de les «masies», dels sots-arrendaments, no sofriren canvi. Els paràsits de la terra conservaren íntegres llurs privilegis.

Amb la República, els camperols catalans començaren una nova vida, una vida de victòria, de positives realitats econòmiques, de llibertat política, de domini sobre llurs propis destins. Les rendes abusives foren immediatament suprimides. Els contractes lleonins foren substituïts per normes provisionals que, poc després, en vigència ja l'Estatut de Catalunya, havien de convertir-se en lleis. En aquell període de passió política, caracteritzat per les maniobres de la reacció i la ingenuïtat jurídica dels partits republicans i socialista espanyol dirigents, els camperols catalans obtingueren llur primera gran victòria: la Llei de Contractes de Conreu, aprovada pel Parlament Català i aplicada, malgrat la sangant oposició dels reaccionaris catalans i espanyols, pel Govern de la Generalitat. La Llei de Contractes de Conreu no fou una victòria polític-econòmica decisiva, però sí una victòria positiva. Amb aquesta llei no foren alterats els principis jurídics tradicionals del règim de propietat. No fou suprimida la propietat parasitària, la renda de la terra. Però fixà arrendaments justos en relació amb el passat immediat, corregí els abusos de la «masoveria» i de la

«mitgeria», suprimí els sots-arrendaments, liquidà el problema de la «rabassa morta», establí el prototipus del contracte d'arrendament únic pagador en metàl·lic, afirmà la inamobilitat dels arrendaments, la venda obligatòria de les propietats i llur compra voluntària al cap de períodes fixos, obligà al pagament de les millores en el cas de ruptura voluntària o obligada dels contractes. L'extrema limitació dels drets abusius de propietat, puix això era en substància la Llei de Contractes de Conreu, creà els fonaments d'una nova economia agrària que assolí el seu màxim desenrotllament en el curs de la nostra gloriosa guerra per la independència d'Espanya i per les llibertats de Catalunya. Els camperols catalans pogueren mesurar el valor històric de llurs victòries per la fúria fanàtica de la reacció catalana, fúria que l'arrossegà a la traïció nacional. D'aquí que aguantesin amb estolisme la repressió del bienni negre. Per això mateix, la reivindicaren plenament després de la victòria popular del 16 de Febrer de 1936. Amb llur victòria, de nou ratificada, amb la Llei de Contractes de Conreu, els camperols trobaren el camí de llur nova vida. Aquesta llei no fou per a ells una fita, sinó un començament. Amb aquesta llei posaren punt final als residus de feudalisme que hi havia al camp català. Amb aquesta llei, llur personalitat de catalans i de productors s'elevà a una pla superior. Però, així i tot, no fou més que el primer pas en el camí iniciat: el camí que volien seguir sense vacil·lacions, sense contemplació a velis i superats prejudicis.

Això fou demostrat sense lloc a dubtes a penes es produí la sublevació traïdora dels generals perjurs que juraren fidelitat a la República per a millor destruir-la, que juraren fidelitat a Espanya per a millor vendre-la a Hitler i a Mussolini. Amb la guerra, els camperols catalans conquistaren la més substantiva de llurs aspiracions. Funcionaren els sindicats: un poble, un sindicat dirigit i administrat pels millors d'entre ells, elegits democràticament. Uniren els sindicats i crearen la Federació de Sindicats Agrícoles de Catalunya, que recollí allò més positiu del camp català; la compra en comú dels articles d'ús, consum i treball; la venda en comú dels productes de la terra, premisses principals que dufen, en ràpida evolució, a l'economia superior: el treball en comú de la terra. Les rendes parasitàries foren declarades il·legals. Realitzaren el vell lema de combat, el mateix que animà els lllegendaris «remences»: la terra per al que la treballa, el fruit de la terra per a sosteniment de la collectivitat. Liquidaren el vell problema dels jornaleros dels propietaris-jornaleros, dels pagesos sense terra o amb terra insuficient. Establiren dos tipus d'economia de producció. Contra els abusos i els crims de la F. A. L. reaccionària en la perspectiva històrica i contrarevolucionària, en els seus propòsits immediats, hom decretà l'explotació col·lectiva i voluntària sota la protecció i l'ajuda del Govern de la Generalitat. Hom procedí a la redistribució de la terra per termes municipals a càrrec de comissions agràries locals dirigides pels treballadors del camp, per a crear economies familiars, fortes i suficients per a una vida decent; fou organitzat el Consell Superior d'Agricultura, Tribunal Suprem eco-

nòmic dels camperols. L'economia agrària entrà per la via de la solució definitiva. Els camperols catalans, a la vegada que combatien als fronts de guerra, guanyaren la primera batalla fonamental, una batalla que tindrà en la nostra història la mateixa categoria que la llurada i guanyada pels «remences». Davant els camperols catalans s'obria un esdevenidor lluminós de llibertat, d'alt nivell de vida mai somniat, de poder polític, d'autèntica democràcia. Per als camperols catalans, víctimes durant tantes centúries d'ínicua explotació, havia arribat l'hora d'incorporar-se a una civilització superior: la civilització construïda per la classe obrera, en aliança fraternal amb la pagesia, per tots els treballadors del múscul i de la ment.

Això és allò que perderen els nostres camperols amb la victòria militar momentània del traïdor Franco.

Per a recuperar-ho combaten sense defallir.

No han cedit en la lluita. Als fronts de batalla, durant la nostra guerra gloriosa, foren heroics i a la rera-guarda donaren proves d'ampla generositat i de sana comprensió. Perduda la independència d'Espanya, perduda la República i amb ella les llibertats de Catalunya, anihilades amb brutalitat monstruosa llurs victòries polítiques i econòmiques, sotmesos a una repressió de crueltat indescriptible i sense parlo adhuc en els períodes més ombrívols de la nostra història, els camperols catalans han continuat la lluita contra el règim terrorista franquista. No s'han sotmes. Com feren les velles generacions després del decret de «Nova Planta», han conservat intacte llur esperit. Han amagat les collites sota els nasos dels esbirros falangistes. Han burlat les disposicions pseudo-tècniques dels jerarques falangistes. Han rebut a cops de pedra i, de vegades, a trets, els requisadors falangistes, avantguarda ominosa dels estraperlistes. Han falsejat les declaracions i han obligat a revallidar-les com a verídiques molts alcaldes traïdors. S'han negat a lliurar llurs productes a les comissions de compra i requisada de l'exèrcit de Hitler. Han obert llurs cases als combatents. Han protegit les famílies dels combatents caiguts, dels desterrats, dels expulsats de la terra, de les víctimes del terror. El camp català acull amb entusiasme els patriotes, repelleix amb odi els bandits falangistes i amb major odi encara els catalans traïdors. Han desobeït, no poques vegades amb èxit, les ordres de mobilització militar.

Però és evident que es pot fer molt més, que cal fer molt més.

Sem ja a l'etapa final de la nostra lluita contra el règim terrorista franquista. El front del franquisme està trencat, sense soldadura possible. Les homèriques victòries de l'Exèrcit Roig, les grans victòries dels exèrcits anglo-americans, els cops mortals de l'aviació aliada, la caiguda ignominiosa de Mussolini, l'increment enorme de la guerra de guerrilles a tots els països ocupats, la creació del segon front i, per tant, l'ofensiva general per Orient, el Sud i l'Oest, com fou acordat en les conferències tripartites, provocaran en termini no llunyà la derrota total de Hitler, de l'exèrcit hitlerià. I Franco, niot de Hitler, no pot escapar, no escaparà a la sort del seu amo. Les rates comencen a fugir del vaixell en nau-

fragi. Les fanfarronades de carrer moriren. Els falangistes més bruts de sang i de porqueria preparen dalerosos i frenètics camins de fugida. Els falangistes menys embrutats, aquells que encara creuen que poden fer-se il·lusions, comencen a mostrar-se penedits, es fabriquen sortides, fan favors a coneguts republicans, a incorruptibles lluitadors. El règim terrorista franquista agonitza. Però seria gravíssim no comprendre que la bèstia verinosa nazi-feixista i el seu apèndix falangista poden inferir-nos cops dolorosíssims fins en llur agonia. Aquesta bèstia verinosa sap el mal que ha fet i sap la fi que l'espera. No ha arribat, doncs, el moment de cedir en la lluita, sinó d'intensificar-la, de llançar-nos fraternalment units, al combat suprem. Grans forces interiors i internacionals, donant ja per inevitable en termini no llunyà la caiguda del règim terrorista franquista, conspiren per a sorprendre el poble amb el fet consumat de la restauració monàrquica o d'un directori militar la perspectiva política del qual no podria ésser altra que la restauració monàrquica. Aquest és un perill gravíssim que si es consumava, ens arrossegaria a una cruel guerra civil i contra el qual hem de lluitar sense descans. Mentre Franco i la seva falange de pistolers estiguin al poder, el perill que Espanya sigui llançada totalment a l'infern de la guerra hitleriana persisteix, i la seva agudesa és tant més gran com més s'acosta l'ofensiva general de les Nacions Unides. Contra un i altre perills, precisos i sempre presents no tenim més que una solució: lluitar, lluitar, lluitar amb més força cada dia, amb més delit cada dia, amb la màxima intransigència i emprant totes les armes. Espanya no ha d'ésser duta a la guerra total al costat de Hitler. Espanya no pot ésser estafada amb el fet consumat de la restauració monàrquica o del directori militar una vegada exterminat el règim terrorista franquista. Espanya, i amb ella Catalunya, han de resoldre lliurement, democràticament, sense intervenció ni control estrangers, llur nou règim, llur nova República, per a retrobar el camí perdut l'any 1939, per a assegurar llur reconstrucció pacífica.

En l'etapa final d'aquesta lluita a mort contra el règim terrorista franquista, els camperols catalans han d'ocupar llur lloc tradicional d'avantguarda.

Fins ara han fet molt. D'ara fins a la fi han de fer moltíssim més.

Què més poden fer?

Primer. — Els camperols catalans han de desobeir tots i cadascun dels reglaments, lleis o disposicions del règim terrorista franquista. La rebel·lia general serà llur millor protecció.

Segon. — Els camperols catalans no han de lliurar ni un gra de blat ni un litre de vi o d'oli, absolutament res de llur producció als requisadors de Falange. La negativa general foragitarà del camp aquests vampirs i facilitarà la liquidació física dels repatanis. Prou requisos!

Tercer. — Els camperols catalans no han d'admetre més els preus arbitraris de taxa que fixen per a llur ruïna els estraperlistes de Falange. L'ur producció ha d'ésser duta als tradicionals mercats lliures, venuda directament i a preus justos als consumidors de la ciutat. Contra la voluntat general manifestada sense por, les pistoles de Falange no podran res.

Quart. — Els camperols catalans han de forçar la dimissió sistemàtica dels municipis ninots. Cap català no ha de prestar-se a ésser instrument dels nostres botxins. Cap català no ha de consentir ni tolerar la traïció!

Cinquè. — Els camperols catalans han de castigar els nostres traidors cremant llurs cases, llurs collites, matant-los si, a despit de tot, perseveren en llur traïció. Han d'anihilar els tiranets falangistes importats. Cal netejar el camp català d'aquestes escombraries!

Sisé. — Els camperols catalans no han de donar llurs fills a l'exèrcit de Franco, han d'estimular-ne la desertió. Els joves catalans no han d'ésser ja més carn de canó del traïdor Franco. Les guerrilles els criden, la Pàtria els reclama per a donar la batalla final als tirans.

Setè. — Els camperols catalans han d'expulsar els malfactors que s'apoderaren de llurs sindicats. Els sindicats són carn de llur carn i no poden consentir per més temps que continuïn a mans dels lladres que els han convertit en instrument d'opressió, en fonts de riquesa per als estraperlistes.

Vuitè. — Els camperols catalans han, no solament de protegir, sinó d'engrossir les guerrilles que combaten amb les armes a la mà contra el mortal enemic. Aquestes guerrilles existeixen a Astúries i a Galícia, a Extremadura i a Andalusia, a les muntanyes de Toledo i d'Aragó. Existeixen també a les muntanyes catalanes. Les guerrilles són l'avantguarda combatent de l'exèrcit de la llibertat, de la força popular que exterminarà Franco i la seva Falange, que ens salvarà del fet consumat de la restauració monàrquica o del directori militar. Els millors fills del camp català tenen un lloc d'honor en les files heroïques guerrilleres!

Novè. — Els camperols catalans han de coordinar llurs esforços amb la classe obrera, amb els patriotes de la ciutat i del camp, per a sabotejar tots els transports que duen als alemanys hitlerians el pa que ens roben, les matèries primeres que necessitem, els materials de guerra que contribueixen a allargar-la. Res, absolutament res, no ha de sortir de Catalunya per a ajuda i enfortiment de Hitler i la seva banda de Quislings.

Desè. — Els camperols catalans han d'estimar com llurs propis fills els soldats castellans i d'altres terres espanyoles. Aquests homes han estat concentrats a Catalunya pel traïdor Franco amb propòsits criminals. Però són fills d'obrers, de camperols, de menestrals, d'intel·lectuals, com els nostres portats a la força a Galícia i a Andalusia, a zones llunyanes i amb els mateixos propòsits criminals. Els soldats són fills del poble i estan amb el poble. Res no ha de separarnos-en. Tot ens hi ajunta: l'aspiració comuna a la llibertat, l'odi mortal a l'enemic comú.

Onzè. — Els camperols catalans han de rebutjar sense vacil·lació tot acte, qualsevol predicació que tendeixi a separar-los dels camperols castellans, d'altres pobles hispànics. L'oposició d'uns a altres, l'acreciment de seculars prejudicis que han destorbat la fraternal convivència dels pobles hispànics, són una política concreta del règim terrorista franquista, són per a ell font de supervivència. Catalunya ha sofert enormement en els segles de política assimilista anterior, imposada per les

monarquies austriaca i borbònica, política que ha arreujat amb crueltat inconcebible, el traïdor Franco. Els pobles hispànics no són responsables d'aquesta política. Tots ells l'han sofert en igual mesura. Unicament les apetències i bastardes ambicions de les castes tradicionals i parasitàries creen obstacles artificials entre els nostres pobles. Aquestes castes són el nostre enemic comú. I els pobles hispànics, fraternalment units, les anihilaran per a iniciar una era de lliure i fecunda cooperació.

Dotzé. — Els camperois catalans han de comprendre que la solució definitiva del nostre secular problema nacional sortirà únicament, de la fraternitat d'armes i de sang dels pobles hispànics contra l'enemic comú, del triomf definitiu dels nostres pobles sobre la també secular reacció espanyola. De la clara i mútua comprensió de llurs drets i deures, sorgirà esplendorosa la futura i no llunyana estructura estatal que mantindrà units i lliures de desenvolupar sense traves llur personalitat nacional els pobles hispànics.

Tretzé. — Els camperois catalans han, des d'ara, de reorganitzar els vells quadres de la Unió de Rabassaires, de les antigues organitzacions de la U. G. T. i de la C. N. T. Han de reorganitzar-les sobre la marxa i en la línia de la més completa unitat camperola. Un cop extingit el règim terrorista franquista, només tres organitzacions de classe i camperola han d'existir al nostre país: el P. S. U. de C., Partit Únic de la nostra classe obrera, la Central Sindical Única i la Unió de Rabassaires. La unificació completa i definitiva del moviment obrer i camperol, la seva aliança cordial i irrompible, constitueixen la màxima garantia per al demà imminent de la nostra Pàtria, la garantia que els antics errors, tan cruelment pagats, no es repetiran, la garantia d'una reconstrucció pacífica de Catalunya.

Catorzé. — Ha arribat per als camperois catalans, per a tots els patriotes, l'hora de les accions decisives. Cal no esperar més. Cal no vacillar més. La lluita contra el règim terrorista franquista està en la seva etapa superior i última. A Catalunya s'ha constituït l'Aliança Nacional, i a tot Espanya la Junta Suprema d'Unió Nacional en la qual estem representats col·lectivament. Aquests òrgans d'unitat dirigeixen la lluita, mobilitzen amb llur programa tots els patriotes de tots els pobles hispànics. El moviment polític catòlic s'ha incorporat a la Junta Suprema d'Unió Nacional amb voluntat patètica de lluita implacable contra l'enemic comú i acceptant el programa formulat per les forces populars. Mobilitzeu-vos, camperois catalans, sota les ordres immediates de l'Aliança Nacional de Catalunya i de la Junta Suprema!

Sigueu dignes dels vostres antepassats, de vosaltres mateixos! Recordeu els herois de la guerra dels romanencs, els segadors del Corpus de Sang, els guerrillers del Bruc, els indomables defensors de la primera República, els incorruptibles valents dels combats rabassaires, els morts gloriosos de l'Alt Aragó i del Carrascol d'Owa, de Tardienta i de la Serra d'Alcubierre, del Sangra i de Terol, de Madrid i del Jarama, de València i d'Andalusia.

del Segre i de l'Ebre — car no hi ha hagut front de batalla on la sang catalana no es vessés generosament — els sabotejadors i guerrillers que desafien impetèrrits la brutal repressió franquista, i siguen com ells ara que ha començat ja l'assalt general i decisiu contra el comú enemic i per la independència d'Espanya, per la reconquesta de la República i de les llibertats catalanes!

Endavant a la lluita per la victòria!

Morin el traïdor Franco i la seva Falange de pistolers!

LA REFORMA CONSTITUCIONAL SOVIÈTICA.

Catalunya, any V, nº 60, 27 d'abril del 1944.

"El poble que n'oprimeix un altre no pot ésser lliure". Aquest principi formulat per Marx, és la base de la teoria nacional desenvolupada per Lenin, completada i aplicada per Stalin, de la teoria que en ésser realitzada ha estat "font de energia" per la Unió de Repúbliques Socialistes Soviètiques - en l'hora de la magna prova.

D'aquest principi bàsic marxista, en neixen els principis plantejats per Lenin i Stalin i el conjunt dels quals és la teoria accional stalinista. Pobles lliures i iguals en drets. Possibles units voluntàriament. Dret dels pobles a separar-se, a constituir-se en Estats independents. Desenvolupament màxim de la personalitat nacional, de la seva cultura, del seu idioma, de la seva economia i del seu territori, amb l'ajut de les nacions més avançades i co-membres de l'Estat multinacional. Perspectiva històrica llunyana d'una sola cultura, d'un sol idioma, assolible si en el llarg procés històric és desenvolupada sense trabes i amb plenitud cada nació. Aquests principis es mouen entorn del principi més transcendental plantejat per Stalin: el dret preeminent de la classe obrera sobre el dret nacional i, per tant, la inseparabilitat dels problemes nacional i social, la aliança permanent obrera i camperola, per ésser el nacional un problema essencialment camperol. Tot això ens mena a aquesta clara conclusió: només la classe obrera és capaç de resoldre els problemes nacionals, només amb el triomf polític de la classe obrera, seran resolts d'una manera definitiva els problemes nacionals. Ho seran de manera definitiva, perquè la línia stalinista no mena a la balcanització dels continents, a la formació d'estats artificials amb opressions internes -com ocorregué amb els estats mal cosits sorgits de la primera guerra mundial- a la creació de nacions xovinistes, aïllades, sinó a la germanor profunda dels pobles, a la Federació voluntària de pobles lliures, iguals en drets, a una democràcia que es veritable per haver eliminat l'explotació de l'home contra l'home, de pobles contra pobles.

Aquesta teoria staliniana exposada amb excessiva síntesi, és la que acaba d'ésser aplicada en tota la seva integritat en la Unió Soviètica, en virtut de la reforma constitucional aprovada el primer de febrer darrer pel Soviet Suprem de la U.R.S.S.

No volèm dir amb això, que la teoria staliniana no hagués estat aplicada abans. Ho fou en gran mesura. Però, per arribar a la seva plena realització ha tingut en la Unió Soviètica un procés històric de enorme transcendència.

Quatre períodes en el procés nacional de la URSS.

La Unió de Repúbliques Socialistes Soviètiques, fou creada - l'any 1922, centrant en els poders de la Unió la Economia, la Defensa i les Relacions Exteriors. L'any següent, el 1923, en el Congrés del Partit Comunista (bolxevic) Stalin digué:

"Més d'una vegada haurem de plantejar-nos encara el problema de les nacionalitats, ja que les condicions nacionals i internacionals canvien i poden canviar encara més. No m'atreveria a assegurar d'avant mà que no haguem de separar més -- tard alguns dels Comissariats que ara estem integrant en la Unió de les Repúbliques".

Pel camarada Stalin, el problema nacional no ha estat mai es tàtic, mecànic o de solucions formals. Ha estat sempre un - problema complex, dinàmic, que exigeix solucions substantives en el curs d'un procés històric, caracteritzat per la -- progressiva consolidació i realització de la Revolució Socialista, és a dir, per l'aplicació conseqüent i inflexible del principi que estableix la preminència del dret de la classe obrera sobre el dret nacional. Pel camarada Stalin, el primer i el fonamental era la victòria política de la classe -- obrera, la realització victoriosa de la teoria marxista leninista, ja que amb això és resolida el problema nacional com -- una conseqüència inevitable de l'Estat proletari triomfant, i no a l'inversa. La aplicació incorrecta i conseqüent, de la teoria nacional stalinista, hauria menat a la dispersió de - les Repúbliques, amb la caiguda de les més febles en l'òrbita dels Estats imperialistes, amb la degeneració revolucionària en les més fortes i en la seva transformació en camp de manio bra, en instrument dels Estats imperialistes, amb la desfeta de la Revolució més profunda i més transcendental que registra la Història humana. Això és el que volgueren fer els -- menxevics de Geòrgia, com ens ho recorden sempre i amb "do-- lor" certs social-demòcrates renegats. Això és el que impediren els bolxevics en l'albada de la gloriosa Unió Soviètica.

En el procés nacional de la Unió Soviètica, trobem quatre períodes ben característics. Del 1917 al 1922, el primer. Del 1922 al 1936, el segon. Del 1936 al 1944, el tercer. I el quart o actual obert amb la reforma constitucional del fe---brer darrer.

Creació de la Unió de Repúbliques Soviètiques.

En el primer període les Repúbliques Soviètiques - digué Stalin en el Primer Congrés dels Soviets de la U.R.S.S. - encara que actuaven juntes, caminaven separadament preocupades - en primer terme pel problema de la seva existència. Les Re-

públiques Socialistes Federatives Soviètiques de Rússia, -- d'Ucrània, de Rússia Blanca, Geòrgia, Armènia i Azerbaidza-- han mantingueren relacions, signaren tractats propis amb Es-- tats estrangers. La independència de les Repúbliques que -- perseguien un propòsit comú: vèncer el mateix enemic, i una aspiració comú: realitzar el socialisme, fou inevitable en els començaments confusos i de lluita ferotge interior i con-- tra els intervencionistes estrangers. Però era una feblesa manifesta que posava en perill l'existència de cada Repúbli-- ca i del conjunt, la consolidació de la Revolució Socialista. La inevitabilitat d'aquest fet, no enterbolí la perspectiva revolucionària del Partit Comunista (bolxevic), de Lenin i - Stalin. Tampoc no es deixaren influenciar per les tendèn-- cies contrarevolucionàries de Trotski i dels seus còmplices bujarinistes, els quals pretengueren "resoldre" el problema nacional a la mena tzarista, és a dir, intensificant la "rus-- sificació" violenta de les Repúbliques perifèriques creades per la mateixa Revolució sobre la misèria i les runes colo-- nials del vell i caigut imperi. Les tendències "russòfiles" foren liquidades, i l'any 1922, vençuts els perills mortals, enfilat ja el viarany constructiu de la Revolució d'octubre fou creada la Unió de Repúbliques Socialistes Soviètiques. La teoria nacional stalinista s'imposa per la voluntat ex-- pressa i unànim de les Repúbliques Socialistes Soviètiques.

En el segon període les Repúbliques Socialistes Soviètiques concentraren en la Unió la Economia, la Defensa i les Rela-- cions Exteriors. Exterminats els exèrcits blancs i els in-- tervencionistes estrangers, acabada la guerra amb la Polònia del "panis", en pau interior i exterior després de nou anys de guerra imperialista, de guerra civil, de guerra revolucio-- nària contra els intervencionistes i els polacs blancs, es -- presentava davant la Unió Soviètica una tasca gegantina: rea-- litzar el socialisme, preparar-se contra una altra agressió imperialista, trencar el bloqueig diplomàtic, polític i eco-- nòmic amb el qual el món capitalista pretenia ofegar-la. La centralització d'aquestes facultats i funcions essencials, - s'imposava, era la salut i la victòria per cada República i per la Unió. El pas de la Nova Política econòmica (NEP), a la primera etapa socialista, i d'aquesta a la realització -- dels plans cinquenals, la transformació d'un país camperol - amb indústria secundària i endarrerida, en un país altament industrialitzat sobre les bases socialistes; la transforma-- ció de l'economia agrària primitiva, individualista, regida pels kulaks reaccionaris i punt de recolzament dels enemics mortals interiors i exteriors de la Revolució, en una econo-- mia tècnica, col·lectivista, koljosiana -cartel, cooperativa de producció- -i sovjosiana- explotació directa per l'Estat- en una economia rica sense kulaks i sense jornalers, sense - camperols pobres, en una economia industrialitzada i socia-- lista que satisfés les necessitats en progressió accelerada.

dels pobles de la Unió, que convertís el camp soviètic en pilar fonamental de la Unió i als camperols soviètics en els aliats permanents i fidels de la classe obrera dirigent; la transformació de l'Exèrcit de guerrillers, de l'Exèrcit Roig, ric en heroisme i pobre en elements tècnics i cultura militar en un Exèrcit de milions d'homes dotats de recursos inesgotables, d'armaments perfectes produïts en el mateix país, d'una tècnica i una tàctica socialistes, en un Exèrcit capaç de fer front a l'enemic en molts fronts i de sortir victoriós per dures que fossin les proves, un Exèrcit de tipus nou creat per la Revolució Socialista i escut impenetrable de la Unió Soviètica; tallar el sinistre cordó sanitari, establir relacions amb els Estats capitalistes, comerciar amb ells, extreure de les relacions internacionals el màxim de beneficis per aplicar-los sense malversament de cap mena a la construcció socialista, exigia, indiscutiblement, una centralització rigurosa sense esquerdes. I les Repúbliques Federades pagaren voluntàriament i joiosa el preu que afirmava la seva unió, que assegurava el desenvolupament del socialisme.

La transcendental Constitució staliniana i l'aplicació de la teoria nacional.

En el tercer període, s'eixamplaren els drets, les facultats i funcions de les Repúbliques Federades. La teoria staliniana saltà a una etapa superior. Per primera vegada en la història, la teoria encarnà en una Constitució. Els principis fonamentals de la teoria nacional staliniana, són també els principis fonamentals de la Constitució Soviètica. Heus aquí els seus articles més característics:

Article 13.

"La Unió de Repúbliques Socialistes Soviètiques és un Estat Federal, constituït sobre la base de la Unió voluntària de les Repúbliques Socialistes Soviètiques, iguals en drets".

Article 15.

"La sobirania de les Repúbliques Federades no queda limitada més que en els termes indicats en l'Article 14 de la Constitució de la URSS. Fora d'ells, cada República Federada exerceix el poder de l'Estat d'una manera independent. La URSS protegeix els drets de les Repúbliques Federades".

Article 17.

"Cada República Federada conserva el dret a separar-se lliurement de la URSS".

Article 18.

El territori de les Repúbliques Federades no pot ésser modificat sense el consentiment de les mateixes".

Article 121.

"Els ciutadans de la URSS tenen dret a la instrucció. Aquest dret els hi és assegurat per l'ensenyament en les escoles en llengua materna".

Article 123.

"La igualtat de drets dels ciutadans de la URSS, sense distinció de nacionalitat ni raça, en tots els dominis de la vida econòmica, de l'Estat, cultural, social i política és una llei immutable. Tota restricció directa o indirecta dels drets o, a l'inversa, l'establiment de privilegis directes o indirectes, per als ciutadans per raó de raça o nacionalitat a la qual pertanyen, així com tota propaganda d'exclusivisme racial o nacional o d'odi o menyspreu racial o nacional, són castigats per la llei".

Article 129.

"La URSS, concedeix el dret d'asil als ciutadans estrangers perseguits per la defensa dels interessos dels treballadors, per les seves activitats científiques o per la seva lluita per l'alliberament nacional".

Es descentralitzada l'Economia, i per l'article 78, s'otorga a les Repúbliques Federades el dret a organitzar Comissariats de les Indústries de l'Alimentació, Pesquera, de la Carn i Lletera, Tèxtil, Forestal, d'Agricultura, de Solvjosos, de cereals i Ramaderia, de Comerç i Materials de Construcció, de la Indústria Local, d'Economia Municipal i del Transport Automobilístic. La Unió és reserva íntegrament els Comissariats de Defensa i de Relacions Exteriors, reserva obligada i derivada del dret preeminent de la classe obrera sobre el dret nacional. El socialisme, amb els èxits dels plans cinquenals, de la col·lectivització agrària, de la formació d'una intel·lectualitat soviètica idònia i identificada amb el règim, havia triomfat a la U.R.S.S. Però, la U.R.S.S. havia de fer front encara a perills de mort, a un rigorós encerclament capitalista. La U.R.S.S. lliurava en el món una enorme batalla contra el feixisme i la reacció internacional. La U.R.S.S. havia d'enfortir-se al màxim i no deixar res a l'atzar per salvar-se ella mateixa i amb ella tota la humanitat avançada i progressiva. Mentre el Comissariat de Relacions Exteriors defensava amb energia infatigable els principis de la pau indivisible, de la seguretat col·lectiva, als pobles víctimes

de l'agressió feixista com Espanya, Abissínia, Albània, Txecoslovàquia i Xina, lluitava per trencar els intents de la -- coalició mundial contra la U.R.S.S. per neutralitzar els -- plans sinistres de Munich, l'Exèrcit Roig, fill i cuirassa -- dels pobles soviètics, s'enfortia en tècnica en armaments, -- assi, ilava l'estratègia i la tàctica socialistes. La immensa -- força de xoc contra la qual la U.R.S.S. havia de topar un -- dia o altre, obria un interrogant tràgic per un esdevenidor -- immediat. Com reaccionaria la U.R.S.S. davant la brutal -- agressió? Com resistiria el sistema soviètic, sistema econòmic, -- cultural, polític, i nacional, la tremenda força d'impacte -- de l'agressor? Una cosa era segura dels pobles soviètics -- per la Unió, pel Partit Comunista Bolxevic, pel Govern i per -- Stalin: en cap cas, fossin quines fossin les circumstàncies -- de guerra d'agressió, la U.R.S.S. no podia ésser vençuda; -- la U.R.S.S. havia de retornar dos cops per cada cop rebut, -- havia d'exterminar els marrans que embrutessin el jardí soviètic, -- havia d'obtenir la victòria. Assegurada la victòria, -- àdhuc en la situació més difícil imaginable, la U.R.S.S. res -- sorgiria més poderosa que mai. Les nacions de la U.R.S.S. -- conservarien la seva llibertat, la seva independència, el -- seu meravellós règim soviètic la seva unitat amb la gran -- família soviètica. Genial en la exposició teòrica, genial en -- la seva aplicació, Stalin forjava la victòria definitiva del -- socialisme, la solució definitiva del problema nacional.

El quart període, ha estat obert en plena guerra pàtria -- contra el hitlerisme, els seus aliats i còmplices. L'Exèrcit -- d'agressió més potent que mai no hagi existit en la història -- provist d'incomptables armes de primera qualitat, recolzat -- per la indústria, les matèries primes, el treball forçat del -- continent europeu i pels muniquesos enquistats en tots els -- engranatges administratius, polítics, socials, econòmics, pe -- riòdistics de les nacions aliades; va atacar, amb nocturni -- tat i alevosia, la Pàtria Socialista. Allò que semblava im -- possible fos una realitat gloriosa. La Unió Soviètica, so -- frint pèrdues doloroses, aguantà a peu ferm el xoc bestial, -- passà a la contraofensiva i retornà dos cops per cop. I ara -- que l'Exèrcit Roig expulsa de la terra soviètica les hordes -- hitlerianes, quan les energies del poble soviètic es concen -- tren en el front i en la producció per al front, quan res -- s'estalvia ni res es subestima per a accelerar el fi victo -- riós de la guerra, es reuneix el Sóviet Suprem i reforma la -- Constitució en els dos aspectes fonamentals que en el procés -- d'aplicació es reservaren sempre al poder central de la Unió -- No es podia oferir al món una prova més contundent de la in -- destructible unitat dels pobles soviètics; ni del valor in -- commensurable i normatiu de la teoria nacional staliniana! -- Les Repúbliques Federades, tindran els seus propis Comissa -- riats de Defensa i Relacions Exteriors, el seu Exèrcit Nacio -- nal, els seus Tractats i els seus representants en els Es---

tats estrangers. En la etapa final d'aquesta guerra sense paral·lel, el Exèrcit Roig serà la suma dels Exèrcits Nacionals, l'organització dels quals ja ha començat. Els Exèrcits Nacionals Soviètics estan arribant a les fronteres de la U.R.S.S. Aviat les traspassaran per a dur la llibertat als pobles sotsjugats, als mateixos pobles agressors, per a arrancar d'Alemanya fins l'arrel del monstre nazi, per exterminar la patuleia de "Quislings" que han arrossegat als seus dissortats pobles a una tan horrible catàstrofe. L'interrogant que existia abans de la agressió feixista, ha estat resolt favorablement. El sistema soviètic, sistema polític, econòmic, cultural i nacional, ha demostrat ésser el més sòlid al vèncer la prova que n'enfonsà tants altres, que cap altre no havia resistit. L'Estat soviètic ha resultat ésser el més potent, el més inexpugnable de la història. En aquestes condicions, l'aplicació íntegra de la teoria nacional -- staliniana, plantejava no una incògnita, ans bé, la certesa absoluta d'un major enfortiment. En aquestes condicions, el dret preeminent de la classe obrera sobre el dret nacional, ja no és un problema, perquè la civilització socialista, la perspectiva no llunyana de la civilització comunista, ha vençut els seus pitjors enemics, ha demostrat ésser invencible. I el triomf del socialisme ha resolt per complet el problema nacional de la U.R.S.S.!

L'abast històric, profund i immediat, de la reforma.

Aquesta exemplar reforma constitucional soviètica, ha estat acollida amb esgarips ensordidors per la ramada de gossos -- cridaners que sabotegen la guerra i pretenen sabotejar la pau. No han volgut veure en la reforma el seu significat -- històric, el seu valor normatiu per la reconstrucció del món després de la tragèdia. Hi han volgut veure, propòsits funestos, maquiavèlics, del camarada Stalin. Pels uns, Stalin es proposa dominar la propera Conferència de la Pau, duent en la butxaca els vots de les 16 Repúbliques Soviètiques. Com si en la Conferència de la Pau els problemes es poguessin resoldre per votacions! Com si la Unió Soviètica que tindrà en el seu haver les gestes inigualables de l'Exèrcit Roig i dels seus treballadors, tingues necessitat de recórrer a ormeigs infantils per a fer valdre el seu dret i prevaldre el dret dels pobles a resoldre per ells mateixos -- la seva vida futura! Per altres, Stalin s'ha disposat a engolir-se un a un, els pobles europeus per soviètitzar Europa primer i el món sencer després. També és cert que acte seguit afirmen, segurament amb la intenció de donar ànim als -- incautes pobles europeus, que això de la sobirania de les Repúbliques Soviètiques es una solemne enganyifa, ja que el -- Partit Comunista ho controla tot i Stalin mana en tot, ect., ect. I si és una enganyifa, per què despervevar-se d'aquesta

manera? Per dissort nostra, ja que la teoria nacional staliniana haurem d'aplicar-la també a Espanya, entre els gossos bordadors no hi podia mancar el Sr. Prieto defensor de Mihailivich i del Govern feixista polonés, el soci del general -- Beigbeder.

L'esverament de tota aquesta llorigada, és, deprés de tot, -- justificada. No pel que diuen sinó pel que callen. Ja que la reforma constitucional soviètica, té un abast històric, -- profundíssim i immediat. Perquè la reforma constitucional -- soviètica, obre un període històric de liquidació imperialista, de ressorgiment i enrobustiment de les nacions populars en el món sencer. Perquè si en el període que fins els imperialismes en lluita podien disputar-se les minories dominants en els pobles pobres o afeblits, en el període obert -- aquesta competència "honorable" esdevindrà impossible, puix que els pobles no es compren ni es venen.

Amb la reforma constitucional soviètica, s'ofereix als pobles una arma eficaç per a destruir un dels factors determinants de les guerres: la opressió nacional, la base històrica sobre la qual operen les castes i classes parassitàries i explotadores per conservar el seu poder i els seus privilegis; l'odi fill del xovinisme injectat com a verí, que separa les nacions, que llança les masses populars unes contra -- altres, en explosions periòdiques, fomentades per les classes dirigents.

En la post-guerra immediata, els pobles tindran davant seu -- en l'aspecte nacional, dos solucions: la imperialista i la sataliniana o socialista. Per quina d'elles es decidiran? La tria no ens sembla difícil. Les dos solucions han estat ja experimentades. La primera al llarg de la història, i -- per a que ningú pugui ignorar-ho ni oblidar-ho, després de -- la primera guerra mundial. La segona a la Unió Soviètica. La primera ha enfonsat els pobles en la desfeta. La segona, ha estat factor essencial de victòria per la Unió Soviètica, per a tots els pobles. La primera disgrega, és a dir, neix d'una unitat arbitrària que acaba en la opressió interior, -- en la mediatització exterior, en la separació sagnant. La -- segona federa, és a dir, uneix perquè neix d'una unitat voluntària d'una igualtat absoluta de drets que fins en la -- germanetat absoluta dels pobles, en la llibertat interior, en un poder invencible contra l'agressió estrangera. Es que el dubte pot ésser encara possible? Val la pena d'aprofundir -- un xic en aquest tema.

En finalitzar la primera guerra mundial, la carta europea va canviar. Els cavallers de la Conferència de la Pau crearen nous estats, modificaren al seu grat altres Estats que ja --

existien. Quin fou el principi determinant d'una transformació político-geogràfica tan fonda? El respecte a les minories nacionals sotmeses durant segles a la més cruel opressió? La necessitat de reconstruir les nacions que al llarg del temps havien estat esquarterades pels antagonismes de les cases reials, per l'apetències de burgesies nacionals rivals, pels mètodes clàssics de la gran finança? La perspectiva d'una Europa reorganitzada sobre bases justes? Aixecar un dels puntals d'un futur continent en pau permanent? No. Els nous Estats postbèl·lics, la nova estructura dels vells Estats, neixien sota el signe imperialista. Els Estats vencedors no tingueren en compte la justícia històrica ni l'esdevenidor de les noves generacions. Tingueren en compte els seus interessos immediats, que a ells -estadistes "genials"- els hi semblaven permanents. Unes contra altres les delegacions (sombrient-se amablement al voltant de la gran taula rodona d'una pau que no fou més que un armistici), pretengueren assegurar-se fronteres estratègiques, matèries primes, camps industrials per abassagadores inversions estrangeres, terreny propici per assegurar i engreixar encara més els privilegis de les seves castes i classes dirigents. I les nacions tradicionalment oprimides sortiren de les seves mans encara més esquarterades. I pobles que havien sofert opressió, esdevingueren per dissort seva, opressors encara que de segona mà i per major glòria i profit dels grups financers internacionals. No reorganitzaren Europa, la balcanitzaren. Tots tingueren a més una preocupació comú: Establir una cadena d'Estats reaccionaris -i per assolir-ho, el procediment de donar carn de pobles a certs nuclis nacionals de tipus feudals hi semblà molt bé -tot el llarg de les fronteres occidentals soviètiques, el famós cordó sanitari de Clemenceau. Esquarteraren la Rússia Blanca, Ucraïna, Moldàvia, Armènia; per engreixar els "panis" polonesos, els carols romanesos, als turcs que estirant el braç toquen Bakú. Esquarteraren la Caràlia per pagar al baró Mannerheim les matances d'obriers finlandesos, per posar damunt Leningrad l'amenaça d'una pistola amartellada, per consolidar en el poder mitjançant la seva complicitat en la injustícia, als finlandesos blancs, feixistes i filofeixistes. Esquarteraren els pobles ruté, eslovac, eslové, croata, búlgar, albanès, montenegri; lliurant-ne bocins a Polònia, a Romania, a Sèrvia, a Hongria, a Grècia, a Turquia, creant amb això un problema altament explosiu, legítimaren amb signatures un crim històric la liquidació del qual havia de costar rius de sang i de llàgrimes. Ja que en definitiva, tota aquesta arquitectura podrida, antihumana, antihistòrica estava condemnada a les runes en un termini no llunyà i no ha servit més que per oferir als bandits conquistadors hitlerians preses fàcils i una poderosa font de recursos humans i materials.

¿I els pobles hauran de permetre que aquests senyors, hereus d'aquells del funest 1919, tornin a posar-los damunt la taula d'operacions per a practicar en els seus cossos endolorits nous experiments substancialment imperialistes? Evidentment, no.

Per l'experiència que els ha fet sagnar a mort, i perquè sortosament, ens trobem en l'etapa superior i la darrera de l'evolució nacional.

Ara les Nacions van a ésser Nacions en la seva plenitud, Nacions germanes, no Nacions jugueta en mans d'imperialismes rivals. Estem ja en el període de la Nació popular, de la Nació en mans del poble, de la Nació dirigida pel poble, i posada al servei del benestar comú i de la fraternitat universal, duent a l'avantguarda la gloriosa Unió Soviètica.

En la evolució històrica de la Nació hi podem observar quatre etapes ben diferenciades: La nació feudal, la nació burgesa i sobirana, la nació burgesa mediatitzada per la finança internacional i la nació popular. En l'etapa feudal, la nació, l'Estat, foren patrimonis feudals, garantitzats per exèrcits mercenaris manats per oficials de casta. Casaments, divorcis morts; lluites reials o de primogènits reials eixamplaven o retallaven els límits dels Estats, de les Nacions. Els elements constitutius de la nació existien, però la nació viva, organitzada, actuant, no. La Nació no fou més que un instrument de poder i de privilegi per la monarquia i els seus recolzaments fonamentals que entraven en el repartiment del botí l'aristocràcia i l'església. En l'etapa de la Nació burgesa i sobirana de la Revolució francesa, totes les energies de la Nació es mobilitzaren per obtenir un sol resultat: consolidar el poder polític de la burgesia, assegurar el seu enriquiment progressiu, lliurar la sang i la vida dels seus fills a la industrialització accelerada, a les primeres aventures imperialistes que havien de proporcionar mercats monopolistes, i mà d'obra esclava. La Nació es va organitzar, i servir la nació va començar a esdevenir un "deure sagrat". Però el patriotisme, fruit de la Revolució francesa, fou monopoli estricte de les classes dirigents, de la burgesia i dels residus aristocràtics, amb la benedicció de l'alt clergat. Tota acció adreçada a resoldre problemes immediats que interessaven al cos nacional, eren titllats d'antipatriòtics i reprimits a sang i foc. La nació existia, però els nacionals no feren més que canviar d'amo. La nació era propietat de la burgesia triomfante. En l'etapa de la nació burgesa mediatitzada per la finança internacional, iniciada en la dècada del 70, la burgesia nacional anà convertint-se de sobirana en vassall. La nació havia de tensar les seves energies per mantenir la pròpia burgesia i els vàmpirs internacionals. La burgesia nacional, mestressa del poder polític, no podia disposar d'ell al seu antull i convivència; d'antuvi és vegé obligada a compartir-lo, i més tard, a l'hora de la gran prova, la lliurà als amos internacionals. De la burgesia mediatitzada n'han nascut els "Quislings". De la burgesia mediatitzada nasqué el paradigma de Chamberlain i els seus escolens socialdemòcrates. La burgesia mediatitzada va construir el monument de Munic i obrí

les portes de les seves pàtries a les hordes mecanitzades -- d'Hitler. La classe dirigent de la nació, hereva dels jacobins, imitant els aristòcrates i les altes jerarquies eclesiàstiques vençudes en la França revolucionària, llançaren la bandera patriòtica que durant més d'una centúria no havia pogut brandar més que en les seves mans. El poble sabé recollir del fang aquesta bandera tacada per la traïció. I els pobles francès, italià, grec, polonés, iugoslau, els pobles hispànics, són els que sota els plecs de les seves estimades banderes i sense regatejar ni vides ni dolor, reconquistent pam a pam les seves pàtries. Per què? Per lliurar-les de nou als que les trepitjaren, als que les vengueren a les -- hosts hitlerianes, als que perseguint finalitats de classe i de casta, no nacionals, provocaren la terrible tragèdia -- que avui pateix la Humanitat? No, i mil vegades no! Històricament, l'etapa de la nació burgesa mediatitzada per la finança internacional ha mort. Sobre les seves runes amarades de sang, sorgeix la nova nació, la nació veritable, la nació popular, la nació propietat del poble. Per primera vegada -- en la història, els pobles nacionals seran mestres dels seus destins.

La línia directriu: nacions reconstruïdes nacions federades.

La línia de la nació popular ha estat fressada per la Unió -- Soviètica. La darrera reforma constitucional, n'enforteix -- al màxim els seus trets. Nacions reconstruïdes, Nacions federades. Aquesta és la línia directriu.

No és la línia que segueix Iugoslàvia? Els imperialistes feren de Sèrbia una nació opressora d'altres nacions. L'andròmina creada el 1919 s'enfonsà estrepitosament per la traïció de les classes dirigents i per la profunda descomposició interior que va crear un Estat multinacional centralitzat per la violència, a la primera empena de les hordes hitlerianes. Aquest Estat es reconstruïx en el camp de batalla. I la -- bandera de Tito, del Parlament i del Govern Iugoslau, és la bandera federal: pobles lliures i federats, nacions reconstruïdes i federades.

No és la mateixa línia que segueixen els polonesos? El Govern feixista polonés resident a Londres, el mateix que no -- volgué defensar Polònia, lluita donostadament per recuperar la vella Polònia imperialista, presó de pobles. Aquests senyors somnien en recuperar els latifundis que s'havien atribuït a l'esquena dels camperols blanc-russos, ucranians, moldovians, lituans, dels mateixos camperols polonesos, somnien en tornar a ésser el tram més ofensiu d'un nou cordó sanitari antisoviètic. No cal dir que no interpreten la voluntat del poble polonés. El Consell Nacional Polonés, resident a Moscu, el Primer Exèrcit Polonés creat per aquest Consell en

la línia de batalla contra el hitlerisme, i els guerrillers polonesos que tan heroicament combaten en l'interior de la seva Pàtria, és a dir, la única i veritable Polònia, lluiten i moren per una Polònia lliure o, el que ve a ésser el mateix, per una Polònia amiga fraternal de Lituània, Rússia Blanca, Ucraïna, Moldàvia nacions reconstruïdes amb la seva adhesió i el seu recolzament. En la seva bandera hi tenen escrit el principi nacional de Marx: "no pot ésser lliure el poble que n'oprimeix un altre". I els polonesos saben, per una amarga experiència, com és cert.

Es la línia que seguiran per difícils i múltiples que siguin els daltabaixos que es produeixin en el curs d'aquest procés històric, tots els Estats compostos per diverses nacions per grups ètnics no nacionals, tots els Estats que dirigits per castes i classes parasitàries, han imposat el domini imperialista d'un núcli central. Es la línia que seguirà Espanya, la línia del seu apogeu, la línia trencada per les monarquies estrangeres austriaca i borbònica les quals esmicolaren les nacionalitats catalana, basca i gallega a la mesura dels seus interessos familiars i de la seva barbàrie. I les nacions reconstruïdes és federaran voluntàriament amb les nacions més afins per raons històriques, econòmiques, culturals, geogràfiques, crearen Estats multinacionals i fraternals de pobles lliures i iguals, poderosos per l'expansió sense entrebancs dels seus valors materials i espirituals. La solució staliniana, la solució socialista del problema nacional, la línia directriu forjada pel Soviet Suprem de la U.R.S.S., no balcanitzaran Europa. L'alliberaran, la federaran, continuant el meravellós camí de la U.R.S.S.

A la U.R.S.S., des de les grans Repúbliques Federades constitutives de la U.R.S.S. fins al més insignificant grup ètnic la teoria nacional staliniana és aplicada amb amor conseqüent. Cada grup nacional o ètnic es desenvolupa a la U.R.S.S. amb plena autonomia i potència. La immensa República Socialista Federativa Soviètica de Rússia inclou, els territoris russos a part, 16 Repúbliques autònomes i 6 regions autònomes poblades per nuclis que tenen característiques nacionals, però que no reuneixen tots els elements constitutius d'una nacionalitat. La República Socialista Soviètica d'Azerbaidzhan està formada per una República i una Regió autònoma. La República Socialista Soviètica de Geòrgia la constitueixen dos Repúbliques i una Regió autònoma. A la República Socialista Soviètica d'Uzbekia, hi ha una República autònoma. Una República autònoma forma part també de la República de Tadjikia. Ni un sol grup nacional o ètnic sent sobre seu el pes opressor d'una altre. Contràriament, els grups nacionals o ètnics més endarrerits reben el suport i l'encoratjament dels seus germans més avançats els

quals apliquen el principi stalinista; les Repúbliques Socialistes Soviètiques, són IGUALS EN DRETS, no en deures. L'experiència soviètica, l'aplicació conseqüent i progressiva de la línia nacional staliniana que ha contribuït essencialment a fer de la Unió Soviètica l'Estat més poderós del món, obre la nova etapa històrica de la Nació popular, de la Nació federada.

Aquest és, encara que molt esquematitzat, el profund significat històric de la reforma constitucional soviètica:

UNA ACCIO INDIGNA (1)

Article de Joan Comorera, "Catalunya", juny 8 del 1944, Mèxic.

A Nova York surt de tant en tant un periòdic redactat en anglès i català amb el títol de "Free Catalonia", Butlletí d'Informació Catalana. El periòdic és de fet, portantveu d'una anomenada "Delegació a Nova York", d'un fantasmagòric "Consell Nacional de Catalunya", el mateix que vàrem colgar suara fer gaire soroll, el qual sembla que han ressuscitat i del qual sembla que en Pi i Sunyer és el President nat. Aquests Conselles que es fan i es desfan a gust i paler del seu "manager" no ens capfiquen pas gaire, ni nosaltres ni el poble de Catalunya. Per tant, l'hauríem deixat tranquil, en la penombra de la clandestinitat que l'envolta, de no haver llegit en el número 11 de "Free Catalonia", corresponent al mes de desembre del 1943, un document sado llat d'infàmia i de traïció al nostre poble i al conjunt dels pobles hispànics: un document que molt bé podia sortir signat per Franco i la seva Falange de pistolers.

No coneixem íntegrament el document, car "Free Catalonia" només en publica uns fragments. Però aquests són prou sucosos i reveladors. Defincixen una política que als que han estat els seus redactors els identifiquen, veritablement, amb els pitjors enemics del nostre poble. Tampoc la monstruositat dels fragments reproduïts per "Free Catalonia" no ens hauria obligat a fer-ne una qüestió pública si no fos que el document ha estat tramès a les Nacions Unides i, molt particularment, a les cancelleries de Londres i Washington. Estem, doncs, obligats a opinar i voler esclarir la posició que el document expressa.

Què diu, quins problemes planteja el document, el qual alguns catalans d'aquí hauran conegut abans que nosaltres, callant-s'ho, espantats pel seu contingut infame. Anem a reproduir els paràgrafs més característics, subratllant-los, i amb fidelitat acurada que podran comprovar els que tinguin a mà o demanin el número 11 de "Free Catalonia", 239 West 14 th Street of New York.

(1) En la preparació de la recopilació documental del PSUC, 1939-1945, porta el títol de "Els homes cridats".

Es demana l'ocupació militar d'Espanya.

L'anomenada Delegació del fantasmagòric Consell Nacional demana l'ocupació militar d'Espanya per les Nacions Unides, o sigui, pels exèrcits anglo-americans. Els exèrcits aliats haurien d'imposar, primer, l'estructura "plurinacional" a l'Estat espanyol. Ha d'ésser així,

"perquè, n'estem convençuts, és l'únic camí a fer front a la complexitat del problema espanyol i perquè sabem que qualsevol esforç vers la reorganització política fonamentat damunt altres condicions o termes ens portaria al fracàs"

i "perquè" només així

"garantiríem l'ordre en aquests territoris".

Els aspirants a Quislings de la "Delegació" no s'han preguntat com rebríem els pobles hispànics uns exèrcits d'ocupació la preocupació essencial dels quals seria "mantenir l'ordre". Mentre poguessin ésser els quislings de torn, no els esfereeix la perspectiva d'una guerra civil que esclatés en el si de cada poble hispànic i dels uns contra els altres -doblada d'una guerra sagrada d'indpendència. Estan d'esquena al poble català i s'han cregut que la seva ànima està podrida com la d'ells. La petició d'intervenció militar cau per si mateixa, de tan pocasolta i criminal com és.

Casualment, però, escrivim en el moment en què Mr. Churchill ha parlat d'Espanya a la Cambra dels Comuns. El discurs de Mr. Churchill, mentider i cínic en alguns dels seus aspectes -car no ha estat la diplomàcia britànica la que establí els plans bèl·lics de Hitler i Franco, sinó Stalingrad, ni ha estat el muniquès, encara que jueu, Mr. Hoare, el que impedí la tramesa del famós milió de soldats espanyols promesos per Franco a Hitler, sinó la lluita aferrissada, heroica, dels pobles hispànics-, conté una afirmació categòrica, ratificació definitiva de la nostra perseverant i increbutable línia política:

"els problemes interiors d'Espanya han d'ésser resolts pels espanyols mateixos".

A desgrat de les peticions "patriòtiques" dels catalans descastats de l'anomenada "Delegació", no hi haurà, doncs, intervenció militar a Espanya. Continuem, però, amb el document.

Cal, en primer terme, és clar, "eliminar el règim de Franco".

Això és possible només, o bé "per la força militar" de les Nacions Unides o "per la pressió política" de les Nacions Unides: els pobles hispànics no tenen veu ni vot en llur -plet històric! Assolit això, les Nacions Unides" sosten--dran les mesures establertes pels homes cridats als llocs d'autoritat". En l'elecció d'aquests "homes cridats", el poble català no intervindria per res, i només se li reco--neix el dret de callar i obeir, car "al poble de Catalunya se li farà saber oficialment que les Nacions Unides recol--zaran les mesures" que els providencials "homes cridats" proposarien "per mantenir l'ordre públic". Els famosos -- "homes cridats" a "establir l'ordre a Catalunya han d'és--ser necessàriament líders catalans", perquè "només ells" -podrien "actuar amb rapidesa i eficiència"! Si plagués a les Nacions Unides, el Consell Nacional "donaria una llis--ta dels líders catalans adients per integrar aquest Govern provisional" de quislings. Si això no plagués a les Na--cions Unides, prometen obediència als quislings que esco--llissin. Ja tenim un Govern provisional quislinguista la missió sagrada del qual és la de fer llaurar dret tots els catalans.

Els "homes cridats", però, senten una vaga inquietud quant a l'acollença que els catalans els farien. I per a tran--quil·litzar-se proposen: "els delegats de l'Angot -l'admin--istració militar aliada que tan bé coneixem a Nordàfrica i a Itàlia i la qual, per ésser massa coneguda, dona ja -- les darreres badallades-, "recolzaran i sosten--dran les au--toritats catalanes". Ja trepitjant terra ferma, els "ho--mes cridats" seran responsables davant les Nacions Unides del "manteniment de l'ordre" i "treballaran en completa -- cooperació" -llegeixi's submissió-, amb l'Angot. Ja tenim un Govern provisional d'ordre i pau, pau i sempre pau, coh--solidat pel recolzament i sosteniment -llegiu baionetes -- aliades contra un poble posat per segona vegada de cara a la paret, de l'Angot.

Estatut i democràcia condicionada a l'ordre.

Un Govern que s'estimi necessita una Constitució, encara - que sigui damunt de les baionetes estrangeres. I homes de sony, a la fi, els "homes cridats" declaren que les "bases" seran "les de la Carta Constitucional de Catalunya conegu--da amb el nom d'"Estatut interior de Catalunya" votat pel Parlament Català"! Com veieu, senyor Pi i Sunyer, ja es--ten de tornada, com el ruc de la sinia, d'allò, que havien donat per mort i enterrat. No encobreix la mesquinesa del fet, el no dir que l'"Estatut Interior" és fill de l'"Estatut Exterior" i que ambdós són nascuts de la "Constitució" de la República espanyola. Quina barreja d'hipocresia i -

de cinisme! Alel.luia, però: ja tenim un Govern provisional integrat per "homes cridats", sostingut per baionetes estrangeres, imposat al poble -el qual no seria consultat, sinó senzillament "notificat"- sotmès a la crema de la democràcia mundial: l'Amgot. I arribem a la declaració "ministerial" de consuetud. Heu's ací com és:

"El Govern Provisional català, plenament sostingut -- per les Nacions Unides -mai pel poble català!- s'estableix amb el propòsit de restaurar l'ordre i la pau.. Tots els partits polítics i socials i les tendències són declarades legals i amb llibertat de desenvolupament, però les seves aspiracions particulars i programes estaran momentàniament subjectes a aquelles mesures que exigeixi la preservació de l'ordre".

Quin però monumental, senyors del Consell! Es amb "peròs" d'aquesta mena que Catalunya ha sofert sempre l'opressió nacional i social. Contra aquests "peròs" és com Catalunya, agermanada amb els altres pobles hispànics, s'aixecà el 1931, el 1934, el 1936; que féu la gloriosa guerra per la independència d'Espanya i per la seva llibertat; que -- lluita amb heroisme exemplar contra el règim terrorista -- franquista... i contra tots aquells mal catalans que des de fora pretenen imposar-li un altre règim terrorista i -- contrarevolucionari.

Corts de justícia contra els patriotes del 19 de juliol.

La "declaració ministerial" dels "homes cridats" es complementa amb "una proclama addicional" que diria:

"El Govern Provisional Català procedirà immediatament a establir Corts de justícia per examinar i tractar -- tots els casos d'atemptats i greuges des de la data -- en la qual esclatà la guerra civil espanyola en juliol del 1936, incloent la post-guerra fins la present data, afectant els casos d'atemptats a la propietat i -- els greuges personals. Declarem que els que es feren la justícia pel seu compte i siguin responsables d'actes de venjança seran severament castigats, i si s'escau, amb la pena de mort".

Copen ben bé els catalans la monstruositat d'aquesta "proclama nacional"?

Per als catalans mal nascuts que han redactat el document titulat:

"L'establiment de l'ordre a Espanya. Els catalans proposen

un pla a les Nacions Unides", els patriotes que defensaren la República i les llibertats de Catalunya del 1936 al 1939, són posats sota mateix nivell que els pistolers falangistes i els catalans traïdors, que han terroritzat, aruïnats, flagel·lat amb sàdic paroxisme el nostre país i el conjunt dels pobles hispànics, que els mercenaris assassins i lladres de Hitler a Espanya! Per a tots ells, corts de justícia i, en primer terme, contra els patriotes! Cal caçar com a feres els catalans patriotes que s'hagin pogut alliberar de les pistoles falangistes, del règim terrorista del Quisling hitlerià Franci! Atemptats contra la propietat, greuges personals comesos del 1936 al 1939? Aleshores Carles Pi i Sunyer es pot preparar, ell mateix, a ésser afusellat, car ha estat dels Governos que "atemptaren a les propietats", amb els decrets industrials, urbans i agraris, que cometeren "greuges personals" perseguint, emprisant, ajusticiant els feixistes, els espies i provocadors! I no parlem del President Companys, perquè els falangistes, avantçant-se als "amics" de l'anomenada Delegació a Nova York, l'assassinaren ja el 1940 per "rojo-separatista", per haver "atemptat a la propietat" i comès "greuges personals" contra els enemics de Catalunya i d'una Espanya independent i democràtica!

Això és el que han proposat un grup de catalans mal nascuts que s'anomenen ells mateixos "Delegació a Nova York del Consell Nacional de Catalunya". No volem entrar pas en més comentaris, perquè és massa evident que els seus signants són uns vulgars provocadors, agents conscients uns, inconscients altres, de Franco i la seva Falange de pistolers. Hi ha, però, dues qüestions que cal esclarir sense subterfugis.

Quins són els responsables d'aquest document.

L'anomenada "Delegació" afirma que ha procedit "d'acord amb els poders que totes les entitats catalanes d'Amèrica li atorgaren". Tingueren esment d'aquesta monstruositat les "entitats catalanes d'Amèrica"? Creiem sincerament que no. Sabem bé que a les Comunitats intriguen una tropa d'aventurers, les desferres de l'exili. Però a les Comunitats militen bon nombre de catalans honrats, de catalans patriotes que veuen en elles, al nostre entendre erradament i els fets ens donen la raó-, un instrument útil a Catalunya. I estem convençuts que aquests catalans honrats i patriotes mai no s'haurien fet còmplices, mai no haurien acceptat una traïció tan monstruosa. Sabem que en els vells catalans, el sentimentalisme tradicional i, en gran mesura, el desconeixement de les realitats vives de Catalunya, troben ressò de vegades formulacions nacionalistes cridaneres,

però buides de contingut i de perspectiva històrica. Estem convençuts, també, que en cap d'aquests centres, que - cap català honrat i patriota de la vella i nova emigració que s'hi aixopluguen, hauria admès ni s'hauria complicat - en un crim de lesa pàtria. Però l'anomenada "Delegació" - recolza en els "poders" que Comunitats i Centres "li atorga ren", per cobrir-se i donar-se una autoritat i representació que no té. I això planteja clarament i indefugible un problema polític. Considerem que les Comunitats i els Centres catalans tenen el sagrat deure patriòtic de desautoritzar públicament els provocadors que formen l'anomenada "Delegació".

L'anomenada "Delegació" s'atribueix la representació del - Consell Nacional presidit pel senyor Carles Pi i Sunyer. Malgrat això no volem creure que el document i la seva tra - mesa a Londres i Washington s'hagin fet amb el seu previ - coneixement i consentiment. Volem creure que Pi i Sunyer ha estat sorprès en la seva bona fe, que els seus "delegats" a Nova York han comès un abús de confiança, del qual, en - part, ell mateix en té la culpa per haver volgut imposar - una política personal i aventurera d'esquena al país i con - tra els interessos permanents i fonamentals de Catalunya. Però la publicació de l'infame document planteja una qües - tió política categòrica. Considerem que Pi i Sunyer té -- l'inajornable deure patriòtic de desautoritzar públicament el document traïdor i la conducta provocadora dels seus -- "delegats" a Nova York.

El senyor Carles Pi i Sunyer, els seus "delegats" i els -- que hagin pogut recolzar l'esmentat document no havien -- d'ignorar una cosa: estem en el període crucial de la -- lluita del poble català, dels pobles hispànics, contra el règim terrorista franquista. El nostre poble, els pobles - hispànics, triomfarán i pels llaços de la sang vessada en comú, dels sacrificis fets en comú, dels sofriments i vexa - cions soferts en comú, sabran, amb la victòria inevitable, agermanadament, crear una Espanya nova, una Federació vo - luntària de pobles lliures i iguals en drets. El nostre - poble, els pobles hispànics foragitaran els invasors natis i no admetran invasors d'altres terres. L'ur vida els per - tany i ells, únicament ells, resoldran llur esdevenidor. Els aventurers, els traïdors, els contrarrevolucionaris amb careta nacionalista o sense que pretenguin destorbar llur marxa endavant seran esclafats, seran marcats a foc amb -- l'estigma infamant de traïdors! Que ningú no vulgui, ni - de prop ni de lluny, per acció o per omissió, que el nos - tre poble els confongui amb els grups aventurers i traï - dors, els quals seran llançats per sempre més fora de la - comunitat catalana.

Mèxic 6 de juny del 1944.

LA NACIO EN LA NOVA ETAPA HISTORICA

Joan Comorera, Secretari General del Partit Socialista Unificat de Catalunya. Mèxic 15 de juny del 1944.

Pròleg a l'edició de França.

El 1943 i 1944 es produí als Estats Units un corrent d'opportunisme dintre el Partit Comunista que ha constituït una de les pàgines més lamentables de la història del moviment revolucionari obrer. El portantveu d'aquella vergonyosa capitulació fou Earl Browder, el qual, en bé de la "Unió sagrada americana", imposà la dissolució del Partit Comunista i així ho explicava a Nova York el 20 de maig del 1944, davant la Convenció Nacional de l'Associació Política Comunista, amb aquestes paraules:

"Hem dissolt el Partit Comunista i estem formant una nova organització mitjançant la qual esperem influir en la causa comuna de la majoria del poble americà. Participarem a la lluita política com independents, mitjançant les organitzacions de partit establertes pels nostres associats progressius i sense lliurar-nos a cap denominació de partit. Jutjarem els problemes i els homes per llurs propis mèrits".

Les seves paraules finals foren:

"Estem sòlidament situats al costat del programa de Teheran, programa americà per a la guerra i per a la pau".

Conceptes refermats en el capítol XVII del seu llibre "Teheran" en el qual es llegeix:

"Si podem estudiar sense por a la realitat, reviscolant en termes moderns la gran tradició de Jefferson, Paine i Lincoln Amèrica podrà enfrontar-se amb el món i adoptar, d'acord amb Teheran, un paper dirigent".

I Browder, que escrivia aquesta enormitat d'afirmar que el dirigent de la post-guerra no seria el país del Socialisme, sinó el país imperialista dels monopolis, és lògic que arribés a aquesta conclusió feta en l'esmentada Convenció de Nova York i que era tot una anticipació del "Pla Marshall".

"He calculat que necessitarem un mercat exterior d'uns 40000 milions de dòlars l'any per damunt del que es podrà aconseguir a base de les transaccions normals, a l'objecte de garantir d'una manera seriosa el ple treball de la nostra economia".

Fou l'època que als Estats Units sovintejaren els banquets que reunien en una mateixa taula banquers "liberals" i obrers

"entenimentats" i en els quals Browder feia un paper a to - amb les seves "teories".

Aquestes "teories" i "berenades fraternals" foren també populitzades entre els militants comunistes de diversos paï-- sos d'Amèrica Llatina. I aquest hibridisme de la més mala llei contagià certs elements de Mèxic i residents en aque-- lla República i així hem pogut traduir els mots de Browder de les propies pàgines dels números 7 i 10 de "Nuestra Ban-- dera" de l'any 1944, textos donats com a materials d'estudi a la base del Partit.

Davant la confusió que Browder provocà, el nostre secretari general, company Joan Comorera, i a petició dels militants del P.S.U. de C., va escriure aquells dies tres conferències sobre el títol general "La Nació en la nova etapa històrica" en les quals es demostrava que els principis de Lenin són -- més justos que mai, veritable esmicolament dels "arguments" d'un oportunisme repugnant i demencial alhora, textos que -- tenen, entre altres mèrits, el valor d'haver desenvolupat -- llavors la línia dels dos camps en lluita en l'àrea de la -- política internacional i d'haver propagat el principi de la -- democràcia popular, just aleshores i just ara que uns altres -- degenerats polítics neguen a Joan Comorera clarividència i -- conseqüència revolucionària i que fins avui havien sostret -- aquests estudis al coneixement de la base del Partit a Fran-- ça i a la Catalunya presonera encara del feixisme.

I com que en la tasca de recuperar el Partit el treball teò-- ric cal que vagi de la mà del treball pràctic, ací tens, mi-- litant del P.S.U. de C., el primer material de la serie d'es-- tudis que projectem editar periòdicament.

El Comitè d'Edicions

La nació en la nova etapa històrica

companyes, companys:

Sovint hem dit que som actors i testimonis d'un canvi de -- civilització. Hem afirmat, també, que res no podriem com-- prendre del que succeeix en el món, si això no fos cert, -- que mai no podran copsar la complexitat i la profunditat de -- la guerra mundial contra el nazi-feixisme-falangisme i la -- reacció internacional, els orbs per egoisme o per comoditat -- mental que no ho acceptin.

El procés històric ha estat llarg. La darrera etapa, de la -- qual som actors i testimonis extremadament sagnant. Clara -- és ja la perspectiva, per bé que plena encara de ferments -- que poden ensangonar-la tràgicament, del seu fi victoriós,

del salt qualitatiu que crearà una nova, més humana, més progressiva civilització.

En el període de consolidació i expansió del règim capitalista, de la nació burgesa i sobirana, Marx i Engels varen proclamar als quatre vents: "els obrers no tenen pàtria", La burgesia, mitjantçant la violència revolucionària, s'emparà del Poder Polític, bastí un Estat capitalista: un instrument per a exercir, sense sentimentalisme ni fre moral, un domini absolut damunt la classe obrera, el conjunt del cos nacional. La burgesia dominant monopolitzà el patriotisme i dictà i imposà les "lleis" "patriòtiques", la filosofia i les normes "morals" de servitud nacional, muntà l'aparell de coacció i de repressió contra la massa nacional -l'Estat omnipotent i omnipresent. Totes les energies nacionals s'esguitaven per tal de consolidar el Poder polític de la burgesia, l'augment progressiu de la seva riquesa, l'explotació a fons del mercat nacional, l'expansió econòmica a terres forasteres, en terres de conquesta en el camp colonial, de competència recolzada per la misèria nacional en les nacions pertanyents a la "civilització occidental". La burgesia xuclava la sang de la nació en els camps de batalla, expropiava la riquesa i la sobirania de la nació en el terreny econòmic i polític, emmetzinava l'ànima de la nació des de l'ensenyament primari a l'alta cultura. El proletariat era un cos estrany en la nació: no tenia pàtria, car la pàtria era propietat dels seus explotadors.

En el període de caducitat del règim capitalista, de l'imperialisme, del capital monopolista, de la nació burgesa mediatitzada per la finança internacional, la Internacional Comunista afirmà en el manifest del primer de maig del 1941: "La classe obrera és la columna vertebral de la nació". Heus ací la síntesi magistral, dinàmica, del principi explanat per Marx i Engels en el "Manifest Comunista": "Els obrers no tenen pàtria: Hom no els pot prendre allò que no tenen. Tan mateix, com que el proletariat de cada país ha de conquistar en primer lloc, el Poder Polític, dressar-se com la classe nacionalment dirigent, esdevenir ell mateix la nació, degut a això és encara nacional". El principi nacional marxista presuposa aquest altre: "La burgesia es l'anti-pàtria". Car si els interessos permanents del proletariat havien de confondre's amb els de la nació, els de la burgesia havien d'esdevenir necessàriament antinacionals. El capital monopolista interior, el capital monopolista internacional consideren la pàtria, la nació, com paper de Borsa, i se'n valen quan est`al servei de llurs especulacions, maniobres i convenis, en renequen quan l'evolució del cos nacional les obstaculitza o posa en perill. La nació s'ha desenvolupat paral·lelament a la progressiva maduresa de classes del proletariat, a la progressiva concepció "social" de la nació. La posició -

extranacional i antinacional de la burgesia s'ha anat desenvolupant segons el ritme de la seva transformació en capitalisme monopolista. En passar de la lliure competència al monopoli, la burgesia cavà els fonaments del cosmopolitisme la naturalesa ineluctable del qual havia de posar en mans de les nacions, llur independència i, sobirania, la riquesa i la vida de la humanitat sencera. Els monopolistes, per si i per llurs insolubles contradiccions, han trasbalsat la vida interior de cada nació, gran o petita, moltes vegades sense que els nacionals en tinguessin esment i altres contra llur voluntat manifestada, àdhuc, en el camp de batalla: han llençat unes nacions contra les altres, han corromput les capes superiors tradicionalment governats, han transformat els òrgans democràtics en fires de xerraires i d'agents a sou contra la nació, i quan el "cretinisme parlamentari" els ha semblat insuficient o perillós han posat en moviment el nazi-feixisme-falangisme.

La fraseologia tradicional ha caducat. El contingut de les paraules ha canviat. Els punts de referència, socials i polítics, patriòtics i culturals, econòmics i religiosos, nacionals i internacionals, que abans servien per a mesurar l'estat d'opinió i de conducta, per a establir diferències de dretans o esquerrans, reaccionaris o liberals, conservadors o progressius, no són ja els mateixos. El llenguatge antic i la conducta actual ja no s'adiuen. S'han produït canvis transcendents.

Aquests canvis són deguts, fonamentalment, a dos factors: un causal, la consolidació definitiva de la Revolució Socialista a la Unió de Repúbliques Socialistes Soviètiques, i consegüent l'altre: la transició nacional de la burgesia, del capitalisme monopolista. La conjugació d'aquests dos factors, el primer determinant, el segon determinat, ha provocat la inversió de valors històrics. El proletariat que no tenia pàtria, ha esdevingut la columna vertebral de la nació. La burgesia, que monopolitzava la pàtria, s'ha transformat en una oligarquia sense pàtria, cosmopolita, antinacional. No ha provocat, però, una inversió mecànica. Per tant, l'acabament del procés històric ja iniciat no es tornarà al punt de partida, on una mena de repetició mecànica d'un procés a l'inversa substantivament semblant. No, companys, la història no es desenvolupa concèntricament, els fenòmens històrics no es produeixen per a retornar a llur origen. La història no és una repetició de fenòmens. La història és una ascensió constant. Les etapes superades no tornen ja, moren per a sempre més. A la fi d'un període de canvi, la humanitat s'estabilitza en una etapa superior en la qual segueix ballant i lluitant per ascendir a una altra de major progrés. És evident, doncs, que la nació burgesa

mediatitzada per la finança internacional, la humanitat no tornarà a la nació burgesa i sobirana. A la fi d'aquest procés, la humanitat s'estabilitzarà en una etapa superior: en l'etapa de la nació socialista en la Unió Soviètica i altres països, on l'etapa transitòria de la nació popular, de la democràcia popular, en altres països i continents avançats.

Es clar que la guerra mundial desfermada pel nazi-feixisme--falangisme -el règim terrorista pel capital monopolista, per la reacció internacional- assenyala la culminació del procés que tantes vegades hem qualificat de "canvi de civilització" D'ací la seva complexitat, la seva perllongació indeguda. No és una repetició de la primera guerra mundial. Com la post-guerra que aviat veurem, no serà una repetició de l'altra --post-guerra. Contràriament al que succeí en la primera guerra mundial, ara les Nacions Unides aixafaran militarment el nazi-feixisme. Contràriament a allò que esdevingué en el --curs de la post-guerra anterior, en la qual ara s'iniciarà --amb la victòria militar serà donada i guanyada la batalla de cisiva contra el capital monopolista i el seu instrument en el moviment obrer: el reformisme, l'oportunisme dels residus de la contrarrevolucionària socialdemocràcia, de l'anarquisme reaccionari, dels buròcrates sindicals, i dels sectors --obrers "aristocratitzats" i pagats amb les engrunes de l'imperialisme.

Com podriem, de no ésser així, sostenir que la unitat nacional indispensable avui per accelerar la victòria de les Nacions Unides, per anihilar el règim terrorista de Franco i Falange, ha de continuar després de la victòria, per tal ---d'assegurar la reconstrucció democràtica del nostre país? --

Es més: declarem que nosaltres, marxistes, volem vehementment que sigui democràtica.

En el país i a l'exili cridem amb perseverança -que sovint -no és ben compresa pels especuladors polítics, pels reaccionaris camuflats o pels atacats pel mal de la por-, a totes -les forces, a tots els homes que han vingut i poden tenir --una responsabilitat dirigent a casa nostra a la reflexió i a l'acció, al combat implacable d'avui contra el traïdor Franco i la seva Falange de pistolers, a l'entesa cordial de demà que ens permetrà reconstruir democràticament Catalunya. Anem, encara, més lluny. Sostenim que el nostre poble ja ha sofert prou amb la guerra i sota el terrorisme monstruos de Franco i Falange, que el nostre poble, sense ésser sotmés a altres proves de sang i foc pot i ha de concentrar les seves energies en la tasca gegantina de la reconstrucció democràtica en un pla superior de problemes i de solucions. Però, --companys, trepitgem terreny just en plantejar aquesta línia política? No ens deixen endur per reaccions sentimentals? No avancem pel camí d'un revisionisme absurd dels nostres principis bàsics marxistes-leninistes-stalinistes? ¿O no fem al

tra cosa que aplicar la teoria a la realitat concreta que vi-
vim, a la perspectiva immediata que els fets d'avui ens pre-
senten amb claredat més que suficient?

El marxisme, companys, no és un dogma: és una guia per l'ac-
ció. La concepció filosòfica del materialisme dialèctic és
l'arrel de l'acció. Actuem, aplicant a l'estudi de la vida
social i els seus fenòmens, a la seva història, els princi-
pis del materialisme dialèctic. Som materialistes històrics
i l'anàlisi sistemàtica de les contradiccions internes del -
moviment constant de les forces contràries, dels canvis pro-
funds en la correlació de forces, de l'avenç incontenible de
les forces caduques vers la mort i les forces noves vers la
vida, de l'experiència històrica que ens ensenya les lleis i
la naturalesa dels canvis quantitativs, i qualitativs, lleis
i naturalesa que corresponen plenament a la nostra època: és
el nord que ens orienta. La teoria marxista-leninista-stali-
nista aplicada dinàmicament, no estàtica, a la vida complexa
que ens envolta, molt més complexa com més ens acostem a les
grans decisions històriques, és la tàctica, és l'acció. O -
com ens diu Stalin:

"L'enllaç entre la ciència i l'actuació pràctica, entre la -
teoria i la pràctica, la seva unitat, han d'ésser l'estrella
polar que guiï el Partit del proletariat"

Tenim davant nostre un conjunt de problemes transcendents.
Cal que fem un esforç per aclarir-los, per a comprendre'ls i
fer-los comprendre. Aquest és l'esforç que m'ha demanat la
Delegació a Mèxic del Partit Socialista Unificat de Catalu-
nya. Fem-lo, companys!

Abans, permeteu-me, però, que us digui que en endinsar-nos -
en l'anàlisi de tan transcendents problemes, amb el propò-
sit clar d'extreure'n conseqüències pràctiques, per a no --
equivocar-nos tenim ben presents els lluminosos consells de
Stalin: "mirar sempre endavant i mai cap enrera, ésser revo-
lucionari i no reformista, mantenir una política proletària
de classe intransigent, no una política reformista d'avinen-
ca d'interessos del proletariat i la burgesia, una política
oportunistà "d'evolució pacífica" del capitalisme al socialis-
mo".

Anem-hi, doncs!

La Sobirania Nacional i el capitalisme monopolista són incom-
patibles.

Lenin, en el Pròleg a les edicions franceses i alemanya de -
"L'Imperialisme, fase superior del capitalisme", ens diu:

"El capitalisme s'ha transformat en un sistema universal -- d'opressió colonial, d'escanyament financer de la immensa -- majoria de la població del planeta per un "grecat" de països "avançats".

Això fou escrit a l'any 1916, a la meitat de la primera guerra mundial. Lenin subratllaria, avui, aquesta definició -- amb més força que mai, en l'etapa darrera de la segona guerra mundial. Car la definició leninista ha estat confirmada absolutament per l'experiència de la post-guerra, pels antecedents de l'actual guerra, per la línia general de la post guerra que aviat tindrem, línia general gens difícil d'albirar ara.

Acabada la primera guerra mundial, el capitalisme, transformat en un sistema d'opressió colonial i d'escanyament financer del mon, accelerà el ritme d'una acció que ni la mateixa guerra no aturà. Amb tanteigs i certa confusió, un xic a les palpentes, en el període d'inestabilitat. Amb la seva rudesia implacable, amb la seva característica crueltat, on el període d'estabilització capitalista iniciat als voltants del 1925. La distribució i la correlació de forces -- capitalistes havien canviat, en virtut de la derrota d'Alemanya i d'Austria-Hongria. Hi hagueren desplaçaments, enfocaments, sorgiren nous grups monopolistes. Les característiques del repartiment físic i econòmic de la terra, entre els monopolistes no foren les mateixes i les variants -- han determinat nous focus de conflictes, de misèria, un acompliment encara més ràpid de la llei leninista relativa al desenvolupament desigual del capitalisme, a la progressiva descomposició i parasitisme del règim capitalista. Els canvis agreujaren la lluita despiatada dels grups monopolistes pels mercats mundials, per les esferes d'influència, elevaren al màxim l'opressió colonial i l'escanyament financer -- de tots els pobles. Arribà a conclusió definitiva el procés iniciat amb el pas del capitalisme de lliure competència al capitalisme monopolista, és a dir, del capitalisme -- nacionalista al capitalisme imperialista, car el capital monopolista és l'essència de l'imperialisme : la mediatització de les nacions grans i petites, la pèrdua de la sobirania nacional.

Sota el sistema d'opressió colonial i d'escanyament financer, les nacions, soles o mal acompanyades en la Societat -- de Nacions, continuaren essent el que foren formalment no -- substantivament. Conservaren el territori i el color predilecte en els mapes oficials, però, perderen la sobirania. En les accions de règim democràtic formal, els pobles seguien discutint, votant Parlaments i els Parlaments elegint i enderrocant Governos, xerrant i fent lleis i més lleis, però els Poders legislatiu i executiu, i no diguem el judicial --

-la sagrada trilogia-, estaven per damunt i contra la voluntat popular, a les ordres dels agents interiors de la finança internacional: els pobles votaven, però el capital monopolista interior, lligat de mil maneres a un altre grup del capital monopolista internacional, manava. En les nacions sotmeses al terrorisme nazi-feixista-falangista, l'Estat -- fou i és un aparell monstruós en mans dels monopolistes, un instrument de repressió interior i de coacció internacional de domini absolut damunt les masses nacionals orfes de qual sevol forma de democràcia aparent, d'explotació terrorista d'altres nacions: l'espasa enfonçada en els mercats mundials en les esferes l'influència, abans d'esclatar una guerra -- oficial. En un i altre cas, la voluntat popular, font de -- sobirania, la voluntat nacional, adormida per l'enganyifa -- d'una democràcia formal o ofegada en sang per la repressió, no reeixí en la lluita contra els poders extranacionals, an tinacionals.

Una esperança de recobrament de la sobirania nacional per -- les masses populars existí immediatament després de l'armis tici. El règim capitalista, aleshores, estava en crisi. Ha via perdut ja enormes àrees d'explotació colonial i d'inver sionisme monopolista. Estava en perill de perdre més mer-- cats europeus d'enorm volum. L'Estat, el seu instrument de dominació per la coacció i la repressió, en equilibri ines table, no es sentia prou fort damunt i contra el poble per exercir, sense defallences i, com és en ell costum, sense -- sentimentalismes, la seva funció. Els pobles, alligonats -- per la cruel experiència de la guerra, exaltats pel triomf de la Revolució Socialista d'Octubre, intentaren prendre el Poder polític, esdevenir els dirigents i constructors de la seva nació, per tal d'esgotar, en uns casos, la revolució -- democràtica burgesa, d'anar més enllà en altres, seguint -- les glorioses petjades de la Unió de Repúbliques Socialis-- tes Soviètiques. Perderen els pobles aquelles grans bata-- lles i el capitalisme, sistema d'opressió colonial i d'esca nyament financer, s'imposà a ells, els prengué fins i tot -- les més elementals expressions de sobirania, s'estabilitzà. Un conjunt complex de factors determinaren la derrota momen tània dels pobles, però un dels més essencials, i cal recor dar-ho pel que esdevindrà, fou aquest: la social-democràcia sabotejà i esmicolà la lluita de la classe obrera i dels po bles amb la seva política de "reformes", oportunista, de -- col.laboració de classes, de negació i renegament del mar-- xisme, amb la política d'apaivagament i d'estafa que donà -- al capitalisme imperialista el temps i les avinentoses que li mancaven per a reprendre'ls dels estralls de la guerra i del pànic que l'envaí en enfrontar-se amb la rebel.lia popu lar gairebé universal.